HLAS NÁRODA

"Vy representujete ve svobodném světě vlast. Vlast potřebuje lásku a pomoc. Buďte svorni! Jen svorným Bůh požehnává."
JOSEF KARDINÁL BERAN
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

TEL.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči a novin v Americe žádá osobní oběti a nadšené spolupráce každého z nás.

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623 | Roč. (Vol.) II. — No. 52. | Sobota (Saturday), 24. prosince (December) 1977 | Cena 25 centů

ČESKO-AMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO
"VELEHRAD", INC.

redakce, administrace a zaměstnaci Hlasu Národa
přejí upřímně
všem odběratelům, čtenářům, inserentům, přátelům, podporovatelům
a všem našim křesťanům ve staré vlasti
i v cizině

HOJNOST MILOSTÍ OD NOVOROZENÉHO KRISTA
A KRÁSNOU VÁNOČNÍ RODINNOU POHODU

Opuštěným, nemocným a osiřelým starokrajanům
i exulantům vyprošujeme Boží pomoc a ochranu

PAVEL VI. K VÁNOCŮM

Vánoce — svátek narození Páně — je událost pro nás každý rok nová a významná. Hledíme v tichu srdce naslouchat jejich poselství. Slyšíme v nich hlas proroctví, která po staletí předcházela tomu, co se pak událo v Betlémě a co ona poselství plně uskutečnilo. Otevřme své srdce tomuto věřícímu duchu vánoc. Nějaká zevnější oslava v kostele a v rodině může nám připravit jedny z nejkrásnějších chvil na naší prozaické pouti v čase.

Kdo chce plně prožívat vánoce, nesmí zapomenout na dvě věci: první je ZVNITŘNĚNÍ MODLITBY, která se pak stane radostným osobním setkáním s Ježíšem, Mesiášem všech a pro všechny. On ve své malosti a bratrství nám při svém historickém příchodu na svět i v Nejsvětější Svátosti přiblížil svou tajemnou velikost. Tato osobní nevyslovitelná radost — to jsou pravé vánoce. Ta se však musí projevit i navenek v DOBROČINNÉ LÁSCE, která nás musí učinit citlivými k potřebám druhých, malých, chudých, trpících, opuštěných, uvězněných a dokonce i k lhostejným a zlým. Cožpak nás všechny Ježíš neučinil bratry, když On sám — Bohočlověk — přišel mezi nás a stal se naším bratrem? Nemohou to být pravé vánoce, nejsou-li poznamenány láskou ke druhým. On lásku zosobnil v sobě samém a chce prostřednictvím svých věrných, naším prostřednictvím, vyzařovat ji ze sebe do světa našich bližních, s nimiž máme neustále dělat celý svět lidštější, spravedlivější — Boží!

TOMÁŠ ŠPIDLÍK:

OBRAZY NAROZENÍ PÁNĚ

Díval jsem se do výkladu obchodu s liturgickými potřebami na moderní jesličky. Zpočátku se oko zapletlo do kovových kruhů, z kterých není východiska, pak ponenáhlu rozeznávalo obrysy Panny Marie a nakonec uprostřed jakýsi matný náznak Jezulátka. Už jsem se chtěl odvrátit jako od věci, která mě nezaujala, ale autobus, na který jsem čekal, ještě nejel. Tu mě napadlo: Umělec — opravdový nebo prostřední, to jsem nemohl hodnotit — jistě si dal záležet, aby něco pěkného vyjádřil. Je to přece jenom škoda, že mně to nic neříká. Chvilku jsem tedy přešlapoval u výkladu, myšlenky se střídaly, až najednou mě napadla jedna, která vypadala sestersky s tím, co bylo přede mnou.

Ježíš, Boží slovo, je tu jako člověk malý, schoulený, nevyvinutý, skoro embryo. Ale celý zahalen a obrněn do těch ochranných kruhů, které naznačovaly tělo Bohorodičky, pohyb jejích rukou, ba dokonce pohled očí a výraz tváře. Zvláštní idea: Bůh přichází na svět, ale potřebuje ochranu člověka, aby tu byl a rostl.

Jak jinak vypadají tradiční betlémy z vyřezávaných figurek v našich barokních kostelích. Ježíšek je sice v jeslích, na seně, ale je to král, kterému se všecko podřizuje a klaní. Není to zřídka, že sedí s říšským jablkem v ruce. Vl. Losskij, který měl své vyhraněné mínění o svatých obrazech, by jistě tento směr podporoval. Vždyť cíl posvátného umění, jak říká, je ukázat to, co věří víra a ne co vidí tělesné oko. Věříme že ten, který vypadal jako malé dítě, je skutečně Král a Pán nebe a země. Proč to tedy nezobrazit?

Ale přece jsou i v barokních a rokokových betlémech prvky, které nevyjadřují jenom adoraci malému Králi. Je tam velká spousta figurek, kterým v některých krajích říkají "daráci". V Alešově českém betlému stejně tak oplývají jako ve velkých barokních jestličkách v Římě u sv. Kosmy a Damiána. Tam je zalarmovaná celá česká vesnice, tu celé římské fórum s předměstími. Přesto však mají tito "daráci", i když jsou docela různých typů a gestikulací, jednu společnou vlastnost. Jde tu o chudého člověka, který popadl to, co měl právě po ruce: husu, ovci, hrnec mléka, římskou šunku, baňasku fraskátského vína... a utíká s tím do Betléma. Bývá rychlejší a radostnější v pohybech než důstojní králové z Východu. Je tu přece jenom idea, že vtělený Spasitel, i když je král, od nás lidí něco potřebuje, a to právě ty nejnutnější věci k životu, které mu opatřují chudí. Jsou-li v betlémech hrady, zámky a mešťácké domy, jejich panstvo se jenom zvědavě nakláni z balkonů, nic tomu Maličkému nenese a jen zvědavě zevluje co se kde asi děje — bez jejich důležité přítomnosti.

Je tu tedy Král, Král nebe i země, který potřebuje chudé, ale není tu stesk a nářek nad tragickou situací. Ježíšek je rád, že na zem přišel a chudí jsou rádi, že mu mohou dát co mají. Atmosféra všeobecné radosti se zmocňuje i zvířat i ptáků, hvězdy svítí, pastýři troubí, děti tančí (a v římských jesličkách bodří strýci ve sklepě si přit'ukávají u nově otevřeného soudku). Najednou všichni objevili, že je svět krásný a že stojí za to žít.

To všechno ovšem vypadá

(Dokončení na str. 19)

Sloupek informací

O PRASKLÉ BUBLINĚ S "ULOUPENÝMI DĚTMI", Z JAPONSKA A AUSTRÁLIE

V H.N. z 2. prosince jsem ve Sloupku citoval z čs. komunistických novin o případu dvou synků Jana a Marcely Bonových (z Ridderkerku u Rotterdamu), kteří prý byli "brutálním způsobem uneseni" holandskou policií, jež při jejich výsleších prý "používala gestapáckých, fašistických metod". Jan Bon je Holand'an, specialista na obchody s Československem, Marcela Bonová je původem z Československa a již 15 let žije v Nizozemí "s povolením čs. úřadů". Z obsahu první informace o údajném "únosu" ještě připomínám, že Bonovi byli v době, kdy k případu došlo, "na obchodní cestě" v ČSR — a že Marcela Bonová přiznala reportérovi pražského rozhlasu Josefu Horovi, že 15letý Jan a 13letý Riki se v době jejich nepřítomnosti (tetičkou zřejmě nedbale hlídáni, pozn. J.N.) jednoho dne bavili střílením ze vzduchovky, ale to prý "na pozemku 3000 čtverečních kilometrů velikém, kde přirozeně žádní lidé nechodí..."

□

"VYROBENO" ČS. KOMUNISTY PRO BĚLEHRAD?

Střílelí dne 12. října a zasáhly dvě ženy, které kolem jely na kole, což je v Nizozemí nejběžnější dopravní prostředek. Šlo prý o lehká zranění na hlavách obou žen, které po lékařském ošetření podaly na pachatele stížnost na policii. Tak jsem se dočetl v redačním článku ZPRAVODAJE č. 12, časopise Čechů a Slováků ve Švýcarsku. Jeho informace, čerpající zřejmě z holandských pramenů, velmi věrohodně poukazují na ty skutečné pachatele "případu", na komunistické propagandisty v Praze.

Podle ZPRAVODAJE holandská policie po stížnosti zraněných žen chlapce odvedla na stanici, "odkud byli asi po dvou hodinách (kdy se sepisoval protokol) propuštěni. Nebyla proti nim vznesena žádná žaloba. O čtyři dny později se manželé Bonovi vrátili domů. Téhož dne večer se oba chlapci objevili na policejní stanici s dopisem svého otce. Jan Bon v něm obvinil policii z fašistických a gestapáckých metod a z únosu svých dětí a dodal, že si je policie má nechat, protože on je doma nechce. Policie řekla chlapcům, aby šli domů, což oni odmítli a prohlásili, že si netroufají."

Chlapci pak prý nocovali jeden den v rodině jednoho policisty, potom — "když Jan Bon znovu odmítl své syny odvést" — asi deset dní v bytě jedné rodiny v Rotterdamu. V té době, dověděl se ZPRAVODAJ, "dostala policie v Ridderkerku 15 dopisů od Jana Bona, v nichž se náčelník policie mimo jiné obviňuje z homosexuálních styků s oběma chlapci". A dopisy o "fašistických metodách" dostával zas starosta obce. Pak si Marcela Bonová děti přece jen odvezla a jela ukázat na československé velvyslanectví v Den Haagu — a začala obcházet "redakce holandských deníků v Rotterdamu a v Amsterodamu a žádala, aby zveřejnily její verzi incidentu — (kterou čtenáři H.N. znají, jak již bylo uvedeno, z 3. prosince — pozn. J.N.) Žádná redakce tak neučinila. V Holandsku se pokládá za zcela lokální záležitost."

ZPRAVODAJ Čechů a Slováků ve Švýcarsku pak píše: "Pro Prahu je to ovšem vítaná příležitost dát 'kontra' výtkám, které se na čs. úřady snášely v Bělehradě po pražském procesu." Bělehradem je míněna konference o plnění helsinských dohod ze srpna 1975 (viz H.N. z 11. června a 15. října) a pražským procesem rozsudky nad Ornestem, Ledererem, Pavlíčkem a Havlem, bývalými předními představiteli čs. kulturní scény (viz H.N. 29. 10.). Poslední citát ze spřáteleného časopisu krajanů ze Švýcar: "Poctivým vyšetřováním holandských úřadů bylo zjištěno, že oficiální československá verze je oč 'a' až do 'zet' vymyšlená."

Bublina splaskla. Ovšem — jen pro nás na Západě. Možná, že se vás budou ptát příbuzní a známí z Československa, jimž byl případ tohoto "únosu" v novinách a na televizi takřkajíc denním chlebem. Tak jim řekněte, napište pravdu.

□

JAPONSKÝ ZAHRANIČNÍ OBCHOD: PEARL HARBOR V NOVÉM PODÁNÍ

Sedmý prosinec 1941 má v dějinách Spojených států zajištěné místo: Japonci přepadli havajský přístav Pearl Harbor a zničili podstatnou část jejich Tichomořské flotily. A pak se válčilo až po atomovou bombu v roce 1945, a potom začaly docela nové, přátelské vztahy s pracovitým národem na druhé straně Pacifiku. Této pravdivé pohádce se v poslední době dostává nepěkného pokračování. Pilní a jinak učenliví Japonci jakoby zapomněli na základní ekonomickou poučku dvacátého století, která chytrým napovídá, že hospodářství každé průmyslově vyspělejší země — a zvláště ovšem těch velmi vyspělých! — je napojeno a má svoje povinnosti vůči celosvětové ekonomii. Z hospodářského hlediska není místa ani pro ideologický egoismus — jak se v posledních letech přesvědčují státy moskevského bloku, které se dlouho domnívaly, že jsou imunní vůči krizím —, ani pro sobectví, sebelásku národní, jak nyní "doběhlo" Japonsko pod tlakem USA a Evropského společenství. Jestli dosud přijatá opatření jsou dostačující, to se ještě musí ukázat. Komentáře nejsou zatím příliš optimistické.

Co se stalo?

Japonsko, aby se hospodářsky "dostalo na nohy", se opevnilo hrází především celních opatření, která všechno ze zahraničí dovezené dělala pro normálního spotřebitele prakticky nedostupným zbožím. Kdo by si koupil například západoněmecký Volkswagen, když domácí Toyoty a jiné vozy jsou o 40 a víc procent lacinější? Kdo by si mohl koupit z USA dovezené a velmi žádané stejky, když jejich cena přesahuje možnosti průměrně vydělávajícího občana — vinou vysokého cla! — Na druhé straně je dnes veřejným tajemstvím, že japonská vláda se postarala o různé fondy, které umožňovaly a umožňují japonským firmám vyvážet perfektní a lacinou ocel, televizory, auta a dlouhou řadu jiných výrobků, které jsou na evropském a americkém trhu cenově takřka bezkonkurenční. Přebytek japonského zahraničního obchodu bude na konci rozpočtového roku v březnu 1978 činit podle odhadu odborníků $6,5 bilionů.

Evropské společenství a Spojené státy varovaly před takovouto hospodářskou politikou jako nebezpečnou pro ekonomický pořádek světa. Na konci listopadu japonský ministerský předseda Takeo Fukuda přislíbil nápravu — a prvním krokem byla výměna 21 ministrů. Úkolem těch nově jmenovaných je přizpůsobit japonské hospodářství potřebným realitám. V polovině prosince bylo oznámeno, že japonská vláda sníží celní poplatky 318 druhů dováženého zboží k 1. dubnu příštího roku v průměru o 23 procent. Pokud jsem stačil sledovat, co napsali odborníci, je to jen jeden krok — další prý musejí následovat.

Tento týden navštívila japonská vládní delegace Washington, D.C. Uvidíme...

□

VOLBY V AUSTRÁLII

Konaly se právě před dvěma týdny, ale poněvadž redakce Hlasu Národa zatím stále ještě nemá v Sydney a okolí reportéra, tak o nich mohu psát až dnes.

Myslím, že dopadly dobře. — Trošku historie asi neuškodí, Austrálie je jiný světadíl, označení politických stran se liší atd. Tož, jsem-li dobře informován, v roce 1972 socialistická Labor Party po 23 letech "zlomila" nadvládu "Liberální strany" a jejích spojenců, přičemž to "liberální" jest v americkém slova smyslu rozumět "republikánský". Laboristický předseda vlády Gough Whitlam udělal za své vlády mnohé pro sociální politiku vůči občanům — pokud jde o LSA, tak bych připomněl Roosevelta a Kennedyho — ale nakonec byl příliš poplatný radikálům své strany a tak se dopouštěl různých "skopičin". Zastavil například těžbu uranu, že prý "neslouží míru" (z čehož měl radost SSSR, který ho např. z ČSR dostává skoro zadarmo!), chystal se uznat s definitivní platností okupaci Baltických států Sovětským svazem atakdále a podobně...

Před dvěma roky se karta opět obrátila. S kritikou příliš levičáckých kroků laboristické vlády vyhrál "liberální" farmář Malcolm Frazer — a vyhrál i v letošních prosincových volbách. Spolu s "National Country" stranou bude mít v parlamentě i v senátu bezpečnou většinu. Konečné výsledky voleb vám nemohou sdělit; vzhledem k rozloze země a volebním podmínkám budou přesná čísla o rozdělení mandátů známa až prý někdy v lednu.

Laborista Whitlam agitoval před volbami tím, že vláda má "bojovat proti nezaměstnanosti" přibližně $550 miliony výdajů na různé vládní projekty. Frazer oponoval tím, že by to znamenalo růst vládní byrokracie, že řešení mohou obstarat soukromé investice, kontrolované státem. A vyhrál. Australanům — mezi nimiž je mnoho lidí našeho původu — to zřejmě "dobře myslí"!

* * *

Pro Sloupek zbývá již jenom kousek místa. Dovolte mi pár osobních slov.

Přeji Vám, kteří se jako čtenáři a předplatitelé podílíte na Hlasu Národa, v němž Vojtěch Vít, O.S.B. dokázal spojit spolupracovníky různých náboženství a politických názorů — (viz dopisy čtenářů) —, přeji Vám pokojné svátky vánoční a v srdci klid a mír!

J. Netík

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu a potřebám našich drahých doma

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ:

"VELEHRAD", českoamerické kulturní středisko,
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWNDALE AVE., Chicago, Ill. 60623
Telefon: 762-2044

ŘÍDÍ: Dp. VOJTĚCH VÍT, O.S.B.
s redakčním kruhem

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ: v USA $15.00

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. Pokud jsou články podepsané autorem, nemusí se redakce s jejich obsahem ztotožňovat. — Zaslané rukopisy se nevracejí.

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois

December 24, 1977 — Vol. II, No. 52.

VÁNOČNÍ VZPOMÍNÁNÍ

Kdo by o Štědrém večeru nevzpomínal na toho, kdo s námi ještě o minulých vánocích seděl u štědrovečerního stolu a letos tam bude stát jen prázdná židle?

Nám bude letos chybět náš hodný syn, bratr a vnuk,

MIREČEK RYS,

avšak ve vzpomínkách bude všude s námi. Náš žal ztišuje jen jistota, čerpaná z víry v Boha, že na věčnosti slaví už ty opravdové vánoce viděním Betlémského Dítka tváří v tvář.

K uctění Mirečkovy památky a na podporu našeho milého Hlasu Národa

věnují

rodiče s babičkou

Pozvání na Sylvestra

Milí přátelé,

přijměte naše srdečné pozvání na

SYLVESTROVSKÝ VEČER

svolávaný na sobotu 31. prosince 1977 na osmou hodinu večer do sálu chicagského Velehradu — (Adresa: 2657-59 S. Lawndale, Chicago) — který pořádá

GAMA, odbočka Čs. národní rady americké za spolupráce členů chicagského Velehradu

Přijďte společně ztrávit příjemný večer a účtovat se starým rokem i zvesela. Posuďte sami co jsme pro úspěch večera zajistili:

Prostředí, kterým budete příjemně překvapeni, pokud jste ještě neviděli překrásný, vzdušný sál Velehradu, zrovna jako udělaný pro potřebnou rodinnou atmosféru: ani malý, ani rozlehlý, veselý a přívětivý. V jeho přilehlé útulné restaurační místnosti a baru se cítíte prostě doma.

Hudbu slibujeme nevtíravou, abyste se vzájemně slyšeli, když zrovna nebudete tančit. Hrají "Tři králové melodií".

K rozproudění nálady krátký zábavný pořad, v němž účinkují: **Franta Červený**, bývalý člen Olomouckého divadla; jistě vás rozveselí svým rozmarným povídáním a anekdotami. **Trampská osada "Dálava"** nám zazpívá několik trampských a národních písniček a dá tak inspiraci k možným zpěvům všech přítomných v hodinách pozdějších.

Od 7:00 hod. večer budou podávány večeře (samozřejmě výborné!) a pitivo všeho druhu (samozřejmě!) bude k disposici v množství, tomuto večeru odpovídajícímu.

Protože nechceme, abychom si vzájemně šlapali po zádech — tak jsme vydali omezený počet lístků a prosíme, abyste si závazně reservovali místa telefonicky na čísle 762-2044 u sestry Uhlířové, nebo 587-1898 u sestry Brymové. Nechcete-li na konci drátu uslyšet omluvné "promiňte, už je vše obsazené", — neotálejte s rezervací. Předprodej lístků ve známých obchodech pí. Ondrušové, p. Pancnera a v Ridgeland restauraci. Dospělí darují $3.50.

Auta odložte na zajištěném parkovišti A&P a děti v šatně.

Na shledanou o Sylvestru se těší VÝBORníci večera

IHS

Zemřela paní Viktoria Voller,

zasloužilá česko-americká žena, bývalá předsedkyně Národního svazu českých katolíků a vdova po chvalně známém předsedovi téže organizace, úspěšném tiskařském podnikateli Janu Vollerovi, který se svému sazečskému řemeslu vyučil v bývalé tiskárně Českých benediktinů u sv. Prokopa v Chicagu.

Nikdo z rodiny nám však do redakce H.N. ani nezatelefonoval, a tak uveřejňujeme aspoň vřelou vzpomínku na její osobnost anglicky z péra pana profesora dr. J. Čady, který zesnulou dobře znal a jemuž jsme za jeho pohotovost a ochotnou spolupráci — (vzdor všem jeho starostem o vážně churavou drahou manželku Helenu) — upřímně vděčni.

Redakce

Izraelští žurnalisté přátelsky přijati v Egyptě

Kahýra. — Izraelští žurnalisté, kteří přiletěli do Egypta, aby podávali zprávy o průběhu přípravné mírové konference, která byla zahájena nedaleko Káhyry ve středu 14. prosince, byli velmi příjemně překvapeni přátelským přijetím, jehož se jim dostalo ze strany Egypťanů. Imigrační úředníci je vítali slovy "Buďtež vítán v Egyptě", a egyptská vláda opatřila pro každého z nich zdarma auto, šoféra, tělesnou stráž a pokoj v hotelu.

Mezitím jordánský král Hussein oznámil, že jeho země se nezúčastní káhyrských jednání; doufá, že později se zúčastní definitivních mírových jednání v Ženevě, avšak pouze pod podmínkou, že Izrael učiní závažnější ústupky ve věci území západního pobřeží Jordánu a staré části Jeruzaléma. Syrský president Assad prohlásil U.S. státnímu tajemnjku Vancemu v Damašku, že Syrie se rozhodně nezúčastní káhyrských jednání, že považuje Sadatovu iniciativu vůči Izraeli za zradu arabské věci, a že se možná ani nezúčastní ženevské konference.

Stařenka Vaňková z Kanady vzpomíná . . .

Ave Maria!

"Hlas zvonů táhne nad závějí,
kdes v dálce tiše zaniká,
dnes všechny struny v srdci znějí,
neb mladost se jich dotýká."

Ctěná redakce,

posílám předplatné a zbytek použijte na "černidlo" a přitom chci vám všem v redakci po krajansku popřát svátky:

"Vinšuju vám tedy šťastné a veselé svátky Krista Pána narozeného a vše oč Jej žádáme: zdraví, pokoj svatý a po smrti království nebeské." Tak jsme to přávali, když jsme k někomu šli, a tetička nám odpověděla: "Dej to Pán Bůh nebeský." A tak slyším, že i na tu dálku odpovídáte vy mně na to mé upřímné přání, které vám na papíře posílám.

Prosila bych, kdybyste mohli otisknout přiloženou básničku, učila jsem se ji před 68 roky ve škole. Jistě mnozí čtenáři a čtenářky mé generace ji znají též a při četbě její si vzpomenou na ty krásné vánoce, které nám uměla vytvořit maminka.

Ještě jednou krásné prožití svátků vánočních v kruhu rodinném celé redakci a naší milé čtenářské rodině ze srdce přeje

Marie Vaňková,
stařenka z Kanady

* * *

Milá naše stařenko,

zaplať Pán Bůh za zaslané peníze na předplatné a na podporu tisku a dej Vám Pán Bůh zdraví nejen o vánočních svátcích, ale pro celý nový rok a rovněž hojnost Božího požehnání. Tu zaslanou básničku velmi rádi otiskujeme, poněvadž není drahá jen vaší generaci, ale i generacím mladším. Je od našeho známého spisovatele Karla Václava Raise a tak si ji s babičkou z Kanady přeříkejme. Při čtení společně zaleťme ve vzpomínkách do naší drahé vlasti a vzpomeňme si na ty krásné, mnohdy doma vyřezávané betlémy, které se u nás v křesťanských rodinách už před vánoci stavěly. Třeba vás to přivede i na myšlenku postavit takový svým dětem i v exilu, jestli jste to ještě neudělali.

Redakce Hlasu Národa

* * *

B E T L É M

Na skříni betlém z papíru,
beránci v jednom hloučku,
pastýři se psem Oříškem,
se pasou na paloučku.

Uprostřed jesle chudičké,
v nich Jezulátko leží,
a ze všech domků betlémských
sem kdekdo honem běží.

Nesou mu slípky, beránky,
i hrušek trochu v klínu,
a tamhle stará babička
poslední pelušinu.

Pod skříní dětí družina
se diví téhle kráse,
a Jezulátko s jesliček
tak pěkně usmívá se.

VESELÉ VÁNOCE

Všem našim příznivcům a jejich přátelům

ŠŤASTNÉ SVÁTKY VÁNOČNÍ A NOVÝ ROK

přejí

ředitelé, úředníci a zaměstnanci

WESTERN NATIONAL BANK OF CICERO

5801 West Cermak Road, Cicero, Illinois 60650
Tel. (312) 656-2000

FDIC

A FULL SERVICE BANK

VESELÉ VÁNOCE
A HOJNOST BOŽÍHO POŽEHNÁNÍ
DO NOVÉHO ROKU

lidem dobré vůle přejí

JOSEPH a ANNA RYŠAVÝ

CZECH NOOK RESTAURANT

Bohemian Old Style Home Cooking

3126 S. Oak Park Ave., Berwyn, Ill.
Tel. 484-0447

OPEN DAILY 11:00 A.M. — 7:30 P.M.
SUN. 11:00 A.M. — 7:00 P.M .
CARRY OUT SERVICE

V neděli 1. ledna o Novém roce máme otevřeno

ŠŤASTNÉ A VESELÉ VÁNOCE
HOJNOST ZDRAVÍ, ÚSPĚCHŮ
A OSOBNÍ SPOKOJENOSTI V CELÉM ROCE
1 9 7 8
přeje
SVÝM ZÁKAZNÍKŮM, ZAMĚSTNANCŮM
A VŠEM NAŠIM KRAJANŮM

PAVEL SVAČINA s manželkou ZDENKOU

Z OPRAVNY AUT
PAUL'S BODY SHOP

5234 West Cermak Road, Cicero, Ill. — 656-4477

Offering More Than 200 Charters to Europe in 1977
VISIT OUR OFFICE
Veškerá Tusexová služba

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

TOMÁŠ ŠPIDLÍK:

PANENSTVÍ

Jeden z posledních zbytků pohanství — prohlásil někdo, kdo chtěl být duchaplným za každou cenu — je křest'anský kult panenství. Divocí barbaři předhazovali bohům lidské oběti. Jakási mírnější forma této oběti je děvče nezabít, ale obětovat je jako vestálku, připravit ji o to, co je vitální součástí života, tj. život v rodině a udělat z ní třeba sestřičku.

Ten, kdo tuto námitku pronesl, je jinak dobrý křest'an, proto jsem se mu opovážil odporovat texty Písma, evangelia a zvláště sv. Pavla.

Ale i na to byl připraven. Jeho mínění znělo více méně takto: Stará náboženská úcta k panenství byla ve společnosti, ve které Kristus žil, tak zakořeněna, že ji Ježíš přijal, právě tak jako přijal rituální zvyky Starého zákona. Ale samo v sobě je panenství přímo proti skutečnosti vtělení. Smysl Kristova narození je posvětit celou lidskou osobu a její projevy. K těm pak patří na prvním místě manželské vztahy. Nejlépe je to vidět z toho, že církevní Otcové, kteří pějí chvály panenství, si vypůjčují důvody ze staré dualistické pohanské filosofie, aby svou tezi potvrdili.

Neuvádím tuto námitku, abych na ni přímo odpověděl. K tomu není dost vážná. Spíš ji připomínám jako dokument politováníhodné tendence, které podléhají někdy i věřící. Umenšuje se úcta k pohlavní zdrženlivosti, k celibátu, k dokonalé čistotě. Není to ostatně ani divné v době, kdy se sex stal modlou. Člověku, jehož mysl je přeplněna představami z televizní obrazovky, z ilustrovaných časopisů, z erotických filmů a reklam, jak divně musí znít posvátné poselství adventní doby: "Hle, Panna počne a porodí syna a jeho jméno bude Emmanuel — s námi Bůh" (Iz 7, 14).

Zatímco je kult sexu neklamnou známkou rozkladu a zániku, v tomto proroctví zaznívá vrcholné poselství života. Panenství, početí člověka, přítomnost Boha na zemi jsou tři podivuhodné reality. Zdá se, že se navzájem vylučují. A přece mystika jejich spojení charakterizuje závratné čílo Prozřetelnosti — vtělení Syna Božího, v němž, abychom to tak vyjádřili, pulsuje plnost života na zemi i na nebi.

Proto je snad výstup k tomuto tajemství nejpřístupnější ze strany staré východní mystiky života. Odráží se i v Bibli už v první kapitole Genese. Bůh tu svým slovem tvoří svět, krásu světla, nebes, země. Ale pak přijdou živé bytosti. I ty Bůh stvořil. Ale nadto jim požehnal: "Rosťe a množte se..." (Gen 1, 22). Schopnost žít a předávat život

(Pokračování na str. 5)

DOBA NAROZENÍ PÁNĚ

25. PROSINCE

NAROZENÍ PÁNĚ

VSTUPNÍ MODLITBA: Dopřáváš nám, Bože, abychom každým rokem — s novou radostí očekávali své vykoupení. — Nyní tedy vítáme tvého Syna, — který přichází jako Vykupitel; — dej, at' můžeme na něho pohlédnout bez obav, — až jednou přijde jako Soudce. — Neboť s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAIÁŠE
(Iz 62, 1-5)

Kvůli Sión neumlknu, kvůli Jeruzalému neutichnu, dokud jeho právo nevzejde jako světlo, dokud jeho spása se nerozhoří jako pochodeň.

Tu uvidí národy tvé právo a všichni králové tvou slávu. Obdaří tě novým jménem, které určí Hospodinova ústa. Budeš nádhernou korunou v Hospodinově ruce. Královskou čelenkou v dlani svého Boha.

Nebudeš se již nazývat "Opuštěná", nebude se zem tvá nazývat "Osamělá". Bude tvým jménem: "Ta, která se mi líbí", a jméno tvé země: "V manželství daná", neboť Hospodin si v tobě zalíbil a tvá země dostane muže.

Jako se jinoch snoubí s pannou, tak si tě zasnoubí tvůj tvůrce. Jako se raduje z nevěsty ženich, tak Bůh tvůj se potěší z tebe.

2. ČTENÍ ZE SKUTKŮ APOŠTOLŮ
(Sk 13, 16-17. 22-25)

Když přišel Pavel do synagógy v Antiochii Pisidské, povstal, pokynul rukou a začal mluvit:

"Izraelité i vy všichni, kteří se bojíte Boha, poslyšte! Bůh tohoto izraelského lidu si vyvolil naše praotce a učinil z ono lidu za jeho pobytu v cizině, v Egyptě, velký národ. Odtamtud ho pak mocným zásahem vyvedl.

Dal jim za krále Davida, o němž vydal pochvalné svědectví: "Nalezl jsem Davida, Jesseova syna. Je to muž podle mého srdce. Ten vyplní vždycky všechno, co budu chtít'. Z jeho potomstva vyvedl Bůh Izraeli podle zaslíbení jako spasitele Ježíše. Před jeho příchodem hlásal Jan všemu izraelskému lidu křest obrácení. Když Jan svůj úkol končil, říkal: 'Já nejsem ten, za koho mě pokládáte. Ale po mně přijde ten, kterému nejsem hoden zout opánky s nohou.' "

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE
(Mt 1, 18-25)

Narození Ježíšovo se událo takto:

Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého. Josef, její muž, byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají.

Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: "Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. Porodí Syna a dáš mu jméno Ježíš, neboť on spasí svůj lid z jeho hříchů."

To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka: 'Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel', to jest přeloženo 'Bůh s námi'.

Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku. Ale nepoznal ji, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš.

V kapli betlémského chrámu Narození Páně je místo prvních jesliček označeno hvězdou a nápisem: "Zde se stalo Slovo tělem."

Fulton J. Sheen, Ph.D.,D.D.

POKOJ V DUŠI

(Pokračování z min. čísla)

Pohlavní pud, který je dobrý, může se také zvrátit. Za starého pohanského Říma pořádávali někteří zhýralí jedinci hostiny, při kterých se přecpali jídlem, pak se pošimrali v krku, jídlo vyzvraceli a vrátili se, aby pokračovali v hodech. Jejich rozum jim říkal, že je to nesprávné, protože člověk ji proto, aby žil, a potěšení z jídla nesmí být oddělováno od jeho funkce. Podobně rozdmýchá-li se oheň života svévolně ne proto, aby zažehl pochodeň nového života, nýbrž pro roznícení těla, jde o hříšnou žádostivost. Je to zvrácenost, jíž se zvířata dopouštět nemohou, protože nemohou své pudy oddělit od jejich funkce a uměle je centralizovat.

Za třetí se může oprávněná lidská touha po sebeuplatnění pomocí majetku zvrhnout v nezřízenou lásku k bohatství bez ohledu na jeho užitečnost pro společnost nebo na potřeby bližního. To je hřích lakomství, kdy člověk nevlastní majetek, ale majetek vlastní člověka.

Protože lidská vůle dovede správné lidské vášně, pudy, žádosti a touhy převrátit v pýchu, smilstvo a lakomství, nařizuje církev sebezápor – a to modlitbou, v níž se pyšná duše pokořuje, postem, který krotí zbloudilé tělesné pudy, a almužnami, které nás odpoutávají od nezřízené lásky k věcem. Na vyšší rovině dovoluje církev některým vyvoleným duším složit slib poslušnosti jako dostiučinění za lidi pyšné, slib čistoty za spásu prostopášníků a slib chudoby jako pokání za lidi hamižné. Tyto sliby se neskládají proto, že by radosti ducha, tělo nebo majetek byly něčím špatným, ale protože někteří členové společnosti jich zneužívají a dopouštějí se zvráceností. Tyto svaté duše konají svou zdrženlivostí pokání za výstřelky jiných, jako by je konaly samy za sebe. A tak se v Božím veškerenstvu zachovává správný pořádek hodnot.

Z toho, co bylo řečeno, je jasné, jak nesmyslné je tvrzení, že církev je proti sexu. Není proti sexu o nic víc než proti tomu, aby člověk jedl oběd, chodil do školy, nebo měl vlastní dům. Příroda není zkažená. Jak řekl Aristoteles: » Přirozenost nikdy nelže «. Temné stíny na tvář světa vrhá člověk, když přirozenosti zneužívá. Církev také nesouhlasí s tím, když se nějaký monomaniak domnívá, že pohlavní pud je jediným lidským pudem nebo že všechny ostatní pudy lze vysvětlit v termínech sexu. Spíš učí s daleko hlubším pochopením pro povahu člověka, že základem je touha po dokonalosti a že sexus je pouze jedním z *tří* prostředků, jimiž člověk může v tomto životě relativní dokonalosti dosáhnout.

Jak tedy přišli sexuální fanatici na nápad, že církev je nepřítelem sexu? Pramení to z jejich neschopnosti rozlišovat mezi *užíváním* a *zneužíváním*. Protože církev odsuzuje zneužití přirozenosti, myslí si sexuální fanatici, že církev odsuzuje přirozenost samu. A to není pravda. Církev je daleka toho, aby znevažovala lidské tělo, naopak, dává mu důstojnost. Je jistě vznešenější, řekneme-li spolu s křesťany, že lidské tělo je chrámem Božím, než abychom spolu s některými moderními duchy prohlásili, že člověk je pouhým zvířetem. Jak řekl Klement Alexandrijský: » Neměl by se stydět mluvit o tom, co se Bůh nestyděl stvořit. « Správné užívání lidského těla není hříchem; i kdyby nebylo došlo k prvnímu pádu člověka, byl by se lidský rod udržoval plozením. A sv. Tomáš říká, že před pádem měl člověk z manželství větší radost než dnes, protože tenkrát byla jeho duše harmonická a pokojná. Sv. Augustin řekl:

> » *Křivdili bychom svému Stvořiteli, kdybychom své neřesti připisovali svému tělu; tělo je dobré, ale je špatné opustit Stvořitele a žít jen podle této stvořené hodnoty.*«

Jistěže církev mluví o hříchu v oblasti sexuální, právě tak jako mluví o hříchu v oblasti majetku nebo sebelásky. Ale hřích není v samé vášni nebo v samém pudu. Naše vášně a pudy nám dal Bůh; hřích je v jejich zvrácenosti. Hřích není v hladu, ale v nestřídmosti. Hřích není ve snaze o ekonomické zabezpečení, ale v lakomství. Hřích není v pití, ale v opilství. Hřích není v odpočinku, ale v lenosti. Hřích není v lásce nebo v užívání těla, ale ve smilstvu, jež je jejich zvrácením. Tak jako je špína věcí na nesprávném místě, může být také sexus tělem na nesprávném místě.

Nadměrné soustředění na jediný z životních projevů vede k tomu, že se člověk vlivem jednostranných zájmů

stává nenormálním. To platí zvlášť o těch, kdo se přehnaně zabývají sexuálními záležitostmi. Vede to k tomu, že se z fyzického stává psychické, tím že se všechno převádí na jeden jediný pud. V dřívějších dobách bylo pohlaví záležitostí fyzickou; vedlo k novému životu. Dnes, protože často život maří, je také záležitostí psychickou. Na pohlaví se dnes myslí jako na prostředek zábavy, a to do takové míry, že se to stává úplnou posedlostí. Jako by se zpěvák musel zbláznit, kdyby se stále jen soustřeďoval na svůj hrudník místo na svůj zpěv, a jako by se z dirigenta stal neurotik, kdyby se upjal na taktovku místo na partituru, tak se může dnešní člověk pominout, když myslí jen na pohlaví místo na život.

Příčinou tolika duševních poruch a abnormalit je právě izolace sexuálního faktoru z celku lidského života, zvyk dívat se na něj, jako by šlo o cosi identického s vášní, jakou asi pociťuje slon a neuznávání napětí mezi tělem a duší u člověka. Nesprávné oddělování části z příslušného celku je vůbec v dnešním myšlení obecným rysem. Život dnešního člověka je rozdělen do mnoha přihrádek, které nejsou spolu spojeny a netvoří jednotný celek. Obchodníkovo podnikání nemá žádnou spojitost s jeho rodinným životem – a to natolik, že jeho žena (»ženuška«) nesmí ani vědět, jaké má její manžel příjmy. A jako neexistuje spojení mezi zaměstnáním člověka a zbytkem jeho každodenního života, není také žádné spojení mezi jeho každodenním životem a jeho náboženstvím. Takové rozdělování života do hermeticky uzavřených přihrádek se stává tím zhoubnějším, čím více zaměstnání a práce ztrácejí vztah k vlastnímu humanitnímu ideálu. Katastrofální úlohu v tom hraje mechanizace.

Z této mechanizace a z tendence k úzké specializaci, která ovládá moderní život, plynou vážné důsledky. Oba tyto fenomény naší doby mají vztah k analytickému způsobu myšlení, který nám byl vnucen intelektuální módou převážně vědeckého přístupu k věcem. Moderní člověk se dívá na každou jednotlivou věc izolovaně, protože tato metoda je správným postupem vlastním vědě. Ale jsou oblasti, kde začíná být studium jednotky vytržené z kontextu neadekvátním. Zkoumání života začalo trpět nadměrným užíváním analýzy – odtud »holistická« reakce v psychologii a biologii.

Sexuální tendence u člověka nejsou *ani na jediný okamžik* pouhým pudem. Od samého začátku je touha oduševněna duchem a ani na chvíli nelze pociťovat jedno odděleně od druhého. Je tu souhra psychického a fyzického. Jako idealisté popírající existenci hmoty, hřeší proti tělu, tak hřeší senzualisté a lidé těla proti duchu. Zanedbání toho či onoho aspektu volá o pomstu. » Naše tělo je součástí všeobecného řádu, stvořeného a udržovaného Bohem. Správně nahlíženo, je samo v sobě uzavřeným veškerenstvem, svěřeným nám jako omezené, ale posvátné vlastnictví. Nejvážnější je hřích, jehož se dopouštíme sami proti sobě a proti svému vlastnímu tělu. Čin směřující proti našemu vlastnímu tělu obsahuje v sobě hřích proti Stvořiteli«.

Pohlavní pud u prasete a láska u člověka nejsou totéž, právě proto, že láska je ve vůli a ne ve žlázách – a vepř nemá vůli. Sexuální touha u člověka je něčím jiným než pohlaví u hada, protože u člověka slibuje něco, co splnit nemůže. Lidský duch totiž hledí vpřed – a to had nedělá: člověk chce stále víc, než má. Už sama skutečnost, že žádná z lidských vášní – ať už po vědění, po lásce, či po zabezpečení – nemůže být zde na zemi zcela uspokojena, napovídá, že člověk byl stvořen pro něco jiného.

Existence studu (který je přítomen jen u člověka) nám znovu ukazuje, jak tento pud, víc než všechny jiné, je ve spojitosti s duší. Stud zahaluje nejhlubší tajemství života a chrání je před neprozřetelným užitím, drží je v mezích, dokud není s to sloužit životu jako celku a uspokojit tak tělo i duši. Člověk by nebyl schopen pociťovat takové znechucení, kdyby každý z nás necítil, že tělo je zvláštním způsobem posvátné, a to nejen pro svou schopnost pokračovat v tvůrčím činu Božím, ale také pro možnost stát se pravým Božím chrámem.

Lidská osobnost hledá absolutno, tj. dokonalé štěstí. Užívat sexu jako náhražky za absolutno je marným pokusem učinit z kopie originál, udělat ze stínu podstatu a z podmíněného absolutno. Nekonečné touhy duše nemohou být ukojeny samotným tělem. Nezapomínejme, že láska není v pudu, nýbrž ve vůli. Kdyby byla láska jen čistě organickou záležitostí, nic víc než jakýkoli jiný tělesný akt jako např. dýchání nebo zažívání, nebyla by občas obklopena pocitem hnusu. Ale zralá láska je mnohem víc – není to ozvěna zakázaných dětských fantazií, jak by nám někteří chtěli namluvit.

(Pokračování příště)

RUDOLF TĚSNOHLÍDEK:

POD VÁNOČNÍM STROMEM

(Pro nás všechny, věčné nespokojence s životním údělem)

Po dlouhé době, po roce téměř, setkali jsme se zase s naší malou Liduškou. Přijala nás vlídně, takřka blahosklonně v bytě svých pěstounů, ač v prvém okamžiku uvedla ji neočekávaná návštěva dvou novinářů a pána od soudu do patrných rozpaků. Docela upřímně se zaškaredila, když jsme vstoupili do přízemí kuchyňky, kde si hrála po návratu z malé dopolední procházky. Dospělá velká dáma by se rozhodně neškaredila, nebo spíše tvářila by se roztomile, abychom nevycítili, že se škaredí, malá velká dáma, jen o něco málo větší než její loutka, zprostila se brzy své rozpačitosti. Neupadla do ní pro nedostatek toalety, naopak Liduška skvěla se v krásném čepci — vždyť je to pouze dětský čepec, milé čtenářky! —, usmála se a podívala se na nás. V tom teplém úsměvu a v pohledu zářících velkých studánkových očí, které by nevylíčil ani velký básník, natož nepatrný soudní referent, bylo tolik radosti ze života, který jí byl vrácen pouze náhodou a jehož poslední hrůzy prožila, aniž si toho je vědoma.

* * *

Našli jsme ji loni v předvečer Štědrého dne pod osamělým smrkem v bílovských lesích. Šli jsme hledat vánoční stromek, maličkou drobnou jedličku pro dvě velké stárnoucí děti, jichž duše nestárnou svou láskou. Bylo pozdě. V dědině se již rozžíhala světla, protože se všady pilně uklízelo před svátky, soumrak hluboký, teskný rozléval se údolím, svahy strání, lesy, vše černalo se tmou, řeka temná, černá tlumeně hučela, jak by hovořila s mrazivým větrem. Zapadli jsme do úvalu, jímž za letních nedělí procházejí tisíce výletníků. Nikdo tudy dnes nešel. Nikdo nepřicházel. Vracel se pouze hajný, jenž se pozdržel opatřuje chvoj k betlému do kostela. Pustili jsme se, abychom v lese docela nezatměli, do nejbližší seče po příkrém úbočí. Země byla umrzlá, slabý poprašek sněhu ji pokrýval, nikde nebylo stopy života. Hovor náš umlkl, neboť les v těchto navečerních hodinách je přísný, zamlklý a svatý jako hrob, ježto počíná bdít otcovsky nad domovem plaché zvěře; poskytuje útulku i pro lidský žal, ale jsi-li všetečný a vtíravý, zakřikuje netrpělivě tvůj smích a zbytečná slova káravým hlaholem větví nejstarších sosen.

Pracně vydrali jsme se po zmrzlé zemi do půli stráně, kde bylo již rovněji a kde bylo možno rázněji vykročit, ale tu kroky nás tří zadržel pláč lesní. Bylo to několik vran, jež přeletěly krákorajíce výstrahu ostatním pod šerou chladnou oblohou a zapadly na protější stráň zarůstající mýtiny do vysokých korun boří. Sletěly se, aby tu jako vždy vyčkaly smrt, a jejich ponurý krákot byl vzlykem lesa nad hynoucí bytostí. Stanuli jsme v lidské, nešetrné zvědavosti, a tu zanesl k nám vítr slabý sten. Bylo to jak přelud, a poněvadž člověk má duši otupělou, vyšlapanou jako ty jeho cesty, byl by šel dále, kdyby sten nebyl se ozval znovu. Byl to dojemný nářek, bezbranný, umdlévající, loučení se světem. Tak naříkává vysoká, je-li smrtelně poraněna. Chtěli jsme jí zkrátit muka a zamířili jsme napříč sečí podrostem k domnělé srnčí. Kolik tu bylo malých vhodných vánočních stromků, avšak nepovšimli jsme si ani jediného. Viděli jsme před sebou v tu chvíli jen rozložitý smrk, jehož koruna chýlí se bokem jako hlava pod starostmi a utrpením. Stál sám a sám nad sečí jako stráž, opodál dole jeden druh, druhý vysoko nad ním. Blížíce se k němu seznali jsme, že sten je slábnoucím pláčem dítěte. Strnuli jsme úlekem. Představili jsme si, jak tu stojí ve vetchých hadércích, v tenké sukničce, a čeká. Snad je tu matka postavila v závětří houštiny, aby počkalo, až nasbírá klestí, a ono bojí se tmy a nadcházející noci, a proto pláče, aby vzbudilo v ní soucit; snad šlo s většími sourozenci také pro stromek a zbloudilo jim a neví, kudy vyjít z lesa. "Oč jsi ubožejší než lesní zvěř, malá duše lidská," říkali jsme si v duchu.

Ale když jsme rozhrnuli poslední větve podrostu, spatřili jsme hrůzu větší, než jsme očekávali. Leželo tu malé robátko, nahé, jen čepeček na hlavě a košilku rozhalenou, na špinavé tenké peřince, a nepatrná dolinka mezi tuhými kořeny byla mu kolébkou, jeslemi tohoto betléma. Malé tělíčko zmodralo již mrazem, ručky hrabaly sníh a jehličí, neboť poprvé asi poklekło a padlo zas celým tělíčkem na studenou matku zemi, čekajíc, že bude méně necitelnou než matka, jež je tu nechala. Volali jsme, ale odpovídal nám jen les hněvivou ozvěnou, jako by se bouřil nad zlým činem člověka, který ho chtěl učinit spoluviníkem. Nikde na poprašku sněhu nekmitl se stín, nikoho zde nebylo. Zvedli jsme je a spěchali, abychom je vrátili životu. Dlouho, velice dlouho, trvalo nám nějakých těch tři sta kroků k nejbližší cestě. Dítě přivinulo se do cizí náruče, sípavý dech a dušený tichý kašel ustával, oči se zavřely. Jako by usínalo

(Dokončení na str. 12)

Panenství

(Pokračování ze str. 4)

dál se tu tedy vysvětluje tímto zvláštním Božím požehnáním. Živý Bůh jakoby přenášel ze svého vlastního života sílu a dával ji všemu, co se hýbá. I lidem Bůh požehnal. Mají růst, množit se a zaplnit zemi (sr. Gn 9, 1).

Patriarchové Izraele vědí dobře, že by se jejich rod nezachoval jenom tím faktem, že se synové budou ženit a dcery vdávat. Před smrtí žehnají svým dětem a předávají jim spolu s Božím požehnáním i víru v Hospodinovy přísliby. Neplodnost, bezdětnost se v této souvislosti nejeví jako organická tělesná chyba, ale jako nedostatek Božího požehnání, vyloučení z rytmu života, který směřuje k velkým Božím příslibům. A přece se vyvolení Boží Starého zákona, od Izáka (Gn 15 násl.), Samuele (I Sam 1 násl.), až po sv. Jana Křtitele (Lk 1, 7) rodí z žen, které se zdály neplodné. Všichni z nich přicházejí na svět "ne z vůle muže ani z vůle těla, ale z Boha", jak píše sv. Jan hned na začátku svého evangelia.

V této souvislosti nás ovšem nepřekvapí, že Mesiáš přijde na svět z Ducha sv. a z panny. Jeho zrození je naplněním všech těchto předobrazů. Uskutečňuje se tu plnost života, který přichází přímo od Boha a je přijat v lidské bytosti, která všecko od Boha čeká.

Židé si ve Starém zákoně panenství cenili a chránili je zákonem (sr. Gn 34, 7. 31; Ex 22, 15 násl.), podobně jako ostatní národy. Kdo by neobdivoval krásu, svěžest, plnost dospívajícího děvčete? Celá její bytost je jakoby připravený dar. Normálně si ovšem na ten dar dělají nárok muži. Ale už i u primitivních národů se vyskytuje myšlenka, že by se ten dar mohl rezervovat samému Bohu. V pojetí starých indických mudrců je celibát prostředek spojení s universální silou vesmíru.

Tento prvek naznačuje hlavní motiv, pro který si pohlavní čistoty ceníme my. Ale právě tento prvek se mimo křesťanství snadno zatemní. Jen ve světle Kristova evangelia se láska k muži nahradí láskou k Bohu, plodnost tělesná se nahradí plodností duchovní. Schéma vypadá jednoduše. Ale

(Dokončení na str. 12)

Pro ty, kteří se zajímají o českou historii,

vyšla kniha JOSEFA PEKAŘE

O smyslu českých dějin

Soubor 16 statí o klíčových osobnostech a událostech českých dějin. 400 stran. — Cena $9.00. Knihy má na skladě:

Velehrad,
2657-59 S. Lawndale Ave.,
Chicago, IL 60623

nebo v Ohiu: Václav Hesoun, Box 344, Cleveland, OH 44127

DOPISY našich čtenářů

ENDICOTT, NEW YORK:

Milá redkace,

po dlouhé přestávce se dávám opět do psaní. Pozdravuji celou redakci, všechny čtenáře a dopisovatele Hlasu Národa a přeji všem hlavně hodně zdraví. Byla jsem v nemocnici dva a půl měsíce, ale již jsem doma. Měla jsem infekci v noze. Když jsem přišla z nemocnice, tak si mně nejdříve na dva týdny vzala k sobě dcera, ted' už jsem doma, ale musím ještě chodit pořád na injekce. Za své nemoci dostala jsem hodně přání, abych se brzy uzdravila a moje přítelkyně daly za mě sloužit i mši svatou. Letos jsem opravdu zažila mnoho smutku. Nejdříve neočekávaně zemřel náš syn. Pak náhle zemřel rev. Longin Gaborik, farář osady sv. Antoníčka v Chatham v Kanadě. Psali mně, že k nám přijede na pět dní. Napsala jsem jim, že jsem v nemocnici, jak přijdu domů, že jim dám vědět. Když veledp. Gaborik měl narozeniny, poslala jsem mu přání, nepřicházela odpověď, až pak přišel pohled, na kterém bylo napsáno: "Maminko Wiedermanová, dostal jsem návštěvu z Vídně, nemyslím, že budu moci letos přijet." A pak telefonicky pí. Topenčík dala mé dceři vědět, že veledp. Gaborik tak náhle zemřel. Nemohu popsat žal nad touto přesmutnou zprávou. Znali jsme veledp. mnoho roků, skoro každým rokem k nám přijížděl na pár dní. Vždy jsme se na vldp. tolik těšili. Byl velice zbožný kněz a kolik starosti měl s přípravou pouti. Bratr Svorad mu ve všem pomáhal. Všichni, co tam jezdili na pout', byli nad míru spokojení. Jídla bylo spousta a o ubytování bylo také dobře postaráno. Nemohu vše popisovat, dopis by byl moc dlouhý. Mrs. Slavík mně napsala: "Mrs. Weiderman, bez rev. Gaborika jsme jako sirotci. Všichni osadníci jej měli moc rádi. Poslala jsem do Chatham dopis i na mše svaté bratru Svoradovi. Sám je též chudák nemocný, má cukrovku a potíže se srdcem a už mu je též 78 let a co se napracoval a napomáhal veledp. Gaborikovi. Moc pro něho bratr Svorad plakal. Rev. Charles D. Moravčík, který tam byl z Vídně, poslal mně velice smutný dopis, že jsem při čtení se moc naplakala. Přijel z Vídně na návštěvu k panu faráři Gaborikovi a nenedál se, že mu půjde na pohřeb. Bůh usoudil si dp. Gaborika k sobě povolat a tak se musíme podřídit jeho vůli, a musíme se jen modlit za spásu jeho duše. Tak mně to dp. Moravčík v dopise vysvětlil a trochu můj bol utěšil.

Nezlobte se, ale že píši jen samé smutné zprávy, a dokonce ještě jednu na konec připisuji. Muži mé dcery už zemřel třetí bratr. Velice hodný člověk, při pádu si poranil moc hlavu a za 3 dny zemřel — dej mu Pán Bůh věčnou slávu. Napadlo nám sněhu, ale zima není. Jen at' dlouho netrvá, až přijde, neboť staří lidé mají rádi teplo. Jinak zde není nic nového, co by čtenáře zajímalo. Končím s tisícerým pozdravem. Přeji vám všem, aby vám Pán Bůh dal, co si přejete. Nakonec všem přeji hlavně hojnost zdraví.

Vaše Frances Weidermanová

* * *

Milá naše zarmoucená čtenářko,

bylo toho smutku opravdu na Vás mnoho. Ale jak se říká bez vůle Boží se člověku na hlavě ani vlas nezkřiví a tak se s tím musíme, i když je to někdy převelice těžké, smířit. Otce Gaborika jsme i my z Chicaga dobře znali, vždyť jsme tam tak rádi jezdívali na pout' k svatému Antoníčku. Až tam, dá-li Pán Bůh, pojedem, bude nám po něm smutno a bude i nám scházet, jen třeba pro to jeho srdečné usměvavé přivítání, když nás přišel k autobusu přivítat. Přijměte naši hlubokou soustrast nad ztrátami vašich drahých. Pán Bůh Vás potěš, milá paní Wiedermanová, a necht' ten nový rok je pro Vás méně bolestný. Přeji Vám poklidné prožití svátků a poroučím Vás do Boží ochrany a za spásu duší Vašich drahých se rád večer při breviáři pomodlím.

Otec Vojtěch Vít

LAUNCESTON, TASMANIA:

Milá redakce H.N.,
drazí čtenáři a krajané!

Předně vám, vašim spolupracovníkům a čtenářům Hlasu Národa upřímně přejeme radostné svátky vánoční a požehnaný nový rok 1978.

Psal nám náš přítel František Desenský, jak skvěle se vám vydařila slavnost svěcení Velehradu a svaté biřmování.

Pochopitelně, že bychom tam bývali byli rádi přítomni, ale je to trochu daleko za vodou.

Minulou sobotu 10. prosince jsme zde měli volby do australského parlamentu a senátu. Před 4 roky jsem též kandidoval. Letos jsem jenom pomáhal. Hlavně jsem psal do zdejšího tisku.

Situace zde byla velmi vážná. Australská Labor Party, která aspirovala na vládu, je stále více ovlivňována levicovými agitátory, kteří se snaží straně vnutit marxistický program.

Propagují nejen socialismus, ale uvolnění mravů, pornografii, rozvracejí rodinu, morálku, zlehčují náboženství, zlehčují rodinný život. Zkrátka — dle komunistických receptů se snaží o rozklad lidské společnosti, aby tím snáze ovládli jednotlivé národy.

To byli problémy, před kterými jsme australskou veřejnost varovali. Australané jsou velicí individualisté, často volí Labor Party, ale zesocialisovat a ožebračit sebe i národ přece jen nechtějí. Socialismus zamítli! Volby vyhráli kandidáti pro liberálně-country party koalici. Nejlepší volební výsledky jsme vykázali právě u nás na Tasmánii a tak si myslím, že jsme my exulanti maličko též k tomu vítězství pomohli. Ted' snad budeme mít 3 roky klidný život — až do příštích voleb.

Často vzpomínáme na Ameriku. Velice se nám tam líbilo, jak u vás v Chicagu okolo vašeho Velehradu, tak hlavně v diecézi p. biskupa Mořkovského, mezi "Moravci" v Texasu.

Srdečně zdraví
J. A. Nermut'
s celou rodinou.

ULYSSES, NEBRASKA:

Důstojný Otče Víte,

zasílám Vám předplatné na ten náš milý Hlas Národa. Ráda bych vám přispěla na tiskový fond, ale nemohu přispívat na všechny strany.

Jsem 81 let stará, skoro stále nemocná. V r. 1976 jsem byla v nemocnici a letos jsem byla postižena srdeční nemocí a tak jsem si ani nemyslila, že se z nemocnice vrátím domů. Sedm neděl jsem si tam poležela. Mám silnou arthritis. Celé dny mám velké bolesti, takže jen polykám pilulky. Bylo mně tak zle, že jsem si myslela, že už nebudu moc číst ten milý Hlas Národa, který mám moc ráda a jehož čtení mně síli. Když přijde, hledám dopisy čtenářů a pak si přečtu vše ostatní. Odebírala jsem všechny české katolické noviny po celý svůj život co jsem v Americe — a to už je od roku 1916.

Děláte dobré dílo a ještě je chcete pořád zlepšovat. Přeji vám radostné svátky vánoční a hojnost odběratelů v novém roce a aby Hlas Národa dál a s úspěchem pokračoval.

Znamenám se vaše odběratelka Rosa Maňák

* * *

Milá naše odběratelko,

Zaplat' Pán Bůh za včasné zaslání předplatného, to pomůže. Je nám velmi líto, že jste byla tak nemocná, ale snad ten váš zdravotní stav se přece zase zlepší, aspoň Vám to ze srdce přejeme a upřímně se za to pomodlíme.

Pěkně Vás pozdravujeme a přejeme hezké prožití svátků a hojnost Božího požehnání a zdraví do nového roku.

Otec Vojtěch Vít

LOS ANGELES, CALIF.:

Vážená redakce,

prosím, posílejte mi další číslo Hlasu Národa na novou adresu, stěhujeme se do Nového Mexika. Přikládám Money Order na $10.00 na tiskový fond a na modlitbu za šťastné přesídlení. Děkuji srdečně. Celou redakci srdečně pozdravuje a Boží požehnání přeje

Vaše čtenářka
A. E. Podymov

* * *

Milá naše čtenářko,

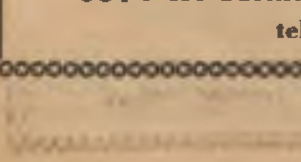
adresu jsme změnili. Srdečně děkujeme za zaslané peníze. Do nového domova přejeme Vám hojnost Božího požehnání i hezké prožití prvních svátků vánočních v něm.

Redakce Hlasu Národa

SHINER, TEXAS:

Milí přátelé,

pozdrav vás Pán Bůh všechny, kteří tam pracujete v novinách. Jsem s Hlasem Národa moc spokojen. Posílám $15.00 na předplatné a přeji vám hojnost dobrého zdraví. My Moravčíci jsme odvážní, odkud pak je dp.

PRO VÁNOČNÍ DÁRKY K PANCNERŮM V BERWYNU

Z Československa a jiných zemí největší výběr **křišťálového skla** i barevného, též keramiky — seznam zdarma. — Pravé **české granáty** z Československa.

Vánoční blahopřání v řečích: anglické, české, slovenské, polské, chorvatské, německé — ve výběru, jako jinde nenaleznete. České a slovenské v cenách: náboženské kus 25 centů, všeobecné kus 25, 35 a 40¢. Milým doma 25 a 30¢ kus. Poštovné 30¢ na každých 5 kusů.

Cukrovinky, bonboniéry a vánoční čokoládové ozdoby k zavěšení na stromky balené v pestrém staniolu. Švýcarské čokolády. **Čokoládové kafíčko** s rumovou příchutí, 1 lb. $2.95, poštou $4.50, 5 lb. poštou $16.25. Malinová šťáva.

Importované **byliny** a **čaje** — žádejte seznam.

Panenky v krojích. **Obrazy** sestavené z motýlích křídel, též olejomalby krajiny (originály) ze Španělska.

Do kuchyně: mák, kmín, trhané krupky, kuchyňské koření — žádejte seznam. **Strojky na krájení** chleba, salámu, sýra, zeleniny. **Mlýnky** na maso, housku a mnohé jiné. — **Sušené hříbky:** ¼ lb. $4.50, poštou $5.65 — ½ lb. $9.00, poštou $10.50. — **Karlovarské oplatky** $2.85, poštou $4.40.

Rekordy (gramodesky) ve výběru, jaký každého překvapí. — **Největší** a jedinečný výběr **českých zábavných knih,** slovníků, učebnic, obrázkových knih pro děti — výběr větší než kdykoliv předtím — ani v pražských závodech nenaleznete takový výběr.

Vlněné šátky na hlavu, pentle na kroje a vyšívané zástěry. — Nemožné vše vyjmenovati co máme pro Vás — přijďte a přesvědčete se. Výběr a ceny uspokojí každého.

TUZEX

Potravinové balíčky beze cla, nebo dárkové poukázky do Československa vyřizujeme nejrychlejší cestou spolehlivě a zaručeně. — Seznam zdarma.

*

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý $1.00 zaslali o 5¢ více na státní daň.

F. PANCNER,
Importér a zástupce Tuzexu
6514 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
telefon 484-3459

TUZEX
poukazy nebo objednávky řádně a spolehlivě provede
SOCHOR
TRAVEL SERVICE
137 Washington Ave. Endicott, N.Y. 13760
(Snad někdo stejně dobře, ale nikdo, nikdo lépe)

COLUMBIA FEDERAL SAVINGS
9101-09 West Cermak Road • North Riverside, Ill. 60546
A DIVISION OF
LINCOLN FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF BERWYN
Vklady pojištěny do $40,000.00 F.S.L.I.C.
Předměstský telefon 447-7500 Mildred R. Janda, president

Vít? Třeba je také našinec. V naší osadě je ještě hodně našinců, ale v kostele už je vše po anglicku, i ty písničky, je to velmi smutné, vypadá to, že už ani Pán Bůh moravsky nerozumí.

S pozdravem na vás všechny

Isidor Malík

* * *

Milý náš čtenáři,

snad Vás zarmoutím. Jsem Čech, nikoliv však z té Vaší milované Moravy, nýbrž z českého Podkrkonoší. V Chicagu jsem se však částečně pomoravštil, nebot' těch od vás je tu více než těch od nás. Je však snad zbytečné říkat "tam od vás" a "tam od nás", když společný domov nás všech je v té krásné staré vlasti za mořem, a víru v Krista máme všichni od Cyrila a Metoděje z Velehradu.

Děkujeme za předplatné a milé řádky. Bud'te zdráv, požehnané prožití svátků vánočních Vám s celou redakcí Hlasu Národa přeje

Otec Vojtěch Vít

LA GRANGE PARK, ILL.

Ctěná redakce a
důstojný pane Víte,

pěkný pozdrav vám všem. Rok nám velice utekl a jest čas předplatit Hlas Národa, abychom nečetli na dluh. Posílám předplatné za sebe a za novou předplatitelku paní Annu Michálek a $5.00 k uctění památky mého zemřelého bratra. Musím vám též něco napsat o našem "Velehradu" tam doma — daleko za mořem. Byla jsem tam u svatého biřmování. To bylo družiček, ještě dodnes mi ten obrázek nevymizel z paměti. Myslím, že to bylo první svaté biřmování, které se tam udílelo, je tomu již 70 let. Lidé tam tehda putovali ze všech koutů Moravy. Každá vesnice jiný kroj, to byla nádhera. Každý měl svoji kapelu a když spustili tu "velehradskou" "Bože, co's ráčil před tisíci léty", to byla krása a jak se to rozléhalo kolem dokola. Přeji vám radostné svátky a veselý nový rok, hlavně hodně odběratelů. Už mi je 82 let, tak promiňte tu moji škrábanici.

Zůstávám vaše babička
z La Grange Park.

* * *

Milá naše babičko
z La Grange Park,

zaplat' Pán Bůh za vyrovnání předplatného za Vás i za naši novou předplatitelku Mrs. Annu Michálek z Berwynu, kterou pěkně vítáme do naší čtenářské obce. Rovněž pěkně děkujeme za zaslaný dar tiskovému fondu k uctění památky Vašeho zemřelého b r a t r a. Vzpomenu si na něj modlitbou u oltáře. Děkujeme za Vaše řádky o svatém biřmování na moravském "Velehradě" před těmi dávnými léty. Jak jste viděla na posledních obrázcích v Hlasu Národa i naši biřmovanci se na naše zdejší české biřmování u Blahoslavené Anežky v Americe vyšňořili do našich krásných původních krojů, pokud je měli. Bylo opravdu radost na ně pohledět.

Požehnané svátky a nový rok Vám i paní Michálkové za redakci Hlasu Národa upřímně přeje

Otec Vojtěch Vít.

WOODBURN, OREGON:

Ctěná redakce Hlasu Národa,

posílám předplatné a příspěvek na tiskový fond. Předplatné mi vyprší začátkem nového roku, tak to chci ještě ve starém roce dát vše do pořádku. Blíží se svátky vánoční a nový rok a tak vám všem v redakci přeji, abyste je prožili ve zdraví a radosti. Z toho starého roku už zbývá málo, až přijde ten nový dlouhý, at' vám přinese blaho a vše, co si vaše srdce přeje. Otci Vojtěchovi, at' přinese dobré zdraví, aby ještě dlouhá léta byl mezi námi, Hlasu Národa hodně nových předplatitelů a milým čtenářům vše, co si z nich každý nejvíce přeje.

Vaše Barbara Adamski

* * *

Milá naše čtenářko,

děkujeme mnohokrát jak za zaslané předplatné, tak za milé přání, které opětujeme.

Přejeme Vám tedy upřímně rojnost Božího požehnání a zdraví do nového roku a radostné svátky vánoční.

Redakce Hlasu Národa

SHELTON, CONNECTICUT:

Ctěná redakce,

předně přijměte ode mne srdečný pozdrav s přáním všeho dobrého, hlavně, aby Pán Bůh vám dal dobré zdraví, abyste mohli tisknout Hlas Národa ještě mnoho roků. Byl jsem odběratelem Katolíka až do jeho zániku; tedy přes padesát let. Pak jsem začal odebírat Hlas Národa, který se mi líbí, obzvláště nedělní úvaha a pak dopisy čtenářů a dopisovatelů. Já bych také rád psal, ale už mně to psaní jde, jak psovi pastva, jak se doma říkávalo, vždyt' mně také už táhne na 83. rok. Tož nejsem mladíček a přitom mám revmatismus, trápí mně už 18 roků a těžko se mi chodí. Dp. Otče Víte, zasílám předplatné na časopis a $5.00 na "černější inkoust", anebo kde to nejvíc potřebujete; anebo se pomodlete Otčenáš za moji ženu, neb chuděra ztratila paměť a doktor řekl, že jí není pomoci, nebot' je jí již taky 82 let. Tak vám všem v redakci přeji veselé vánoce a požehnaný nový rok a hodně odběratelů. S Pánem Bohem a Bůh vás opatruj.

John Slovák

* * *

Milý pane Slováku,

zaplat' Pán Bůh za předplatné a za dar na tiskový fond. Za vaši nemocnou ženu se pomodlím. Na stáří na každého z nás čeká nějaké to soužení. Když si však vzpomenete na ta hezká léta společného života, tak se snadněji s tou nemocí své drahé ženy smíříte. Přeji Vám, aby Vás v tom novém roce to revma tolik netrápilo. Hezky jste to napsal, podle písma by Vám nikdo nehádal, že už to táhnete na 83. rok, to jste sám na sebe prozradil.

Klidné prožití svátků vánočních přeje a do Boží ochrany vás oba svěřuje

Otec Vojtěch Vít

CEDAR RAPIDS, IOWA:

Ctěná redakce a milí čtenáři,

vánoce jsou už přede dveřmi, dejž "Pane Bože, aby byly lépší než v roce 1976. Netrestej nás, Bože, tak ukrutnou zimou jako loňského roku. Prosme a modleme se za tuto Boží milost.

To zas bude nějakého shonu po obchodech, aby rodiče aneb pěstouni nakoupili svým nároč-ným dětem všemožné hračky, které tyto chtějí dostat. Vyrábí se ted' hračky na baterky velmi drahé, ale pro rozbití velmi snadné. Na to se však nedbá, šetření není moderní, není to pokrokové. Marnotratnosti přibývá a i v té drahotě se kupují věci zbytečné, bez kterých by se člověk mohl obejít a lépe by se mu žilo. K čemu je potřebná ta drahá televize... Dětem by bylo jistě prospěšnější, kdyby se na ni nedívaly. Výchovnější by byly pro ně obrázkové knížky, jak to dříve bývalo. Modleme se za osvícení ducha a rozumu všech, kteří o těchto věcech rozhodují a svět řídí. Jsou lidé pyšní hrdých povah a myslí si o sobě, že ví všecko lépe než ten druhý, neumějí snésti tu nejmenší výtku a pro pravdu se nejvíce hněvají. A tím si nejvíce škodí. Často, aby dosáhli svého záměru, pomáhají si všelijakými intrikami a lží, ale jak se říká, všeho do času, nebot' během času se změní nejen lidé, ale i země.

Komunistický Tuzex v Praze bude mít zas dobrý obchod. Lidé jeho prostřednictvím budou posílat svým drahým dárky, ovšem musí je zaplatit v dolarech. Rovněž kořalky hodně prodají, tak až se zas šoféři napijí a budou jezdit neopatrně, zaviní hodně neštěstí.

A tak všem čtenářům a ctěné redakci přeji ze srdce radostné vánoce a šťastný nový rok a pěkně ty svátky ve zdraví užijte.

E. Burákova

* * *

Milná naše čtenářko,

jste hodná, že jste nám před vánoci poslala zas aspoň pár řádků. Nesmíte se na všechno ve světě dívat tak černě. Růžově to sice nevypadá, ale nesmíte zapomínat, že poslední slovo má přeci jen Pán Bůh. Tak se musíme k Němu modlit a prosit, aby i ti druzí našli cestu k Němu a pak zase se vše zlepší. Bud'te hodně zdráva a až budete mít za těch dlouhých zimních večerů kdy, tak nám pošlete zas pár řádků.

Požehnané svátky a nový rok přeje

Redakce Hlasu Národa

OTTAWA, ONT., CANADA:

Ctěná redkace,

zasílám předplatné a zbytek si ponechte tam, kde je toho nejvíce třeba.

Myslím, že víte, že zesnulý bratr Placid Hazuza, O.S.B., byl můj bratr a zesnulý rev. A. Kašný, O.S.B., byl můj bratranec. Byli jsme narozeni v jednom roce. Rev. Kašný v březnu 1895 a já v dubnu. Byli jsme rodáci z Tvarožné Lhoty na Moravě. Hlas Národa se nám velice líbí.

Přejeme vám upřímně hezké prožití vánočních svátků a Hlasu Národa, aby ještě dlouhá léta vycházel k potěše svých čtenářů.

S Pánem Bohem

Rodina Srignerová
a John Hazuza

* * *

Vážený a milý pane Hazuza,

ctih. bratr Placid, dobrák a všeuměl, byl s ctih. bratry Janem Nep. Řepou, Dominikem Vaňkem, Petrem Pavlíňákem — (také z Tvarožné Lhoty) — a později s dosud živým ctih. bratrem Ludvíkem Smolkem mým prvním přítelem v Chicagu, který mě tak trochu smířil s "klášterní" Amerikou, které jsem dlouho nemohl rozumět, ačkoliv jsem znal benediktinské kláštery ve většině západoevropských zemích. Každopádně jsem z jejich společného vyprávění poznal důvody a způsob práce našich amerických pionýrů. — S bratrem Placidem jsem měl příležitost dělat sakristána, elektriku, zámečníka, truhláře, natěrače i zahradníka, a potom si najednou "namanul", že brzy umře; asi po tři měsíce si každý týden chodil vždy před spaním pro svátost Posledního pomazání v obavě, že se nedožije rána. Na svátek sv. Jakuba, 25. července r. 1962 upadl mrtev při postřiku květin a stromů. Byl to opravdu Boží člověk, pilnější a hodnější než mnozí z nás kněží. Do smrti naň nezapomenu. Stavění ješliček o vánocích patřilo k jeho láskám, stejně jako o velikonocích výzdoba Božího hrobu. Tož se i k němu společně modleme; k vánocům a Novému roku hojnost Boží milosti a zdraví.

Váš Fr. Vojtěch

CLEVELAND, OHIO:

Důstojný pane,

již je zde konec roku a tak si uvědomují, že je čas obnovit Hlas Národa, který se nám líbí. Myslím, že dokud máme české noviny, tak že máme ještě pořád pocit domova. Můj muž, pokud byl živ, žil pro vše, co bylo české. Národní svaz českých katolíků a "Katolík" to bylo vše, pro co žil.

Přiloženě posílám předplatné na noviny a ostatní na inkoust, aby vám nevyschl. Přeji vám št'astné a veselé vánoce a nový rok a hodně odběratelů v něm.

S upřímným pozdravem na všechny odběratele i celou redakci zůstávám

Marie Keřka

* * *

Milá naše čtenářko,

upřímné díky za zaslané předplatné i za dar na tiskový fond. Jsme rádi, že jste s Hlasem Národa spokojeni.

Na Vašeho muže si dobře vzpomínám; křest'an a vlastenec každým coulem. Všude přidal pomocnou ruku k dílu v tichosti s láskyplným úsměvem a bez fanfár. Byl to zlatý člověk s nímž se bude i v nebi dobře věčně žít.

Přejeme vám radostné prožití svátků a dobrý rok 1978.

Redakce Hlasu Národa

PAUL'S
BODY SHOP
5234 West Cermak Road
Cicero, Illinois 60650
Volejte 656-4477
Ptejte se na
p. PAVLA SVAČINU

CHICAGO, ILLINOIS:

Milá redakce Hlasu Národa!

K uctění světlé památky mého drahého manžela

VINCENT VRDSKÝ

a tragicky zahynulé dcerušky

ZDENIČKY

na vydávání našeho milého Hlasu Národa, který se mi moc líbí, věnuji ráda $25.00.

Vám, důstojný Otče Víte, a všem zaměstnancům, které vidím při svých pravidelných návštěvách ve Velehradu pracovat, přeji hodně zdraví, svatou trpělivost, železné nervy a hodně nových odběratelů.

Pán Bůh vás všechny opatruj a žehnej vám ve vaší obětavé práci.

Biřmování bylo krásné a přeneslo mě ve vzpomínkách do doby mládí, kdy jsem byla též biřmována. Bud'te s Bohem a pěkné svátky vánoční přeji všem čtenářům

Aurelia Vrdská

Manželé
MIREK a ZDENKA UMLAUFOVI
z
CAFE EUROPE
5710 West Cermak Rd., Cicero, Illinois
(656-3555)
přejí ze srdce
všem svým hostům a jejich přátelům
radostné prožití svátků vánočních
hojnost zdraví, úspěchů a spokojenosti
v celém novém roce 1978

DO ČESKOSLOVENSKA 1978
Přímé lety bez zastávky a přesedání na PAN-AM letadlech
- 8. června — na 17 dní
- 24. června — na 30 dní
- 11. srpna — na 31 dní

ABC charters — každý se může přihlásit
Na Vaše pozvání vyřídíme rychle a spolehlivě návštěvu Vašich příbuzných.

Veškeré informace obdržíte u
WEBER
TRAVEL AGENCY, INC.
6805 W. Čermák Rd., Berwyn, Ill. 60402
Telefon: (312) 242-1512 nebo 749-1333

"GAMMA" — odbočka ČSNRA
za spolupráce členů chicagského
"Velehradu"
pořádá
VESELÝ
SYLVESTROVSKÝ VEČER
v sobotu 31. prosince 1977
v sále nově otevřeného "Velehradu"
(2657-59 S. Lawndale Ave.)
V zábavném programu účinkují:
Franta Červený, býv. člen Olomouckého divadla
a
"Trampové" z osady "Dálava".
Taneční hudba "Králů Melodie".
Domácí kuchyně — bar
Začátek v 8:00 hod. večer
Dar: $3.50

LETEM SVĚTEM

Dacca. — V Bangladéši byl letos 2. října učiněn nepodařený pokus o státní převrat proti režimu generála Ziaur Rahmana. Nyní jsou účastníci na tomto puči tajně souzeni před vojenským soudem. Už prý stovky lidí byly popraveny, a popravy pokračují dále. Přitom prý gen. Rahman zároveň pohání před soud i své jiné politické protivníky, dává je odsuzovat na smrt a popravovat, aby se jich co nejrychleji zbavil.

• • •

Bangui. — Jean Beden Bokassa se v neděli korunoval císařem své země, která se napříště úředně nazývá Středoafrické císařství. Jeho korunovace, konaná s velkou okázalostí, stála 25 milionů dolarů, což činí celou čtvrtinu příjmů z obchodu jeho země s cizinou. Tato země, patřící k 25 nejchudším zemím světa, vyváží kávu, bavlnu a diamanty. Jen císařská koruna, vyzdobená 2,000 diamanty, stála 5 milionů dolarů!

• • •

Salisbury. — Mezinárodní tisková služba "Associated Press" uveřejnila zprávu a fotografie o ukrutnostech bílé rhodéské armády vůči černošskému civilnímu obyvatelstvu, podezřívanému z poskytování pomoci černošským guerilům. Rhodéská vláda zahájila šetření, zda tato obvinění odpovídají skutečnosti. Jsou-li totiž tato obvinění i jen zčásti pravdivá, je nebezpečí, že světové mínění přitom zapomene na nesrovnatelně větší krutosti, jichž se dopustili rhodéští guerilové. Mezitím premiér Smith jednal o svém novém plánu o předání vládní moci rhodéským černochům po svobodných volbách s předsedy dvou umírněných černošských politických hnutí: s Rev. Sitholem, předsedou ANC, a s Jeremiah Chirau, předsedou ZUPO. Biskup Muzorewa, předseda UANC bojkotoval tuto schůzi — prý ze zármutku nad obětmi poslední výpravy rhodéské armády proti guerilovým základnám v Mozambiku! — V Pretorii v Jižní Africe, soudce — běloch, ve svém rozsudku prohlásil, že prý nikdo nenese zodpovědnost za smrt černošského politického vůdce Steve Biko v žaláři; zemřel z náhodných příčin. Černoši samozřejmě s tímto rozsudkem nesouhlasí, a rodina Bikova chce dokonce soudně stíhat kvůli této "násilné" smrti ministra spravedlnosti Jižní Afriky — Kruegera a příslušné policejní autority. (Představte si, že by bolševici v Československu dovolili panu kardinálu Tomáškovi vznést žalobu proti estébáku Máchovi, který byl "kápem" při utlučení k smrti dp. faráře Toufara, který mluvil pravdu, když se nemohl "přiznat k podvodu" v komunisty nalíčeném "zázraku" v Čtihošti!)

• • •

Tel Aviv. — Izraelský ministerský předseda Menahem Begin se sejde o vánocích nebo brzo potom s egyptským presidentem Anwar Sadatem, aby spolu jednali o izraelském mírovém plánu na vyřešení arabsko-izraelského konfliktu. Místem této vrcholné schůze bude jeden ostrov v Suezském průplavu nedaleko města Ismailia. Zde jsou hlavní body Beginova plánu, podle denního tisku: 1) Sinajský poloostrov, dlouhý 250 mil, mající rozlohu 23,200 čtverečních mil, vesměs pustý a hornatý, chovající však ložiska zemního oleje, bude vrácen egyptské správě, avšak zůstane demilitarisovaným územím a jeho hranice s Izraelem zůstane otevřena. Egypt pronajme Izraeli dvě strategické enklávy: Sharm el Sheikh na jihu Sinajského poloostrova, k vůli zajištění bezpečnosti plavby k izraelskému přístavu Eilat, a Rafiah Salient na jih od území Gázy, kde bylo založeno 12 židovských kolonií, v nichž žije asi tisíc židů. Tyto enklávy budou pronajaty Izraeli podobným způsobem jako Hongkong je Čínou pronajat Británii. 2) Území Gázy bude vráceno arabské správě, avšak nebude patřit ani Egyptu ani Izraeli. Zůstane demilitarisovaným územím a jeho hranice s Izraelem zůstane otevřena. Obyvatelé tohoto území se po 10 až 15 letech referendem rozhodnou, zda chtějí být federačně spojeni s Izraelem, či s některou arabskou zemí, nebo chtějí-li být nezávislými. Na území Gázy žije asi 400,000 Palestinců. 3) Obsazené západní pobřeží řeky Jordánu, kde žije asi 600,000 palestinských Arabů, bude předáno arabské administraci. Nebude však podřízeno svrchovanosti ani Izraele ani Jordánska; také to nebude nezávislý Palestinský stát. Jeho civilní správu obstarají jordánští a místní arabští úředníci. Toto území zůstane demilitarisováno. Izrael si podél řeky Jordánu vyhradí řadu vojenských základen pro zajištění své bezpečnosti na východě. Také tam bude moci zůstat 3,000 židů, kteří si tam už založili kolonie; budou tam žít po boku arabského obyvatelstva pod arabskou správou. Nebude tam však dovolena masová imigrace Palestinců, kteří žijí v arabských zemích, ani prý dalších Izraelců. Obyvatelé tohoto území se za 10 či 15 let při referendu vysloví buď pro federaci s Izraelem či s Jordánem, anebo pro nezávislost. — Premiér Begin zároveň vyslovil přání, aby arabské olejářské země pomohly v budoucnu financovat bydlení a živení arabských uprchlíků, kteří jsou dosud v táborech. — Tento izraelský návrh dosud neobsahuje naprosto nic o delikátní otázce budoucnosti města Jeruzaléma, kde mají židé, křest'ané a mohamedáni svá posvátná místa, ani o Golanské vysočině, protože Sýrie v této době zamítá jakékoliv mírové urovnání s Izraelem. Mezitím president Anwar Sadat v Káhy-

Abychom nepřidávali zbytečnou práci
našim — někdy už až příliš roztržitým listonošům
s čtením směrových čísel
na vánočních pozdravech,
všem našim přátelům a známým
přejeme letos touto cestou
krásnou rodinnou pohodu prožíváním
milostiplných vánoc
a hojnost zdraví, štěstí a Boží ochrany
v celém novém roce 1978.
Zároveň tak chceme podpořit i naše noviny
Hlas Národa
aby nám k naší posile, radosti a spokojenosti mohly zase po celý rok vycházet i při všem tom stálém stoupání výrobních výdajů.
Manželé MILČÁRKOVI z Chicaga

Pěknou vánoční pohodu a mnoho zdaru v celém novém roce 1978
přeje
VIC TĚŠÍNSKÝ
Telefon: 749-4422
Jax Realty
6531 W. Cermak Rd., Berwyn
PŘI PRODEJI A KOUPI DOMU SVĚDOMITĚ A OCHOTNĚ VÁM PORADÍ
OFICIÁLNÍ ODHAD VAŠEHO MAJETKU ZDARMA

ře prohlásil, že U.S. president Carter mu při telefonickém rozhovoru nevyjevil žádný přesný Beginův plán na vyřešení problému Blízkého východu; pouze prý Sadat obdržel vysvětlení některých sporných bodů a byl požádán, aby k nim pronesl svůj názor.

• • •

Nicosia. — Achilleas Kyprianou, 19-letý syn zatímního presidenta řecké části ostrova Kypru, byl unesen asi deseti teroristy, kteří žádali za jeho propuštění amnestii pro 25 teroristů hnutí EOKA-B, bojujícího za sjednocení ostrova s Řeckem; jinak hrozili, že mladík bude popraven stětím. President Spiro Kyprianou však s rozhodností odmítl vyhovět žádosti únosců; prohlásil, že je raději ochoten obětovat svého syna než svou zem. Slíbil však únoscům, že propustí-li jeho syna na svobodu, dovolí jim bezpečný odchod do ciziny. Kyperská policie totiž už zná totožnost pěti z únosců. — V důsledku tohoto únosu Glavkos Clerides, oposiční kandidát na presidentství Kypru, se vzdal své kandidatury k vůli uklidnění mysli a potřebě národní jednoty. Tak při příštích presidentských volbách na Kypru v únoru 1978 bude jediným kandidátem Spiro Kyprianou. Clerides zároveň vyzval únosce, aby propustili mladíka bez úhony na svobodu. V neděli 18. prosince pak byl Achilleas Kyprianou svými únosci propuštěn.

• • •

Salisbury. — Ministerský předseda Rhodésie Jan Smith požaduje ve svém plánu na předání vládní moci umírněným černochům, aby podle nové ústavy Rhodésie bylo běloušské menšině, která činí pouze 5 procent celkového obyvatelstva, vyhrazeno v novém parlamentě 30 procent míst. Tím by běloušští poslanci mohli zabránit přijetí jakékoliv ústavní změny, požadované černochy, s kterou by běloši nesouhlasili. Tomuto opatření, navrhovanému Smithovým plánem, se říká "běloušské veto". Političtí znalci se domnívají, že tento Smithův požadavek není realistický. Jeho splnění by totiž vedlo k stále většímu napětí mezi rasami a záhy by se ukázalo, že tento vládní systém nemůže fungovat. Pak by na sebe strhli vládní moc černoušští radikálové, čemuž Smith právě chce zabránit. Nezbývá mu, než upustit od svého požadavku a mít důvěru ve vzdělané černochy v parlamentě, kteří nepřipustí přijetí návrhů, jimiž by byly ohroženy ekonomie či stabilita země.

• • •

Chicago. — Podle statistik Departmentu školství a systému veřejných a vyšších škol města Chicaga je letos 512,052 studentů. Z toho je 59.9% (306,997) černochů, 23.2% (118,713) bělochů, 15.1% (77,271) studentů latinskoamerické rasy, 1.6% (8,156) Asiatů a 0.2% (915) amerických Indiánů či domorodců z Aljašky. V posledním roce klesl počet běloušských studentů o 12,169; zatím co vloni bylo na veřejných školách 24.9 procenta běloušských studentů, letos jich tam je pouze 23.2 procenta. Počet černoušských studentů slabě klesl, ale počet latinských studentů se zvýšil. Město Chicago, které věří v dogma nuceného míšení ras, se chce "autobusováním" postarat o to, aby aspoň v jednotlivých školních distriktech bylo uvnitř škol zajištěno stejné rasové složení. Někteří studenti budou musit strávit každodenně v autobuse celé dvě hodiny. Rodiče nemohou proti tomu nic dělat. Církevní autority — snad pro únik před lacinou kritikou — nepromyšleně spolupracují s tímto nesmyslným programem.

• • •

Washington. — President Carter dosáhl před Kongresem svého prvního většího vítězství: byl odhlasován oběma komorami návrh zákona na zvýšení poplatků na veřejný pensijní systém "Social Security". Bez tohoto zvýšení by se v příštích letech tento systém v USA neodvratně zhroutil. Nejvíce budou zvýšeny poplatky těch, kteří nejvíce vydělávají. Podle tohoto zákona budou v příštím desítileti poplatky na "Social Security" zvýšeny celkem o 227 bil. dolarů, a celý systém bude tak zajištěn na dalších 30 let. Mnozí odborníci — i námi známý Dr. Jiří Benson — už dávno varovali před hrozícím nebezpečím zhroucení našeho systému Social Security; president Carter věnoval tomuto problému ve svém politickém programu druhé místo. První místo rezervoval svému návrhu na šetření zdroji energie, avšak U.S. Kongres tento jeho návrh zamítl. Kdosi řekl, že ve věci plýtvání energií se Američané asi nepolepší, dokud je nepostihne v této věci nějaká podobná pohroma jako Pearl Harbor za druhé světové války. Až jednoho krásného dne gasolinové stanice prostě "vyschnou", pak se teprve honem začne myslet na to, jak si získat náhradní zdroje energie, jak náležitě využít zbývajícího gasolinu a jak uspořádat racionelně veřejnou dopravu.

• • •

Buenos Aires. — Stejně jako dříve v Brazílii a v Uruguay, tak nyní i v Argentině účinkují s vládní podporou ozbrojené "čety smrti", které mají za úkol zprovodit ze světa bez soudu a bez hluku nejen levicové teroristy, nýbrž i občany, jichž ideje jsou režimem považovány za "podvratné". Členové těchto čet, policisté a vojáci, operují v civilu. V posledních 21 měsících, to je za vlády režimu gen. Jorge Rafael Videly, bylo těmito četami uneseno už asi 6 tisíc osob a nikdo o nich už nikdy neslyšel. Policie prohlašuje o těchto lidech, že o nich nic neví. Tyto únosy se někdy konají i za bílého dne. Dne 8. prosince 1977 například v Buenos Aires přijelo před kostel sv. Kříže několik aut bez čísel totožnosti a z nich vystoupili ozbrojení muži, kteří se zmocnili deseti lidí, vycházejících z kostela, mezi nimiž byly i dvě francouzské řeholnice, o kterých bylo známo, že účinkují v jednom hnutí za lidská práva. Nikdo neví, kam byli tito unesení lidé odvezeni. Francouzské velvyslanectví požádalo energicky o informace o osudu obou řeholnic. — Matky, ženy, děti a příbuzní unesených lidí se v různých městech země každý čtvrtek pokoušejí demonstrovat, aby vláda podala informace o osudu unesených, avšak policie vždycky demonstranty brzy rozežene. Často potom někteří z demonstrantů zmizejí beze stopy na výstrahu ostatním. Toto jednání je jistě nesprávné — (komunisté jednají zrovna tak — a před nimi to dělali nacisté) — ale ono asi v těchto zemích nelze s rudými jednat jinak.

Radostné vánoce
a
šťastný Nový rok

všem roduvěrným členům, krajanům na celém světě přeje

kulturní a sociální spolek

„ŠUMAVAN"

F. BULIN, předseda

Věřící krajané naši milí — tam u nás doma v Československu, od Šumavy, Krkonoš až pod Tatry — spojte se v duchu s námi modlitbou. I my v exilu; v Chicagu každou neděli při pravidelných českých bohoslužbách u sv. Prokopa na vás vzpomínáme.

SDRUŽENÍ ČS. EXULANTŮ V CHICAGU

pořádá

SILVESTROVSKOU ZÁBAVU

v sobotu 31. prosince 1977

v 8:30 hod. večer ve dvoraně Sokola Tábor
16. ulice a Clarence Ave., Berwyn, Illinois

K tanci bude vyhrávat hudba George Píchy
Chutné domácí večeře — bohatě zásobený bar
Vstupné $4.00

Reservace u firmy PANCNER v Berwynu
telefon 484-3459

K hojné účasti zvou pořadatelé

Z ČESKOSLOVENSKA

boty pro muže
široké (EEE)
též krásné papuče, pantofle,
pracovní obuv

MACH SHOE DEPT.
3720 WEST 26TH STREET
CHICAGO, ILL. 60623

Na vánoce jsme dobře zásobeni a stačí nás jen zavolat: Nabízíme vám: různé saláty, čerstvé smažené ryby, rybí polévku a naši pravou "kubu".

K vaší pohodě u štědrovečerního stolu přijímáme objednávky na všechny tyto speciality podle vašeho přání: husy, kachny, ryby, saláty. — Totéž nabízíme svým četným zákazníkům a zájemcům k oslavě Sylvestra a Nového roku.

Phone: 484-9798

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

Home Made Sausages & Frozen Foods
Hickory Smoked Meats — Fresh Poultry

6312 W. Cermak Road BERWYN, Ill. 60402

Čerstvé domácí uzeniny; importované lahůdky.

Rádi Vás obslouží a na Vaši návštěvu se těší
Jan (John) a Jaroslava FOLTÝN

SPORT

I. LIGA KOPANÉ V ČESKOSLOVENSKU

14. kolo

SLAVIA—INTER 1:1

Branky: Hotový — Brezík. Po přestávce měla Slavia stálou převahu, ale bez zakončení.

SPARTA—PLZEŇ 2:1

Branky: Vdovjak, Čermák —Sloup. Domácí zvítězili naprosto zaslouženě, jen posledních 15 minut byla lepší Plzeň.

SLOVAN—BOHEMIANS 1:1

Branky: Novotný — Klouček. Osm minut před koncem se klokanům podařilo vyrovnat.

ŽILINA—DUKLA 1:2

Branky: Beleš — Vízek, Nehoda. Vyhrál ten, kdo se lépe přizpůsobil zimnímu terénu.

BRNO—TRNAVA 4:0

Branky: Kroupa, Martinák (vlastní), Janečka, Kotásek. Brno vedlo 1:0, po přestávce přidalo další tři góly, když Trnava odpadla.

TEPLICE—B. BYSTRICA 0:1

Branka: Pollák. Tepličané mohli alespoň vyrovnat, ale Melichar neproměnil penaltu.

TRENČÍN—LOK. KOŠICE 0:1

Branka: Ujhély. Trenčín utrpěl druhou porážku doma.

PREŠOV—OSTRAVA, toto utkání se nekonalo pro nezpůsobilé hřiště a má se dohrát do konce roku.

15. kolo

DUKLA—BRNO 3:1

Branky: Bilský, Macela, Pelc Janečka. V 70. min. musel být vystřídán brněnský kanonýr Kroupa (zraněn), a od té chvíle získali vojáci převahu, kterou dovršili dvěma góly.

LOK. KOŠICE—TEPLICE 4:1

Branky: Józsa 3, Fecko — Chaloupka. Po prvním poločasu byl stav 1:1, pak přišel zvrat, když domácí během šesti minut dali tři góly.

BOHEMIANS—SLAVIA 3:3

Branky: Panenka 2, Bičovský — Nachtman, Segmüller, Lauda. Rezima a dělba bodů je naprosto spravedlivá, klokani vyrovnali v poslední minutě z trestného kopu Panenkou. Hodně chyboval rozhodčí Princ, který vyloučil slávistu Frydrycha.

PLZEŇ—ŽILINA 3:2

Branky: Ilavský, Chobot — Palička, Jelínek, Forman. Byl to spíše velký boj než pohledný fotbal, domácí si nakonec doslova vítězství vydřeli a neporušili domácí sérii.

INTER—TRENČÍN 2:2

Branky: Levický 2 — Holý, Rusnák. Sedm minut před koncem vyrovnal z penalty Rusnák. Pak však přišlo něco nečekaného, když brankář Interu Kovařík poslal autora vyrovnávacího gólu nemilosrdným direktem na trávník! Rusnák byl odnesen ze hřiště (prý se Kovaříkovi vysmíval), ale rozhodčí Marko provinilce nevyloučil.

TRNAVA—PREŠOV 1:1

Branky: Čerešník — Sobota. Celý zápas byl prakticky souboj domácích střelců s vynikajícím prešovským gólmanem, který udělal jedinou chybu a bylo vyrovnáno.

OSTRAVA—SLOVAN 0:2

Branky: Novotný 2. Ostrava hrála nejhorší zápas sezóny, naopak Slovan podal vynikající kolektivní výkon, který znamenal dva body.

DUKLA B. BYSTRICA—SPARTA 1:1

Branky: Pollák — Raška. Hráči Sparty darovali svému trenérovi Hložkovi alespoň bod, ovšem byli velice blízko k vítězství. Domácí se zlepšili až v závěru, kdy vyrovnali.

Tabulka po 15. kole (zatím bez výsledku Prešov—Ostrava)

1. Brno	39:16	22
2. Dukla Praha	37:17	21
3. Lok. Košice	28:17	19
4. Slavia Praha	f3:21	18
5. Bohem. Praha	22:17	17
6. Plzeň	22:20	16
7. Inter Bratislava	18:16	15
8. Prešov	20:18	14
9. Slovan Bratislava	24:24	14
10. Sparta Praha	15:21	14
11. Du. B. Bystrica	18:27	14
12. Trenčín	23:24	13
13. Trnava	13:21	12
14. Teplice	10:20	12
15. Ostrava	13:23	10
16. Žilina	20:33	7

★

KOPANÁ VE SVĚTĚ

Kvalifikace pro MS 1978 v Argentině

Itálie—Lucembursko 3:0. Podle očekávání Itálie hladce zvítězila před 85.000 diváky.

1. Itálie	18:4	10
2. Anglie	15:4	10
3. Finsko	11:16	4
4. Lucembursko	2:22	0

Kuvajt—Irán 1:2, Jižní Korea—Hongkong 5:2. Konečná tabulka asijsko-oceánské skupiny:

1. Irán	12:3	14
2. Jižní Korea	12:8	10
3. Kuvajt	13:8	9
4. Austrálie	11:8	7
5. Hongkong	5:26	0

Na MS 1978 v Argentině postoupila: Argentina, NSR, Holandsko, Polsko, Rakousko, Švédsko, Skotsko, Francie, Španělsko, Maďarsko, Itálie, Brazílie, Peru, Mexiko a Irán.

* * *

SUPERPOHÁR V KOPANÉ

SC Liverpool—Hamburger SV 6:0

Odvetné utkání Superpoháru mezi vítězem PMEZ Liverpoolem a vítězem PVP Hamburgerem se hrálo na hřišti desetinásobného anglického mistra. Po prvním nerozhodném výsledku 1:1 v NSR nikdo nepochyboval, že si domácí nechají vítězství ujít. Málokdo však věřil, že to bude tak výrazné. Vítězové předvedli téměř dokonalý výkon, tým Hamburgu zklamal.

* * *

POHÁR UEFA

Výsledky odvetného 3. kola: Braunschweig—PSV Eindhoven 1:2 — (první zápas 0:2), postupuje PSV Eindhoven (Holandsko); Racing Lens—FC Magdeburg 2:0 — (0:4), postupuje FC Magdeburg (NDR); Bayern Mnichov—Eintracht Frankfurt 1:2 — (0:4), postupuje Frankfurt (NSR); Grasshoppers Curych—Dynamo Tbilisi 4:0 — (0:1), postupuje Curych (Švýcarsko); Standard Lutych—Carl Zeiss Jena 1:2 — (0:1), postupuje Jena (NDR); FC Barcelona—Ipswich Town 3:0 po prodloužení na penalty 4:2 — (0:3), postupuje Barcelona (Španělsko); Atletico Bilbao—Aston Villa 1:1 — (0:2), postupuje Aston Villa (Anglie); AC Turin—OSC Basit 2:3 — (1:1), postupuje Bastia (Francie). Čtvrtfinále Poháru UEFA se bude hrát 1. a 15. března 1978.

★

I. LIGA HOKEJE V ČESKOSLOVENSKU

21. kolo

Jihlava—Sparta 3:1
Vítkovice—Kladno 7:5
Litvínov—Bratislava 10:3
Plzeň—Pardubice 1:5
Brno—Košice 2:4
Trenčín—Č. Budějovice 6:4

22. kolo

Sparta—Litvínov 5:3
Kladno—Trenčín 4:0
Pardubice—Jihlava 2:0
Č. Budějovice—Brno 7:2
Bratislava—Vítkovice 6:2
Košice—Plzeň 3:3

Tabulka po 22. kole

1. Litvínov	107:58	34
2. Kladno	96:59	30
3. Sparta Praha	60:48	30
4. Jihlava	74:55	27
4. Pardubice	69:65	26
6. Č. Budějovice	74:75	24
7. Vítkovice	82:71	22
8. Plzeň	62:93	17
9. Bratislava	67:83	14
10. Košice	68:110	14
11. Brno	58:76	13
12. Trenčín	52:85	13

Nejlepší střelci

24 gólů — Ed. Novák (Kladno), 22 — Pouzar (Č. Budějovice), 19 — Ulrych (Litvínov), 18 — Hlinka (Litvínov), 17 — Nový (Kladno).

Nyní má čs. nejvyšší hokejová soutěž přestávku až do 10. ledna 1978.

★

Finále 11. ročníku PMEZ v hokeji

Kladno—CSKA Moskva 0:6

Jednoznačná záležitost, jen v první třetině Kladno drželo krok, potom už bylo vše jen otázkou skóre. Všichni hráči vojenského týmu CSKA oblékali reprezentační dres a třináct jich je v nominaci SSSR pro turnaj Izvestijí.

CSKA Moskva—Kladno 4:2

Hrálo se prakticky po celý zápas na jednu branku, tým CSKA nijak své síly nepřepínal. Bojoval úsporně tak, aby s jistotou vyhrál. Jenom Fetisov z vojenského celku Moskvy nebyl nominován do A nebo B reprezentace SSSR.

★

Přátelský mezistátní hokej

Československo—Švédsko 4:1

Branky: Ebermann (Plzeň), Jiří Novák (Pardubice), Pouzar (Č. Budějovice), Augusta (Jihlava) — Olsson. Čs. mužstvu se hra dařila jen v poslední třetině, Švédové předvedli dobrou organizovanou obrannou hru.

Československo—Švédsko 9:2

Branky: Hlinka (Litvínov), J. Novák (Pardubice), Veith (Jihlava) všichni po 2. Martinec (Pardubice), Neliba (Kladno), Bubla (Litvínov) — Lindgren, Lundberg. Čs. mužstvo podalo daleko lepší výkon, oč začátku hrálo s plným nasazením a příkladným pohybem po celé ploše, vytvářelo si rychlými kombinacemi příležitosti a ty také proměňovali.

Další výsledky:

Norsko—NSR 4:6 a 2:6, Polsko—NDR 7:3, Finsko—NSR 8:2, Juniorský výběr kanadského Hamiltonu—výběr Moskvy 2:5, ČSSR 18 let—SSSR 18 let 2:6 a 6:5.

POK

★

● ZPRÁVA ZE SPARTY A.B.A. CHICAGO

Výbor Sparty pořádá skromnou oslavu pro hráče prvního týmu a rezervy v pondělí 26. prosince v 6:30 hod. večer ve Spartaklubu. Chce tím poděkovat manažérovi Jardovi Fajkusovi a všem hráčům prvního týmu za udržení v nejvyšší soutěži v Major division. Též chce poděkovat hráčům rezervy, kteří po jednoroční přestávce (po druhé v historii Sparty) se stali opět mistrem rezerv. Dále výbor Sparty oznamuje, že výroční schůze se bude konat v pondělí 9. ledna 1978. Je důležité, aby přišli všichni, kteří chtějí a mají chuť pomoci udržet náš spar-

"Paní Marino, tuhle přední vlnu mi prosím Vás, předě lejte."

"Mileráda, ale proč? Vždyť Vám tolik sluší!",

"Naše sousedka má teď tentýž účes a manžel ji začíná zdravit..."

Gu.4-1118
MARINA'S
BEAUTY SALON
Home of the finest permanent waving
Visit Marina's new salon – formerly at 26th St & Hamlin.
6234 Cermak Rd., Berwyn, Ill.

REAL ESTATE
KUPUJETE DŮM?
PRODÁVÁTE DŮM?
Obraťte se s důvěrou na
JOE ZACHARDA
"TWIN CITY"
Realtors and Builders
7010 W. CERMAK RD.
BERWYN, ILL. 60402
MLS 788-8500

t'anský fotbal při životě.

Sportovní život Sparty neustal ani nyní v zimě. Dal se dohromady hokejový tým Sparty, který se utkal s mužstvem Slovaks. Byla to nakonec Sparta, která v závěru strhla vítězství na svou stranu, zvítězila 10:6. Rozhodlo lepší vedení spart'anské střídačky, kterou dokonale ovládal znalec alkoholu a buldozer dívčích srdcí Franta Tykva. Za Spartu nastoupili tito velikáni: Bartůněk — Šimandl, Kučera, Kopsa, Pleticha — Hybela, Rys, Vlčanský — Králík, Paprocki, Gajda — Benedikt, Daniel, Mirovský — Paul. Těch 150 diváků, kteří sledovali toto rušné a bojovné utkání, ale i další zájemci mají možnost vidět odvetný zápas v sobotu 7. ledna v 9.45 hod. večer. Hraje se opět na Ridgeland a Lake str. Jak se proslýchá, má mít Sparta nové vedení, neb je domněnka, že soupeř se snažil podplatit barmana Tykvu, když byl v unaveném stavu. Má jej nahradit mistr motorů, Brnem odkojený Karel Hanák. Mimochodem řečeno, Brno hraje proto špatně v 1. lize hokeje, protože již nemůže užít jeho rad. Technický vedoucí Sparty je cikán ze řeznického kraje, milovník koní, ale jen těch, na které se přijímají sázky, Zdeněk Kresl. Snad má dojít i ke změnám v sestavě. Ovšem pozor na soupeře, kde je vše přísně tajné. Tentokráte prý bratři Slováci odvedou Spartě porážku i s úroky, není vyloučen ani start slavného Slováka Mikity v jejich dresu. Toto utkání má být konečně i výběrem těch nejlepších pro mezistátní utkání Chicago—Toronto.

Končíme heslem: At' vítězí dresy rudé — Sparta byla, je a bude, nebot' Sparta je věčná.

POK

Náš sportovní zpravodaj Petr Horák hlásí:

ČESKOSLOVENSKÉ "BÉČKO" ZA OCEÁNEM

Československé reprezentační B mužstvo v ledním hokeji porazilo na svém americko-kanadském zájezdu tým Indianapolis Racers 5:3, třetiny 2:0, 0:2 a 3:1. Obě branky československého celku v prvních minutách střetnutí vstřelil Richter z akcí svých spoluhráčů z týmu pražské Sparty, Vlčka a Mece. Ve druhé třetině se domácí hráči Patenaude a Sauveur postarali o vyrovnání. Ve třetí třetině zajistil Richter opět po akci Vlčka a Mece Československu vedení, jež v 11. minutě zvýšil Vlček po akci Pěničky a Kolára na 4:2. Tým Indianapolis Racers ještě stačil snížit brankou Sauveura, ale v 15. minutě Mec z akce Richtera a Pěničky zpečetil vítězství československého mužstva v poměru 5:3. S týmem Winnipeg Jets prohrálo čs. mužstvo 1:5 a s celkem Edmonton Oilers 1:6.

* * *

MONEY LEADERS — TENNIS

Players listed with earnings in official tournaments and special matches. Year 1977.

Men — 1. Jimmy Connors $822,657, 2. Guillermo Vilas $468,642, 3.Bjorn Borg $341,-661, 4. Ilie Nastase $306,956, 5. Dick Stockton $295,606, 6. Brian Gottfried $292,988, 7. Vilas Gerulaitis $258,278, 8. Eddie Dibbs $220,691, 9. Wojtek Fibak $204,839, 10. Roscoe Tanner $196,268.

Women — 1 .Chris Evert $503,134, 2. Martina Navrátilová $300,317, 3. Virginia Wade $258,746, 4. Beety Stove $229,-162, 5. Billie Jean King $193,-149, 6. Sue Barker $184,273, 7. Kerry Reid $149,543, 8. Rosemary Casals $126,193, 9. Dianne Fromholtz $106,410, 10. Wendy Turnbull $98,568.

* * *

ROZHOVOR S ALANEM SPAVINEM,

Část I.

Kopaná přestala být sezónním sportem. Navzdory zimním měsícům pokračuje řada mistrovských soutěží v Evropě, a donedávna se hrály také nižší mistrovské soutěže ve Spojených státech. Nejvyšší ligová soutěž v profesionální kopané má však zatím velmi krátkou sezónu, a končí už v říjnu. Náš reportér, Petr Horák, se nedávno setkal s bývalým trenérem předního týmu, Washington Diplomats, Alanem Spavinem, a pohovořil si s ním o minulosti, současnosti a budoucnosti kopané ve Spojených státech.

Alan Spavin hrál 15 let profesionálně kopanou v Anglii, a to především v nejvyšší anglické soutěži — první divizi. Když mu bylo 31 let, uvědomil si, že jeho fotbalová kariéra v zemi kolébky kopané víceméně končí, a tu se mu přihodila věc, která jeho fotbalovou kariéru nečekaně prodloužila. Bývalý trenér týmu Washington Diplomats pozval Spavina do Spojených států, v nichž první rok Alan hrál, další tři roky byl navíc asistentem trenéra, a závěrečnou část letní sezóny roku 1977 byl dokonce v profesionálním týmu hlavního města Spojených států jako hlavní trenér. Alan Spavin říká, že za ty čtyři roky, jež měl možnost sledovat zblízka americkou kopanou, se úroveň této hry ve Spojených státech zlepšila o 200 procent. Úroveň hry je nyní ve Spojených státech podle Spavina mimořádně dobrá. Mnoho pozorovatelů je kvalitou americké kopané v poslední sezóně překvapeno. Spavin ovšem podotýká, že americká profesionální liga musí mít dobrou úroveň, protože ji zdobí řada předních světových hráčů z ciziny, jako Beckenbauer z Německé spolkové republiky, Pelé a Alberto z Brazílie, řada Angličanů, Portugalců, Jugoslávců a hráčů jiných zemí. Ve stylu hry je ovšem rozdíl. Spavin vzpomíná, že v Anglii někdy hrál třeba v době, kdy se teplota pohybovala na bodu mrazu, a ve Spojených státech zase nejednou hrál ve čtyřicetistupňových vedrech. V Evropě se proto hraje podle Spavinových slov přirozeně rychleji, protože ve Spojených státech by ve vysokých vedrech hráč nevydržel devadesátiminutový rychlý pohyb. Na své kůži to poznal v letošní sezóně například slavný Franz Beckenbauer, který býval po polovině zápasu značně vyčerpán. Trenér Spavin má osobně raději zdejší hru, protože podle jeho slov musí hráči nahradit nedostatek rychlosti větší obratností.

Stejně jako Pelé a Beckenbauer, s nimiž jsme otiskli rozhovory v průběhu sezóny, je Spavin přesvědčen o skvělé budoucnosti kopané ve Spojených státech. Na některých místech rozlehlých Spojených států bude podle Spavinova názoru trvat déle, než se tenhle pro americkou mládež donedávna neobvyklý sport uchytí, ale nakonec bude kopaná populární všude. Spavin má pro své tvrzení několik argumentů:

Zdůrazňuje, že kopaná je sport laciný. Mládež stojí vybavení pro kopanou ve srovnání s vybavením na americký fotbal nebo jiné sporty zanedbatelnou částku. A navíc kopaná nevyžaduje mimořádně velké a silné jedince, jako je tomu v zdejších oblíbených silových sportech. Kopaná je podle slov trenéra Spavina prvním sportem, jenž zde dá vyniknout fyzicky průměrně stavěným jednotlivcům a umožní jim stát se profesionály.

Zeptal jsem se trenéra Spavina také na to, zda americký fotbal neměl vliv na styl zdejší kopané. Spavin přiznává, že zpočátku jistě ano. Spojené státy neměly v tomto ohledu jiné dědictví. Když začali hrát kopanou patnáctiletí, zvyklí na americký fotbal, přinesli přirozeně do kopané určitou dávku tvrdosti. Když však nyní hrají kopanou už pětiletí nebo šestiletí, mění se styl zdejší hry a dostávají se do ní jemnější, techničtější prvky na úkor tvrdosti. —

Druhou, závěrečnou část rozhovoru si můžete přečíst v některém z našich příštích vydání.

Sestry, bratři a přátelé!
Sokolské Jednoty Župy Východní
přejí vám k svátkům vánočním a do Nového roku hodně zdaru

SOKOL BALTIMORE, MD.
SOKOL BELCAMP, MD.
SOKOL CURTIS BAY, MD.
SOKOL FUEGNER, L.I.C.N.Y.
SOKOL LITTLE FERRY, N.J.
SOKOLICE LITTLE FERRY, N.J.
SOKOL MIAMI, FLORIDA
SOKOL NEWARK, N.J.
SOKOL NEW YORK, N.Y.
SOKOL PHILADELPHIA, PA.
SOKOL SCHENECTADY, N.Y.
SOKOL WASHINGTON, D.C.

Těšíme se na vás při Župním sletu, který se bude konat 23. až 25. června 1978 na kampusu Státní university, Mowson, Maryland.

Všem sportovcům, zasloužilým i "vysloužilým", všem nadějným sportovním hvězdám, fanouškům, přátelům, příznivcům a všem našim krajanům dobré vůle všude na světě

přejeme

VESELÉ VÁNOCE
A
ZDRAVÝ I ÚSPĚŠNÝ ROK
1978

SPARTA A.B.A.

Domácí český chléb, Moravské koláče, rohlíky, housky, dorty, tvarohový a makový závin, jablečný štrúdl a čajové pečivo.

MINARIK'S BAKERY

Finest Czech Pastries and Cookies
We Specialize in Party and Wedding Cakes

5832 West Cermak Road, Cicero, Illinois 60650
OLympic 2-2854

Možno objednat telefonem; laskavá a rychlá obsluha česky i anglicky.

RADIO TELEVISION Service

STALIK TV & CB

2339 So. Central
Cicero

Phone:
652-0636
nebo
484-4408

Odborné opravy se zárukou

Radio, Stereo, Tape, T.V. všech značek

Kašpárkovo loutkové divadélko
ve Svobodných Kikerovicích, Amerika

METLA LÍTÁ, JIRKA BREČÍ, KLUKŮM PRÝ TEN NÁŘEZ . . . . . COPAK TY DÁŠ, ANDĚLKU?

MIKULÁŠ SE TOMU DIVÍ: . . . . . ANDĚLA DOSTÁVÁ KRÁ . . . . . CE!

přeje všem svým malým návštěvníkům
BOHATÉHO JEŽÍŠKA

PŘEMEK KOCIÁN:

S VLOČKAMI VÁNOC

Vločky létají na zápraží
a dřeváčky jsou plné sněhu,
na nebesích prý derou peří
v té roční době koloběhu.

Z komína kouř se pilně valí,
v troubě se peče vánočka,
hloupý je ten, kdo spěchá
z domu
a na její chuť nepočká.

Bruslař kroužkuje po náledí,
pěnkava zobe v krmítku,
maminka doma stromek šatí,
ořešek věsí na smítku.

Z kostela vlnu koled slyšet
a svíčka hoří u jeslí,
vzpomínám na ty věrné muže
co prapor svůj už donesli.

Prof. Felix MIKULA:

Jak žil a umíral Herodes, nepřítel prvních vánoc?

Do dějin vánoc zapsal se Herodes nechvalně sice, ale nesmazatelně; asi jako "Pilát do Kréda".

Evangelia se zmiňují o Herodovi třikrát. Jde o texty obecně známé. Lukáš v první kapitole informuje: "Zachariáš, otec Jana Křtitele, žil za krále Heroda". — Matouš v kapitole druhé nejprve líčí setkání a rokování Heroda s třemi moudrými muži z "Východu". Pak v téže kapitole zaznamenává povraždění betlémských pacholat do dvou let. — Kvůli tomuto hrůznému činu ví doposud o Herodovi celý svět. — Nevinných betlémských mučedníků bylo asi dvacet, protože tehdejší Betlém měl nanejvýše 2000 obyvatel.

Dějiny světské se o vraždě betlémských dětí nezmiňují. Zato však poskytují o Herodovi takový obraz, že zprávu evangelií nepřímo podporují.

Herodes vládl nad Palestinou, z milosti Římanů, 37 let. Vláda tak dlouhá byla v starověku vzácností.

"Herodes" je jméno řecké a znamená "potomek héroů — tedy hrdinů." K honosnému jménu světské dějiny rády přidávají přízvisko "Velký"; tedy ne "Ukrutný", jak to činí křesťanský středověk. Všeobecné dějiny věděly sice o ukrutnostech krále Heroda, ale současně měly obdiv pro jeho obratnou (kolaborantskou) politiku, početné impesantní stavby a nádherný královský dvůr.

Herodes nebyl čistokrevný Žid. Jeho otec Antipater se totiž oženil s Kyros, dcerou arabského prince.

Mladý Herodes obdržel solidní vzdělání v domě samého velekněze Jana Hyrkana II. — Jeho politická kariéra začala velmi záhy, protože jeho otec byl dobře zapsán u Caesara, známého římského dobyvatele a samovládce. Už jako 26letý byl vládcem v Galilei. Po zavraždění Caesara přidal se (30letý) Herodes k Pompejovi a stal se tetrarchou v Jeruzalémě. Po dvou létech, když Parthové obsadili Sýrii, uchýlil se do Říma, získal si přízeň senátu, vrátil se domů s titulem "krále" a ujal se vlády téměř nad celou Palestinou.

V Římě se v té době střídali vládcové často a Herodes pokaždé dobře vycítil, ke komu se má přidat. Po Pompejovi byl postupně přívržencem Antoniovým, Oktaviánovým, Augustovým. Hlavně za Augusta byl vládcem mocným a nezávislým. Mohl si např. dovolit vyvraždit téměř celý rod Makabejců.

Proslavil se stavbou měst a pevností. Jeho dílem je např. Sebaste, bývalá Samaria, a přístavní město Cézarea, zbudované na počest císaře Augusta. — V Jeruzalémě postavil, mimo jiné, nový chrám a královský palác, takzvaný "Hrad Antonia".

Vzděláním a smýšlením byl Herodes "helenista", t.j. přívrženec řecko-římské kultury. Opatrně však respektoval i staré tradice židovského lidu a vlivnou třídu farizejů. Oblíben však nebyl vůbec. Příčin k tomu bylo dost.

Protože hodně stavěl, vybíral těžké daně. — Jeho soukromý život byl mravně neukázněný a plný ukrutnosti. Měl postupně až deset manželek a jeho ukrutnost budí hrůzu ještě dnes. Uškrtil švagra Aristobula, který se stal v 17 letech knězem a byl příliš oblíben. — Vlastní rukou usmrtil Herodes i švagra Josefa, 80letého krále Hyrkana II. a vlastní manželku Mariannu. — Ze žárlivosti dal zavraždit tři vlastní syny: Aristobula, Alexandra a Antipatra. — Neštítil se ani vražd hromadných. Alespoň jeden případ. Když neuváženě dal na jeruzalémský chrám připevnit zlatého orla, symbol nadvlády pohanského Říma, věřící Židé odznak tajně sundali. Za trest dal Herodes upálit čtyřicet židovských mladíků.

Herodes zemřel (podle nových výpočtů) asi dva roky po Kristu, když mu bylo 69 let. Palestinský lid prý si dlouho o něm povídal: Na trůn se dostal chytře jako liška, počínal si na něm jako tygr a umíral jako pes.

Podrobnosti o smrtelné chorobě Heroda mají částečně příchuť legend. — Zdá se, že ho delší dobu sužovaly žaludeční vředy. Když se najedl, v bolestech naříkal, že jeho vnitřnosti "hoří". — Měl kolem sebe asi sto lékařů. Na konci života se většinou zdržoval v Jerichu, anebo v lázeňském místě za Jordánem.

Před svou smrtí Herodes rozhodl, aby nad Galileou vládl syn Herodes Antipas, a nad Judeou, s titulem "krále", syn Archelaus. — Protože Archelaus byl povahou podoben otci, Svatá Rodina se po návratu z Egypta neusadila v judském Betlémě, nýbrž v galilejském městečku Nazaretě, kde vládl Herodes Antipas.

* * *

Doufám, že tato historická esej o králi Herodovi svátečně disponovaným čtenářům užitečně dokreslí historický rámec vánoc a tvrdošíjným odpůrcům pravého Spasitele lidstva poskytne neméně užitečné, snad i spasitelné, napomenutí.

PANENSTVÍ

(Dokončení ze str. 5)

bez jistých předpokladů by to nešlo.

První z nich je **láska.** Plná a rozvinutá lidská osobnost se nemůže beztrestně zničit. Panenství z přinucení je zmrzačení těch nejkrásnějších a nejživotnějších sil lidské osobnosti. Když se to dělo ke cti bohů, byl to skutečně jakýsi druh lidských obětí. Život se člověku nesmí vzít. Člověk však může svůj život dát, ne z fanatismu, ne pro nějaké abstraktní ideály, ale z lásky, protože láska je dovršení a náplň života.

Nadšené chvály panenství čteme u Pythagory, Platona i u neoplatoniků. Církevní Otcové je někdy opakují, ale ne dost přesvědčivě, je to jenom literární ohlas ze školní četby. V podstatě jsou tyto důvody pochybné. Mají sice dobrý úmysl dát přednost tomu, co je duševní, před tělesnými sklony. Ale křesťan nemůže tak zásadně tělem pohrdat. Kromě toho i duševní dobro může být sobecké. Filosof se nestýká s ženami, nerodí děti — říkalo a psávalo se v traktátech na konci starověku — hlavně proto, aby se mohl nerušeně věnovat filosofii.

Opakují-li tento důvod někdy křesťanští autoři, jsou si dobře vědomi, že musí blíže určit, co rozumí slovem filosofie. Pro křesťanské mnichy pak jediná pravá filosofie je uskutečňovat poselství Kristovo, poselství lásky.

Dívka, která své panenství z lásky daruje muži, aby vznikla nová rodina, jedná v duchu tohoto poselství. Proto křesťanští autoři vždycky a zásadně hájili dovolenost a svatost manželství. Pravá láska vychází z osoby a směřuje k osobě. Dívka a muž jsou skutečné osoby, proto se v jejich vztazích uskuteční láska.

Schéma náboženského celibátu předpokládá, jak jsme už řekli, nahrazení lidské osoby přímo Bohem, lidské lásky láskou k Bohu. To se však stává velmi problematické v těch náboženských systémech, u kterých není dost jasný obraz Boha jako osoby, a u kterých není poměr člověka k Bohu veden motivem lásky. Protože se tyto dva prvky v plném světle objevují až v křesťanství, nedivíme se tomu, že se pravé panenství a celibát vyskytují až u křesťanů. Sv. Cyprián, sv. Řehoř Naziánský a ostatní obhájci panenství je líčí jako zasnoubení s Kristem, ve kterém docházejí dokonalosti všechny schopnosti lidské lásky, štěstí a plodnosti.

V křesťanství se také vyhneme příliš prostoduchému pojetí tohoto principu: nahradit lásku k člověku láskou k Bohu. **V evangeliu jsou obě lásky nerozlučně spojeny,** z jedné se spontánně přechází k druhé. V manželství se z lásky k lidské osobě postupuje k lásce Boží; v panenství vyzařuje láska z druhé strany: z lásky Boží se přechází k lásce k lidem, která je tentokrát širší a čistší, než když je vázána jen jednou osobou a úzkým okruhem rodiny.

Kristus se narodil z Panny, aby spasil celý svět nikoliv jen svou rodinu, svůj národ. Panenství, které si člověk uloží pro Krista, nachází tedy cestu k lásce, která objímá celý svět, všecku realitu, a spolu s Kristem pracuje na uskutečnění prorockého příslibu, vyjádřeného ve slově **Emmanuel:** přítomnost Boha na zemi s námi všemi.

HODLÁTE SE STÁT PANEM DOMÁCÍM?
PRODÁVÁTE SVŮJ DŮM ČI LOT?

CHRISTIE'S REAL ESTATE

VÁM SVĚDOMITĚ POSLOUŽÍ.
26th STREET AREA — SOUTHWEST SUBURBAN
SALES — APPRAISALS — MORTGAGE

3617 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623 Phone 277-7800

Kristina Moysiyakha — Alexandra Moysiyakha-Lala
Brokers

RUDOLF TĚSNOHLÍDEK:

POD VÁNOČNÍM STROMEM

(Dokončení ze str. 5)

navždycky. Avšak u prvého jasného světla nad prahem myslivny, které zářilo pokojně a zlatě jak hvězda třem králům z evangelia tmou, když jsme poodhrnuli cípek šátku, zjevil se úsměv na rtech dítěte, ač oči byly zamčeny a ručky nehybné, ale úsměv ten byl sám v tu chvíli světlem tak mírným a nesmírně vděčným, že i duše naše vyjasnily se nepoznaným blahem. Bylo odčiněno zlo. Za několik okamžiků byl nalezenec v teple lidského domova, a když se dítě probralo z mrákot, vidělo tolik laskavých, dobrých očí, že je nestačilo pozorovat, v tichém údivu. Tak se naše Liduška podruhé narodila a dobří lidé už ji neopustili a byli mnozí, víc, než jsme očekávali, kdož projevili zájem o její osud. Uzdravila se z těžké nemoci, rány na těle se zahojily a Liduška nalezla domov nový.

* * *

Včera stála před zdejším zemským soudem — samosoudce vrchní rada zemského soudu H., zástupce žaloby náměstek státního zástupce F. — její vlastní matka, která ji zanechala v předvečer vánoc na odlehlém místě v lese, Marie Kocourová, šestadvacetiletá služka z Netína u Velkého Meziříčí, zaměstnaná v Prštících; odpovídala se z žaloby pro zločin odložení dítěte. Přiznávala se k své vině a hájila se, tvrdíc, že k činu dohnala ji bída. V zoufalství zanesla dítě do lesa u Bílovic, doufajíc, že je tam někdo najde a ujme se ho. Vyprávěla to tak, jako by opakovala dojímavou povídku pro prosté čtenáře. Pozorovala prý, jak se blíží lidé, jak dítě bylo zachráněno, a obávajíc se, aby jí nebylo vráceno, rychle uprchla. Když potom seznala, že jsou jí úřady na stopě, přihlásila se sama.

Byla z nepravdy usvědčena svědectvím. Silná, zdravá, chtivá jen požitků života, vyslechla s klidem rozsudek, kterým jí byl vyměřen trest pěti měsíců těžkého žaláře, zostřeného ve čtrnácti dnech tvrdým ložem. Po malé Lidušce se ani nezeptala.

Tož jsme se šli na ni podívat. Podala nám na rozloučenou malou svoji ručku, když nám uvykla, zasmála se, zatřpytilo se jí v očích jasem onoho světla, které jí uvítalo o vánocích — ve výroční noc Kristova narození — do nového života.

(LN 9. 11. 1920)

KAREL VÁCLAV RAJS:

PRIMICE U SV. HAVLA

(Obrázek z našeho probuzení)

Je tomu již přes sto roků...

Před vánocemi r. 1797 byla v kostele sv. Havla na Starém Městě konána dojemná slavnost: mladý novosvěcený kněz Vojtěch Nejedlý, narozený v Žebráce, měl tu sloužiti prvou mši svatou. Právě kostel svatohavelský si vyvolil, poněvadž tam byl farářem Václav Lahoda, jenž Vojtěchovi na škole žebrácké vštěpoval prvé moudrosti do mladé duše. Žák s bývalým učitelem chtěli tu stanouti u jednoho oltáře.

Kostel nebyl naplněn; nebyly takové slavnosti v Praze tak řídky jako na venku.

V lavicích usedli známí návštěvníci tohoto chrámu, lidé prostí, nejvíce kmetův a stařenek, již se skláněli nad velkými, tlustými modlitbami.

Jenom v lavicích předních usedli lidé v tomto chrámu nevídaní; několik mužů již ustaraných a dále řádka mladíků.

V lavičce poblíž oltáře postranního seděly dvě stařenky, kulatých tváří, očí ovlhlých. Usedly sem, aby lépe viděly, aby jim hlavy ostatních nepřekážely. Tiše spolu hovořily.

"Znáte toho pána tam na kraji v prvé lavici?"

"Neznám, duše zlatá, kdež bych ho znala, kam pak já mimo kostelíček vyjdu" — odpověděla druhá stařena.

"Že ho neznáte? Ale jděte, vždyť je to pan Kramerius, Václav Matěj Kramerius, vydavatel těch knížek českých o hraběti Rožmberkovi, o čarodějnici Megeře."

"Tak — to je ten pan Kramerius? Kdež bych si byla pomyslila!" pravila stařenka a zadívala se na vydavatele českých knih.

"Já ho znám již dávno, ještě když pan páter Vojtěch s bratrem Janem a Jakubem u nás zůstávali, nosíval od něho knížky, a jednou jsem sama byla v expedici pana Krameria," opět prvá hovořila.

"A toho druhého pána toho také neznáte?" po chvilce se ještě zeptala.

"Toho?" a stařenka se zadívala na souseda Krameriova. — "Toho znám — vidíte — toho znám, tot' je pan profesor Stanislav Vydra, tuze učený!"

"Ano, to je pan Vydra. Vida, jak ti páni přišli na primici pátera Vojtěcha, jistě jej mají rádi."

A je jich tam ještě více, dozajista samí Češi, snad také skládají písničky jako páter Vojtěch a jeho bratr jurista."

V té chvíli k lavici, ve které seděl Kramerius a Vydra, přistoupil jiný pán a když v lavici poposedli, na kraji se posadil. Byl již starý, šedivý.

"Pan Pelcl," zašeptala prvá stařenka, "to je ten, který na vysokých školách učí českému jazyku."

"Jak vy je znáte!" pravila druhá.

"Prosím vás, kdo měl na bytě takové studenty, jako byli bratří Nejedlí!" radostně hovořila prvá stařenka.

"Je to radost pro rodiče, mají-li takové syny!"

"Máte pravdu, škoda, že se toho nedočkala matka, aby jí syn požehnal; ta by si byla poplakala!"

"Již dávno hnije?" ptala se sousedka?

"V měsíci květnu bylo čtyři léta. Ubohá, něco uzlíčků se pro své syny navázala a naposílala se jim božího daru a prádla!"

"Je to tak u venkovských matek, ale potom ta radost!" vzdychla stařena. Byla chud'as na stará kolena sama, samotinká — děti dávno zahrabala...

Potom se stařeny zahleděly do tlustých modliteb a svadlé rty jejich se pohybovaly tichou modlitbou...

Na věži zazvučely zvony. Všichni v chrámu shromáždění povstali.

"Již jdou!" zašeptala stařenka, u níž bratří Nejedlí bydlívali.

Za hošíky, kteří nesli vlající korouhve, vešlo několik duchovních, oděných v bílé rochetky; za nimi kráčel novosvěcenec Vojtěch Nejedlý, mladý český spisovatel, jak prve stařenky povídaly, "skladatel českých písniček"... Tváře jeho byly bledy, oči sklopeny. Oděn byl jen v kleriku.

Jda kolem lavic, ve kterých seděli Kramerius, Vydra a Pelcl i ti mladší Čechové, uklonil hlavu a usmál se. Také k postrannímu oltáři, kde v lavičce seděly obě stařeny, pohlédl s úsměvem. Stařenka, u které býval na bytě, byla radostí všecka šťastna.

"Hle, jak na ni pamatoval, jak nezapomněl na lavici, v které že sedává, věděl. Jak se tu veřejně k ní přihlásil!

Stařenka chvilku na celý průvod zapomněla, tak byla šťastna tím úsměvem. Zatím průvod došel k oltáři... Novosvěcenec usedl uprostřed sedadel na židli červeně potaženou, vyvýšenou.

"Hle, ten po pravé straně jest jeho starý otec!" pravila nyní stařenka své známé. "A ten hošek malý tot' bratr jeho nejmladší, Petr se jmenuje. Ten po levici je náš jurista Jan, také hlava výborná! A hle, pan páter Puchmajer také přijel, to byla asi radost!"

Stařenka se samým blahem chvěla. Potom usednuvši, opět se vroucně modlila.

Na kazatelnu vystoupil farář Václav Lahoda, někdy duchovní v Žebráce, a vroucím hlasem mluvil o slavné a krásné chvíli dnešní, kdy se novosvěcený kněz připravuje sloužiti prvou obět' nekrvavou. Vykládal o tom, jak velikou povinnost bere na sebe kněz, chystající se vyjíti ven mezi lid, jemuž má býti rádcem přátelským. Obrátiv se pak k novosvěcenci, jenž skromně povstal, pravil:

"O tobě, bratře, vím ode dávna, že dobrým budeš lidu pastýřem. Vím, že všecek budeš s lidem, vím, jakou láskou lneš k českým hlavám, jak miluješ jejich řeč opovrhovanou!

Bůh budiž s tebou! My, přátelé tvoji, vzpomínkami svými budeme tě provázeti při všech skutcích tvých. Budeme žehnati svaté snaze tvé, která bude lidu požehnáním!

Všickni věrní přátelé tvoji, všickni slavní učitelé, kteří žili v tobě svatý pramen lásky k národu, s důvěrou dívají se k tobě! Ty budeš jedním z těch, kteří lidu našemu povstávají jako někdy proroci národu izraelskému! Vy pak, mladí druhové," pravil kněz, obraceje se k mladíkům v předních lavicích, "stůjte věrně a stále!

Kdo jsi Čechem, prosím za to,
předků slavných hlasy slyš,
český jazyk cti jak zlato,
česky mluv a česky piš!

Tak volám k Vám slovy bratra Vojtěchova!"

Všickni v chrámě přítomní byli dojati. Nebylo tu mnoho těch, kteří si umiňovali až do smrti lidu českému sloužiti, ale cítili v srdcích sílu velikou. A slzy starců a stařenek, zde shromážděných, byly rosou příští veliké práci — práci buditelů národních.

VARHANY NA SVATOHAVELSKÉM KŮRU.

Mezi nadšenými mladíky stál také hudlický rodák, tenkráte právník — Josef Jungmann...

I ten malý bratřík kněze Vojtěcha, Petřík, poslouchal tklivá slova kazatelova. Nerozuměl mnohému, ale to o českém lidu a jeho řeči se zachytilo v srdci dětinném...

Pak přistoupil páter Vojtěch Nejedlý k oltáři. Při prvé mši, kterou sloužil, modlil se k Bohu za všecky své drahé a milé, modlil se za celou českou zemi a za národ její, aby mu Bůh nedal zahynouti. Volal k svatému Václavu, Prokopu, k bratřím Cyrillu a Methodovi, aby u Pána byli přímluvčími.

Stařenka v lavici u postranního oltáře slzela... Co všecko probíhalo starou její hlavou! Také si šťastna přikládala kousek zásluhy, že z Vojtěcha se stal kněz český. A ubožačka ani netušila, kdo dnes tak krásně, dojemně hrál na varhany. Nevěděla, že je to mladý Vitásek, který k Vojtěchovým písničkám složil milý zpěv!

Ke konci mše Vojtěch žehnal svému tatíčkovi... Starému Nejedlému se chvěly rty, když se bílé ruce synovy dotýkaly temene sivé hlavy... Ó, jistě, že syn v té chvíli viděl ještě jednu drahou bytost, "krásou, moudrostí a přívětivostí nad jiné vynikající" — zesnulou svou maminku...

Požehnal bratřím, učitelům i druhům svým, požehnal všem přítomným, v nichž žehnal i celému českému národu.

Požehnav stařenu, u níž bydlíval, po líci jemně ji pohladil. S královnami by byla té chvíle neměnila! —

Obrázek jest dokreslen.

Nevím, zda správně; jenom podle některých pamětí současníků prvých buditelů našich chudými rysy jsem jej provedl. Snad leccos nebylo zrovna tak, jak jsem napsal, ale jisto je, že o primici buditele národního Vojtěcha Nejedlého chvěla se v chrámě svatohavelském láska k národu našemu.

Mladí čtenářové snad by rádi zvěděli něco o Petrovi Nejedlém. Studoval, miloval svůj národ ponížený, psal básně jako bratří jeho, ale brzy odešel za maminkou — umřel maje teprve dvacet dvě léta...

PŘI KOUPI A PRODEJI MAJETKU
VÁM NEJLÉPE POMŮŽE A PORADÍ
MARUŠKA ŠMELHAUSOVÁ
u FIRMY PAV-HANSON REALTY, INC
6608 WEST CERMAK ROAD, BERWYN
SPOLEHLIVÁ SLUŽBA A
MNOHOLETÁ ZKUŠENOST
TÉŽ služby PŘEKLADATELSKÉ
u soudu, doklady, formuláře
(zejména Americké občanství)
VOLEJTE: 795-7100

JOHN'S MOVING CO.

Stěhujeme odborně cokoliv — kamkoliv v USA (i do Kanady) — nábytek — bytový i kancelářský. Též jednotlivé těžké kusy nábytku — ledničky a pod. při přesídlení z jedné obytné čtvrti do jiné.
Spolehlivě — rychle — bezpečně. — Plné pojištění.

Telefon:
463-6015

19 CZECH CHRISTMAS SONGS
— KOLEDY —
Vocal edition — $1.25
Accompaniment — $3.95
Send postpaid order to:
Sr. Anita Smisek, O.P.
104 2nd Ave. S.W.
Faribault, Mn. 55021

STANLEY STAWSKI DISTRIBUTING CO.

Importers & distributors of fine quality beers, wines, liquors

Známé oblíbené pivo "Gösser" z Rakouska. — Žádejte v obchodech a restauracích

1136 NORTH ASHLAND AVENUE
Chicago, Ill. 60622 • Tel: 278-4848

VÁNOCE VE STUDNI

JAN OUT:

U nás se říkávalo: "Opatrnost, matka moudrosti" — tuto dobrou matku jsem jednou neuposlechl a byl jsem za to zle potrestán.

Bylo to v roce 1941, těsně před vánocemi, a tehdy byla mimořádně tuhá zima, která moji málo příjemnou situaci nepěkně doplňovala.

Na Národní třídě, blíže k Václavskému náměstí, byl na levé straně (směrem od Vltavy) vchod do dvora domu, kde byla menší kruhovitá, krytá pasáž a uvnitř mimo několika malých obchodů také restaurace, tzv. bufet, tam jsem měl v úmyslu se ohřát. — S koflíkem kávy v ruce rozhlížel jsem se po volném místě, kde bych mohl usednout a vidím z jednoho kouta dvě mávající ruce zvající mne k jejich stolu. Byl to účetní z jednoho hotelu na Václav. náměstí a jeho žena. Bydleli na Žižkově, nedaleko nás a znal jsem je několik roků. S nimi seděl ještě jiný — mně neznámý — muž, který mi byl představen, jmenoval se Josef Huran. Neznámý mluvil dobře česky se slovenským přízvukem, právě tak jako žena účetního, která byla z Bratislavy. Z jejich rozhovoru jsem usoudil, že moji známí svého společníka dobře znají a proto jsem neměl žádných pochybností o jeho národní cti.

Ještě jsem kávy ani neochutnal, když do místnosti přišli tři SS-mani, dali si kávu a rovněž se rozhlíželi po místě.

Pro nic — za nic v pasti

Tento druh tehdejší německé policie jsem nejvíce nenáviděl už pro jejich odporné černé uniformy s odznakem lidské lebky a dvou skřížených kostí na čepici, symbolem moderních lidožroutů. Kdykoliv jsem je viděl, vždycky jsem usuzoval, že v hlavách těchto mužů nemohou být docela normální mozky, proto se nestydí s jejich parádou chodit mezi civilizovanými lidmi po ulici. Z toho důvodu jsem je pro sebe nazval hyenami.

Když SS-mani náš stůl minuli, aniž bych uvažoval, trochu hlasitěji jsem si ulevil slovy: "Tyto hyeny taky musí být všude". — Po těchto slovech, můj nově známý neznámý Josef Huran, sáhnul do vnitřní kapsy kabátu, položil přede mne legitimaci, znějící na stejné jméno — z níž bylo jasné, že patří do gestapácké čeledi — a hlasitě prohlásil: "Urážíte nejvěrnější muže Vůdce a nejlepší lidi Říše; jako nepřítele Říše vás proto zatýkám."

Poroučel mi, abych se okamžitě obléknul a šel s ním. Jeho slova jsem nejprve považoval za špatný žert, ale když jsem viděl ztrnulé obličeje naproti sedících manželů — jež mizera ihned upozorňoval, že musejí moji urážku dosvědčit — poznal jsem, že situace je vážná. Jidáš mne pobízel k odchodu, řval na mne, čímž vzbudil pozornost všech lidí v jídelně a začal do mne strkat. — Měl jsem sto chutí mu jednu vrazit, ale uvědomil jsem si, že nedaleko sedí ti tři SS-mani, on by je mohl požádat o pomoc. Šel jsem tedy k pokladně, kde jsem odevzdal proštípnutý lístek s pětikorunou. Nevím, byla-li to náhoda aneb dobrý — a také rychlý — úmysl neznámého člověka, který se vsunul mezi mne a onoho gestapáka. Mezi pokladnou a zábradlím byl úzký prostor, kde nebylo možno se vyhnout, tím jsem získal drahocennou minutu. Nečekal jsem až mi pokladní něco vrátí z pětikoruny, vyrazil jsem a utíkal na Národní třídu, kde jsem viděl přijíždět elektriku č. 9. Neměla možnost jeti rychle, přeběhl jsem ulici, naskočil do jedoucí tramvaje a hned se díval na protější stranu — čuměl na chodníky.

Na útěku z domu

Když jsem přijel domů, škaredě jsem si oddychnul, ale ne nadlouho. Asi za deset minut přišel onen účetní, který mne před chvílí v restauraci zval k jejich stolu, velice se mi omlouval, že on ani jeho žena za nic nemohou, neměli tušení, že Huran je u Gestapa, on poznal v restauraci jeho ženu, jejíž otec měl v Bratislavě pekařství, odtud prý se znají. Přišel mě varovat, že Huran je člověk zlý a všehoschopný, když mne nechytnul, vrátil se do restaurace, kde jim vyhrožoval zničením, jestliže mu neřeknou moji adresu, i přesto, že pro něho není žádnou těžkostí zjistit mé bydliště, když zná mé jméno. (Jak známo, v Praze kdo znal jméno a přibližné stáří člověka a žádal adresu, na popisném úřadě za poplatek 50 haléřů ji v několika minutách dostal.) — "Žena mu ze strachu tvoji adresu pověděla, on šel do hotelu Alcron pro auto a společníka a v několika minutách mohou tady být." Prosil mne, abych honem naházel potřebné věci do kufru a z domova někam utekl (kufry byly u dveří stále připravené pro případ leteckého poplachu). Sestře, která nebyla doma, jsem na kus papíru napsal: hrozí mi nebezpečí, utíkám z domova, nic nevíš, zavolej firmu, Pepík. Nešel jsem na stanici na Husově tř. (za okupace Huttenova), kde jsme bydleli, tu jsem rychle přeběhnul a šel až na Karlovu tř., tam jsem nastoupil do elektriky.

V nouzi těžko hledat přítele

Po cestě jsem uvažoval kam jít a první kdo mně přišel na mysl byl přítel na Moravě. Znali jsme se z vojny, před válkou jsem mu opatřil na dva roky zaměstnání ve Švédsku, vydělal si dost peněz, poplatil dluhy a postavil si domek ve svém rodišti, asi dvě hodiny od Třebíče. V každém dopisu mne ujišťoval o své vděčnosti, zval mne k návštěvě a sliboval, že mohu u něho zůstat jak dlouho budu chtít.

Do stanice dráhy, nedaleko jeho vesnice, jsem přijel asi v 8 hodin večer. I když byla tma, jeho domek jsem podle popisu snadno poznal, byl na okraji vesnice první od nádraží a hned u silnice. Škvírou v zatemněném okně jsem nahlédnul do vnitřku světnice, přítele jsem poznal, seděl se ženou u stolu a vedle nich jejich asi osmiletý synek a toho jsem si právě nejméně přál aby mne viděl.

Vrátil jsem se ke stanici, ale nešel dovnitř i když byl mráz, neboť z dřívějších zkušeností jsem věděl, že tam není bezpečno. Šel jsem dále po silnici a asi za hodinu se vrátil k domku, kde byla již tma. Zlehka jsem zaklepal na okno, Jaromír otevřel a vpustil mne dovnitř. Šeptem jsem mu říkal, že přicházím z Třebíče, kde jsem měl obchodní řízení, při té příležitosti jsem se rozhodl ho navštívit a rád bych u něho několik dnů zůstal. Ve tmě jsem sice neviděl do jeho obličeje, ale i tak jsem poznal, že Jaromír je nemile překvapen; omlouval se, že s mou návštěvou nepočítal, že domek uvnitř není dosud hotový a nemá místa, kde bych mohl spát. Žádal jsem, aby mne nechal uvnitř sedět alespoň přes noc, že brzy ráno odejdu. Ráno mne zdržoval, abych počkal na snídani. Odmítal jsem, že nechci čekat, až jeho chlapec vstane, mohl by ve škole vykládat, že v noci měli návštěvu, mohly by vzniknout všelijaké řeči — doba je zlá. Jaromír souhlasil a nabídl mi, abych tedy počkal ve chlívku, než chlapec odejde do školy. Chlívek nebyl obydlen ani myší, nebylo tam dveří ani okna. Při snídani mi sdělili, že se dohodli: mohu u nich pár dnů zůstat, manželka bude spát s chlapcem v dětské posteli a já s Jaromírem, ten však dodal, že hned půjdeme k starostovi, musí mne přihlásit.

Stíny strachu z udavačů

Což jsem se přiznával, že německá censura otevřela můj švédský dopis, zjistila v něm pohledávku švédských korun, kterou jsem zapomněl — podle nového zákona — přihlásit, hrozí mi vyšetřování, proto jsem z Prahy odjel. Není ovšem vyloučeno, že mne budou hledat a proto bych se nerad někde přihlašoval. Věřil jsem, že tento důvod bude pro Jaromíra pochopitelnější. Nelhal jsem protože v tě bryndě jsem byl, ale tu už jsem měl dávno za sebou. Jaromír zblednul a odporoval, veškerá slibovaná vděčnost rázem padla. Chápal jsem jeho ustrašenost, zvláště když mi vyprávěl jak v sousední vesnici spal v jedné chalupě nepřihlášený člověk, někdo to udal, člověka i s rodinou odvedli a oba muži prý již nežijí. Navrhl jsem, aby dal do chlívku trochu slámy, že celý den budu pryč, jenom v noci opatrně se do chlívku vplížím. Přímo neodpověděl, začal mluvit o potíži s vodou, kterou musí zdaleka nosit a proto si kope svoji studnu. Vedl mne do pole, kde byla velká hromada, přikrytá sněhem, nadzvednul několik prken a ukázal hlubinu, nejméně dva metry v průměru a asi deset metrů hlubokou. Přiznával se, že studnu si prozatím kope sám, aby ušetřil, odborníka zavolá až na jaře. Ohromné díře jsem se nemálo podivil, vzpomínal jsem si, jak jednou jako malý kluk nakouknul jsem na vesnici do nové studně, ta byla mnohem menší a uvnitř samá dřeva. Ale ta velká hromada země smíšená se hněhem, nakupená vedle otvoru mi nebyla sympatická. Moji nedůvěru opravil Jaromír "odborným výkladem": zem je tvrdá, to nespadne; otvor prý kope tak široký proto, aby mohl lopatou pohodlně nabírat zem. Na můj dotaz proč násadu u lopaty neuřízne, aby byla kratší, odpověděl: to je sice pravda, ale jednak bych si pokazil lopatu a pak bych se musel moc ohýbat a bolela by mne záda. Jaromír byl sice odborníkem v jiném oboru, ale o studni nic nevěděl a byl příliš hrdý, aby se někoho zeptal — šířka studny se však nakonec ukázala být dobrá pro jiný účel.

Pekáčový "telegraf"

Nabídnul jsem Jaromírovi, jestliže mně ráno přinese do chlívka snídani, pomohu mu kopat studnu. Na to se chytil, souhlasil a dodal, že řekne své ženě, aby mně v poledne rumpálem spustila do studny také oběd, sám že doma nebude. Vysvětlil mi hned, jaké technické komun. zařízení má ve studni pro svoji ženu, když je třeba vytáhnout plný škopek země a samozřejmě také pro případ, kdyby se ve studni něco stalo. Od dna studny, dále po zemi až do kuchyně byl vytažen provázek, který končil na uchu těžkého pekáče pod lavicí, v němž byla poklice. Když se ve studni zatáhlo za provázek, pekáč se nadzvedl, když se pustil, pekáč spadnul na zem a poklice zachrastila. Protože jsem dobře znal Jaromírovu pracovní kapacitu a sám jsem neměl v úmyslu napodobovat Stachanova, zeptal jsem se ještě, kolik škopků on sám za jeho pracovní směnu nakope. Odpověděl: to záleží na náladě, někdy jenom tři, když udělám pět škopků, mám toho až po krk. — Jaromír mi zapůjčil staré kalhoty a jakousi bundu, a já nastoupil, správně řečeno se-

Nastal přeradostný čas,
všichni věřící se radujme!
Přišel na svět Mesiáš,
Pánu Bohu za to děkujme!

VESELÉ VÁNOCE
A
POŽEHNANÝ NOVÝ ROK 1978

všem našim důstojným pánům, ctihodným sestrám, členstvu, přátelům, četným dobrodincům a obětavým pracovníkům

přeje

NÁRODNÍ SVAZ ČESKÝCH KATOLÍKŮ

Dp. Francis PŘIBYL, kaplan N.S.Č.K.
Mildred R. JANDA, předsedkyně
Rt. Rev. Abbot Thomas HAVLÍK, O.S.B., místopřed.
Albina M. MAREK, tajemnice
Elsie NEVŠÍMAL, pokladnice
a
ředitelé všech místních odboček

stoupil do zaměstnání. Spojení pomocí pekáče fungovalo bezvadně, jenom jednou selhalo a to zavinil pes; lehnul si u kamen zrovna na provázek. Když jsem nakopal 5 škopků měl jsem toho také až dost. Byly dvě hodiny odpoledne, vylezl jsem na boží světlo, přestrojil a šel pěšky do Třebíče, kde v hospodě jsem prozkoumal všechny pražské noviny, nejsem-li hledán. Večer byl mráz jen to skřípalo. Po 11. hodině jsem přišel ke chlívku, nebylo nutno klepat a také nebylo na co, neboť okno ani dveře — jak jsem již dříve uvedl — tam nebyly. Mrknul jsem baterkou do všech světových stran, v jižním koutě jsem objevil uchystané lože. Rychle jsem se převléknul do studničního úboru, znaven lehl a v krátkosti usnul. Nebyly ještě dvě hodiny ráno, cítil jsem chlad se všech stran. I když jsem přes pokrývku přehodil těžký zimák, nic to nepomohlo, poněvadž slámy pode mnou bylo málo. Bylo nemožné déle tak setrvat, vstal jsem, vlezl do studny a při baterce začal kopat, abych se trochu zahřál. Na dně studny bylo stále sucho jako na sahaře a klimatické podmínky daleko příjemnější nežli ve chlívku a proto jsem se rozhodnul, že příští noc změním bydliště; budu spát přímo na pracovišti. V půl osmé ráno jsem již měl připraven k vytáhnutí čtvrtý škopek a použil jsem provázkového telegrafu. Jaromír přiběhnul, viděl na zemi čerstvou hlínu, začal mně domlouvat, proč tak brzy ráno začínám pracovat, že to není nutné, měl jsem si ještě poležet. Takové dráždivé řeči hned po ránu mne, i při mé situaci, trochu dopálily. Povídám mu: člověče, kdybych si byl ještě hodinu poležel, byla teď ze mne ve chlívku velká kost — copak nemáš trochu více slámy? Nemám, na co slámu, já nevěděl, že přijedeš a budeš ji potřebovat, kdybys byl napsal, byl bych ti ji obstaral. Po snídani, připraven k odchodu, požádal jsem Jaromíra, aby slámu s pokrývkou večer naházel do studny, že se pozdě večer vrátím a budu tam spát. V Třebíči jsem celý den chodil od hospody k hospodě, pil kafe a četl noviny.

I když jsem předešlou noc spal málo, první noc ve studni nebyla o moc lepší. Zima mi nebyla, ale každou chvíli se uvolnil ve stěně kousek země, spadnul mi na nohy nebo na obličej, takže potřebný klid ku spaní tam nebyl. Když začal padat sníh, bylo nutno zakrýt studnu prkny. Druhý den jsem lože zdokonalil a spalo se mi celkem dobře.

Štědrovečerní obloha

Pátý den byl stejně mrazivý, ale vítr ustal; když jsem se po deváté hodině večer vracel z Třebíče, nemusel jsem vzdorovat ostré fujavici, která mne pokaždé tlačila s kopce dolů. Několikráte jsem se zastavil a pohlížel zpět na tu bělostnou krásu přírody. Na obloze nebylo jediného mráčku, který by překážel hvězdičkám v rozhledu. Byl to opravdu krásný večer — byl to Štědrý večer.

Nebyl jsem tomu rád, že už jsem u domku a viděl z natrhnutého zatemnění v okně pronikat proužek světla. Šel jsem schválně blíže domku, jistěže slyšeli skřípání sněhu, nikdo však nevyšel, jenom starý pes jedinkrát vybafnul, dal mi znát, že dobře ví, kdo jsem, nic proti mně nemá a proto mne přátelsky zdraví — byl to jediný vánoční pozdrav. V několika minutách jsem se ve chlívku převléknul do pracovního obleku a sestoupil do noclehárny. Vstupní bránu jsem tentokráte nechal otevřenou a při náhodném pohledu vzhůru naskytl se mi úchvatný světelný obraz, něco podobného jsem předtím nikdy neviděl. Při pohledu z úzkého úhlu a z naprosté tmy viděl jsem hvězd snad dvakrát tolik, i ty nejmenší, které nejsou s povrchu země vidět, vynikaly svou jasností. Nikdy jsem neviděl nebe tak hustě obydlené, napadlo mi, jaký to krásný vzor dokonalého soužití. Po věky tam spolu sídlí, malinké s velkými, neperou se o životní prostor, nestrkají do sebe a jedna druhou neshazují. Z mého zadumání mne vyrušilo vrznutí rumpálu a slabý hlas Jaromíra, který do studně volal, abych si rozsvítil a nerozlil kávu, kterou mi dolů posílá. Zpět jsem vložil do škopku vánoční dárky, i pro chlapce, které jsem v Třebíči nakoupil a krátký dopis.

S chutí jsem pojídal kousek vánočky, zapíjel dobrou kávou a uvažoval, jakou situaci jsem si sám svoji vlastní neopatrností připravil. Svého činu jsem nikterak nelitoval, trampoty jsem klidně snášel, ale myslel jsem na moji sestru, na t ujsem nejvíce vzpomínal; bylo mi jí líto, nechal jsem ji samotnou v nesnázi, zkazil jsem jí vánoce, na které se dlouho připravovala a těšila. Věděl jsem, že je doma sama, plná starostí o mne, a snad pláče. — Jediné s čím jsem se utěšoval bylo vědomí, že ona je klidná, užívá více rozvahy; byla vždycky takovým dobrým diplomatem, dovedla sjednat věci, jež jsem sám řešit odmítal.

Další dny byly jenom všední rutina: dopoledne jsem kopal a denně chodil do Třebíče, odkud se mi třikrát podařilo přinést kus masa, ovšem za přemrštěné ceny, které jsem vždy ráno — využívaje provázkového telefonu — poslal do kuchyně.

Udavač se neštítil vydírat

Patnáctý den jsem dal studni výpověď a odjel do Prahy.

Plný nejistoty vstoupil jsem do našeho bytu, sestra byla doma a jak mne uviděla lomila rukama řkouc: Bože, proč právě teď přicházíš, když ten nečema sem má asi za patnáct minut přijít. Po těchto slovech, z rozčilení, snad všechna krev se mi vhrnula do hlavy. Tentokrát jsem neměl v úmyslu utíkat, shodil jsem kabáty, odemknul venkovní dveře a zůstal u nich připraven. V mé hlavě vznikla desperátní myšlenka: jakmile přijde za dveře a dotkne se zvonku, dveře silou rychle vyrazím, na takový útok nebude připraven — musí padnout, načež já vyskočím, zmačknu mu krk a shodím ho s balkonu se čtvrtého patra na dvůr. — Tyto mé myšlenky sestra postřehla, padla na kolena a se sepjatýma rukama volala: pro Pánaboha všemohoucího Tě prosím, ustaň — měj rozum, uvědom si, do jakého neštěstí nás oba vrháš; co jsem já strachu zakusila, i toho lotra uprosila a Ty teď vše obrátíš v niveč. — Při pohledu do jejích ustaraných, smutných očí, byl jsem odzbrojen. Na odchod však už nebyl čas. Sestra vzala moje kabáty, mne za ruku odtáhla do druhého pokoje a otočila klíčem. Za dveřmi mně vysvětlovala, že v den mého odchodu přišli tři až v noci, všechno prohledali a s sebou vzali několik norských a švédských dopisů od mých přátel. Třetí den přišli dva, když zjistili, že nejseš doma, hned zase odešli. Dvakrát jsem pozorovala toho darebáka před polednem jít do hospody naproti, odkud je dobrý výhled na roh ulice a do vchodu domu. Po týdnu přišel sám večer, nabídla jsem mu kávu a on ji přijal, prosila jsem ho, aby od stíhání upustil, tvrdil, že nemůže, věc je v chodu. Druhý den přišel znovu, říkal, že o věci uvažoval, rád by mé prosbě vyhověl a zjišťoval možnost zastavení; možné by to bylo, ale stálo by to peníze, nejsem sám, kdo o tom rozhoduje — požadoval dvacet tisíc. Smlouvala jsem s ním, že tolik nemám, musím si někde vypůjčit, nakonec se spokojil se 14 tisíci. Pět tisíc jsem mu dala druhý den, pak znovu pět a dnes si přijde pro zbytek. Minule říkal, že už zařídil, aby věc byla vyňata z řízení.

Doporučoval jsem sestře, aby od něho žádala potvrzení příjmu s vysvětlením, až přijedu, abych uvěřil a peníze Ti vrátil. — Moje rada byla zbytečná, sestra už měla připravený text a to v řeči, pro kterou on zrazoval.

Ničema dodržel smluvený čas, sebral peníze, nijak se nezdráhal příjem potvrdit, podepsal: Josef Huran.

Sestru ujišťoval, že může klidně spát, všechno je v pořádku.

Doslov

Pro jistotu, ještě čtrnáct dnů jsem doma nespal.

Hned druhý den po mém návratu do Prahy byla obleva, sníh rychle tál. Čtvrtý den přišel od Jaromíra dopis, začínal: Ani nevíš jak jsme byli rádi, že jsi včas odejel — studna se sesula, všechna práce marná.

Všem krajanským rodinám, zákazníkům a přátelům

přejeme

hřejivou rodinnou pohodu o vánocích
a v Novém roce hojnost zdraví a životní spokojenosti

J. LINHART & SONS

6820 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
Phone PI 9-2255

ŠŤASTNÉ SVÁTKY VÁNOČNÍ
HOJNOST ZDRAVÍ A SPOKOJENOSTI
DO ROKU 1978

všem našim přátelům a známým

přeje

FRANK a ROSEMARY MAREŠOVI
S BABIČKOU

ČLENOVÉ KLUBU DOMOV Z N.S.Č.K.

vyprošují a přejí všem rodinám svých přátel příznivců a dobrodinců, rodičům dětí sobotní školy kardinála Berana,

všem našim víře a roduvěrným krajanům v USA, v Kanadě a všude ve světě

MILOSTIPLNÉ VÁNOCE
a
POŽEHNANÝ NOVÝ ROK 1978

FERDINAND KUSSEL, *předseda*
Otec VOJTĚCH VÍT, O.S.B., *duch. rádce*
FRANTIŠKA UHLÍŘOVÁ, *tajemnice*
JOSEF ZACHARDA, *pokladník*

Co nelze vyjádřit slovy,
vyjádřite květinou
. . . v lásce, radosti i smutku

VŠEM NAŠIM ZÁKAZNÍKŮM, PŘÁTELŮM
A ZNÁMÝM

přejeme

MILOSTIPLNÉ VÁNOCE

A

ÚSPĚŠNÝ NOVÝ ROK 1978

SOUKAL FLORAL COMPANY

Flowers for all occasions

6118 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60638
Greenhouses — 5338 South Mason Avenue
Phone: REliance 5-1000 — POrtsmouth 7-7055

KLIDNÉ PROŽITÍ VÁNOC

všem našim krajanům,
u jejichž štědrovečerního stolu
bude letos někdo po prvé z rodinného kruhu chybět,
radostné a veselé vánoce
všem našim přátelům a známým,
hojnost zdraví a radostné spokojenosti
v celém novém roce

přejí

MARIK H. & SONS

2534 So. Pulaski Rd., Chicao, Ill.
LA 1-3972

6607 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.
GU 4-6310

Nesem vám noviny, poslouchejte,
z betlémské krajiny, pozor dejte!
Chcete-li ji vidět, musíte tam letět
Hegerovou kanceláří,
před tím, než přispěchá stáří;
přesvědčíte se tak na místě,
kde se Kristus Pán narodil jistě.

PŘÍJEMNOU VÁNOČNÍ POHODU,
ŠTĚDRÉHO JEŽÍŠKA

a všechno nejlepší svým zákazníkům, krajanům
a všem lidem dobré vůle

přeje

HEGER TRAVEL BUREAU, INC.

6118 W. Čermák Rd., Cicero, Ill. 60650
phones 863-4774 — Chicago 242-3590

Mrs. JOAN HEGER, majitelka

RADOSTNÉ PROŽITÍ SVÁTKŮ VÁNOČNÍCH
A HOJNOST ZDRAVÍ, SPOKOJENOSTI A ZDARU
V NOVÉM ROCE 1978

všem svým zákazníkům, přátelům a známým

upřímně přejí

JOHN a JAROSLAVA FOLTÝNOVI

Národní svaz českých katolíků v USA

Než rok 1977 zapadne do moře věčnosti, bylo by snad dobré vzpomenouti ještě jednou šedesátého výročí založení Svazu českých katolíků. Založení Svazu předcházelo roku 1911 ustanovení "Sdružení českých katolíků v arcidiecési chicagské." Toto bylo vyvoláno okolnostmi doby, v které žili Češi a Moravané ve Spojených státech — jako jiné národnostní skupiny před nedávnem přistěhovalé.

Účelem Sdružení byla snaha, aby konečně po více než padesátiletém osídlování a usazování v Americe se našemu lidu dostalo společenského a politického uznání od Američanů.

Jest známo, že Amerika přijímala své nové občany netečně a někdy i krutě. Takové přikoří Češi přijímali pasívně, protože si nedělali žádných ilusí o lidském egoismu a věděli, že jsou přistěhovalci v zemi neznámé. Neznalost jazyka jim v tom zvlášť bránila, aby se mohli hájit.

Změna v těchto poměrech nastala až na přelomu století, kdy některé vrstvy našich přistěhovalců, zvláště generace už v Americe rozená, anebo na amerických školách vzdělaná se vzbouřila proti nespravedlivému rozlišování v společenských poměrech.

Vydatnou zbraní v tomto boji se jim stala činnost osadní a spolková. V roce 1911 se tedy sešli chicagští čeští katolíci v osadní síni svatoprokopské. Byli to delegáti jednot a existujících osad. Rozhodli se tam projednat postup jejich agitace o společenská práva. Dle zpráv protokolových, schůzi této předsedal nestor českých pánů farářů Njdp. Msgr. František Bobal. Přítomen byl i dp. Valentin Kohlbek, ředitel tiskárny Českých benediktinů.

Schůze 2. ledna 1911 dala podnět k okamžité činnosti místních českých katolíků a vzbudila zájem celé jejich obce. Do prosince 1912 bylo zapojeno do Sdružení sedmdesát spolků a osad. Práce těchto byla rozdělena na odbory dobročinné, vzdělávací, informační a přistěhovalecké. Sdružení obdrželo listinu výsad (charter) od státu Illinois.

První pozoruhodná událost v dějinách Sdružení byl jeho podíl na slavnostním přivítání presidenta Viléma Tafta mezi Čechy v Chicagu. V letech 1913 a 1914 Sdružení připravilo a organizovalo několik podniků. Nad jiné zajímavá byla agitace proti výrokům hraběte Luetzowa. Tento historik, vyznáním protestant, přednášel o českých dějinách ve vybrané americké společnosti — bohužel — však trochu stranicky. Bylo proto nutno některá jeho tvrzení veřejně opraviti, a Sdružení tak učinilo.

V roce 1914 vypukla První světová válka. Tu nastala Čechům americkým starost o české rodiny válkou různě postižené. Za tímto účelem Sdružení na podzim roku 1914 založilo pomocnou akci pod jménem "Cyrilometodějský pomocný fond". Ředitelstvo Fondu sestávalo z třiatřiceti členů: jedenáct duchovních a a dvaadvacet přísedících zástupců mužských a ženských jednot.

Ku konci roku 1916, kdy už bylo patrno, že Spojené státy do války zasáhnou, byl Sdružení udělen nový úkol. Čeští katolíci jako občané Ameriky museli zaujmouti kladný postoj vůči zájmům své nové vlasti, ale právě tím i posilniti naděje české, jež se již projevovaly v pařížském národním komitétu Masaryka, Beneše a Štefánika, jakož i v poradách českých poslanců ve vídeňském sněmu.

Ve výkonném výboru Sdružení dne 6. ledna r. 1917 bylo usneseno svolati české katolíky v Chicagu k hromadné schůzi. Tato se konala 14. ledna a vyzněla v prohlášení šesti zásad, v kterých katolíci slíbili pracovat pro politické svobody a obrození své staré vlasti. Fond Cyrilometodějský vedle své dobročinné práce byl částečně také proměněn na zdroj fondu pro národní potřeby.

Toto rozšíření Fondu vedlo k další památné schůzi 6. února 1917. Na té byl zvolen výbor z členů Sdružení s pravomocí ustanoviti "Národní svaz českých katolíků", který byl představitelem katolických amerických Čechů v politických záležitostech jejich národa. Prvním předsedou Svazu byl dp. Inocenc Kestl, farář osady Bl. Anežky české.

Založení Svazu znamenalo usměrnění česko-amerických katolíků v československém odboji. Do této práce byly zapojeny všechny chicagské osady, spolky, a jednoty. Jejich členové se zaručili odváděti povinnou "osvobozovací daň, pořádati dobročinné bazary, zábavy, benefitní divadelní představení a různé jiné akce za účelem získání peněz na česko-katolický válečný fond.

Rozhodnutí chicagských Čechů-katolíků mělo skvělou ozvěnu v celé krajanské Americe. V několika měsících Svaz vzrostl na celonárodní organizaci, slučující veškerý náš věřící lid ideově a hospodářsky s cílem pomoci rodné vlasti k politické svobodě.

Odhodlání a energie Národního svazu vyvolaly touhu svobodomyslného Českého národního sdružení pro spolupráci s katolíky. Tato tužba se uskutečnila na jaře roku 1917. Svobodomyslný český živel a čeští katolíci si po dlouhém neporozumění podali konečně ruce k společnému dílu. Na jaře r. 1918 utvořili se Slováky mohutné osvobozovací těleso pod názvem "Česko-Slovenská národní rada v Americe. Tato uznala Tomáše Masaryka za vůdce spojeného odboje a byla společnou střechou celonárodního krajanského úsilí v USA o svobodu otčiny až do úspěšného vyhlášení čs. samostatnosti.

V listopadu 1918 válka skončila. Co se však Národního svazu českých katolíků týkalo, tento neupustil od ideálů česko-americké katolické vzájemnosti, a v únoru 1919 se navrátil k těm účelům, které si arcidiecésní Sdružení v roce 1911 vytklo. Změnil se v zájmovou organizaci, spojující všechen česko-katolický lid v USA v jeden šik. Za účelem hájení našich nábožensko-národních kulturních tradic v soutěži druhých národností.

Ve své vzkřišené činnosti Svaz pak vydatně podporoval zachování národního kulturního dědictví ve školách a spolcích; podílel se na tak významných podnicích jako byly návštěva československého duchovenstva na Eucharistickém kongresu v Chicagu v roce 1926, dostavba římského Nepomucena, organizování zájezdů do svobodné vlasti československé při několika příležitostech, unionistické hnutí v pozdních letech 1930tých, a přirozeně v opětné všestranné podpoře Druhého odboje během druhé světové války.

*

Třebaže značně ztenčen v počtu členstva, náš Národní svaz stále existuje a chce být usměrňujícím středem snah českých katolíků v Americe. Jest jen si přáti, aby snahy všech skupin v něm zastoupených následovaly příkladu jeho zakladatelů. Svaz má veliké zásluhy jak o svobodu Československa za 1. a 2. světové války, tak o to, že býval vlivným mluvčím o potřebách našeho lidu před americkou hierarchií a veřejností. Vyznamenával se tedy od počátku první až do konce druhé světové války. S dobrou vůlí a vzájemným porozuměním se tento odkaz našich dědů udrží po ještě dlouhou dobu. To mu ze srdce přeje a vyprošuje

dr. Josef Čada

Tisková zpráva ze schůze předsednictva ČSNRA

V uplynulých dnech dodala ČSNRA další — t.j. již sedmý — obsažný svazek dokladů naší americké delegaci v Bělehradě o porušování Helsinské dohody o lidských právech dnešní komunistickou vládou Československa. Sověti a Československo jsou od samého začátku druhé konference v Bělehradě pod prudkou palbou hlavně naší americké delegace. Zdá se, že ostrá kritika československé komunistické vlády o porušování helsinské dohody přináší už i svoje skrovné ovoce. Svědčilo by o tom shovívavé stanovisko předsedy čs. vlády Štrougala za jeho návštěvy Rakouska. Mluvil tam až kupodivu velmi umírněně o otázkách, které v poslední době vrhaly hanbu na pražský režim.

M. F.

Všem svým milým přátelům, známým, jakož i všem našim krajanům, roztroušeným po světě

přeji

ŠŤASTNÉ A VESELÉ VÁNOCE

a

HOJNOST ZDRAVÍ, SPOKOJENOSTI A ZDARU V CELÉM NOVÉM ROCE

1978

MARIE SÁZAVSKÁ

Když jednou zahrál Jakub J. Ryba

Slavné bývaly poutě o první neděli v měsíci srpnu — lidově zvané »Porciunkuli« — ve Svaté Dobrotivé u Hořovic, kde u bývalého kláštera byl poutní kostel. Zdaleka se tam scházeli poutníci — také i z dalekého Rožmitála chodívalo procesí. Chodilo se přímou cestou přes obec Zalány a celé Brdské lesy — kolem myslivny »Na Boru« a přímou lesní cestou na Svatou Dobrotivou. Za 3-4 hodiny se tam došlo!

Bylo to tak kolem roku 1810 — když časně z rána — dříve než slunko se vyhouplo nad obzor — vyšel z Rožmitála směrem přes Zalány osamělý poutník. Slamáček na hlavě — v ruce hůlčičku — a vykračoval na Svatou Dobrotivou. Byl to rožmitálský kantor Jakub J. Ryba, který před časem složil krásnou, ale hudebně velmi náročnou mši — tak zvanou »Korunovační«, pro slavnost korunovace na Svaté Hoře. Partituru této mše předal k provedení regenschorimu v Příbrami, který ji nacvičil se svým souborem a hráli jí o korunovaci na Svaté Hoře, kde se velmi líbila. A tam ji právě slyšel pan probošt ze Svaté Dobrotivé, který byl nejen milovníkem, ale také i odborníkem dobré chrámové hudby. Velmi pochvalně se vyjádřil o skladateli této mše, kterého ovšem neznal a projevil přání, aby tato nová skladba byla provedena i o pouti ve Svaté Dobrotivé!

Hned požádal příbramského regenschoriho, aby u skladatele žádal povolení k provedení této skladby. Ryba velmi ochotně svolil a i partituru zapůjčil. A právě teď se vydal na tuto pouť, aby osobně se přesvědčil, jak asi »Korunovační« provedou!

Do Svaté Dobrotivé dorazil včas a s námahou se protlačil až na kůr, kde již to bylo jako v úle! Hudebníci ladili nástroje — zpěváci stáli připraveni podle hlasů — a tamější regenschori jim uděloval poslední pokyny. Stál sice na můstku za dirigentovým pultem, ale právě vysvětloval hudebníkům i zpěvákům, že »příbramský dirigent, který tuto mši s nimi nacvičoval, v poslední chvíli pro nemoc odřekl účast, a proto se musíte dívat k varhanám, odkud aspoň hlavou budu vám dávat znamení!«

Ryba se právě díval na pult u varhan, kde byla připravena partitura jeho »Korunovační«, a jak to zaslechl, přistoupil k panu regenschorimu a skromně řekl: »Kdybyste dovolil, pane regenschori, já bych Vám ty varhany zahrál!«

Regenschori se podíval přes brýle a jelikož Rybu neznal, dobromyslně mu povídá: »Co pak Vás to, panáčku, napadá — tohle je náramně těžká mše od nějakého Ryby z Rožmitála a já sám — starý varhaník, ji těžko zdolávám! Ta má v samém finále posledního akordu pro varhany třináct tónů, a víte co to znamená? To mu ten třináctý tón musí někdo druhý zmačknout, když varhaník má jen deset prstů a dvě nohy pro pedály! To byste rozhodně nesvedl!« V tom však od sakristie zazněl zvonek znamením, že slavná bohoslužba začíná!

Ryba nečekal na svolení, rychle zasedl za varhany — které byly velmi podobné varhanám v Rožmitále — vytáhl postranní rejstříky — a prsty začal hladit klávesy varhan. Varhany se ozvaly — ale nějak jinak, než kdy jindy — mohutně — jásavě — slavnostně! Ačkoliv velmi správně zněla předehra »Korunovační mše«, do partitury se jen letmo díval — jeho prsty nejen hladily, ale přímo tančily v klávesách varhan, které zněly mohutně — jako silný vítr v korunách stromů — a hned zase ztichly — a tichounce preludovaly — jako tichý potůček v lese.

Pan regenschori stál strnule na dirigentském můstku s taktovkou v ruce — a jaksi užasle se díval na toho »panáčka« za varhanami. A s ním i jeho hudebníci udiveně naslouchali, jak ty jejich varhany dnes znějí — jako by sami andělé z nebe v nich ukryti byli a sami zvukem varhan jásali! Samotný pan probošt se u stupňů oltáře pozastavil a naslouchal, jak vznešeně a slavnostně ty varhany hrají — to ani na Svaté Hoře neslyšel!

Vtom však varhany dohrály poslední akord předehry — ztichly — a Ryba dával hlavou pokyn, aby se začalo. Pan regenschori se přece vzpamatoval, zvedl taktovku — a varhany hudebníci s nástroji začali. Hned na to zpěváci — a Korunovační mše v plném lesku a slávě pokračovala. Netrvalo to dlouho a na kůr se protlačil udýchaný ministrant — zatahal regenschoriho za šos kabátu — že se pan probošt nechá ptát, kdo to na ty varhany hraje? Regenschori se k němu sklonil a povídá: »Asi je to nějaký pán z Prahy.«

Když však nastala hlavní část mše svaté — proměňování a pozdvihování Těla a Krve Páně — Ryba dle svého rožmitálského zvyku místo tradičního — naprostého ticha — začal tichounce v klávesách varhan preludovat zvláštními akordy liturgické slavnostní fanfáry, které skutečně pronikaly do hloubi duše věřících a tak povznášely posvátnost hlavní části mše sv. Všichni měli dojem, že ty tichounké zvuky varhan doznívají z velké dálky a mnoha věřícím se dojetím objevily slzy v očích!

Skončilo proměňování — ztichly i varhany, aby se pak znovu rozezvučely na dokončení »Korunovační«. A když se mše sv. chýlila ke konci a ve finále varhany jako by přímo bouřily — došlo i na ten poslední třináctitónový akord Korunovační mše, který regenschorimu tolik vrtal hlavou — jak mohl ten Ryba napsat třináct not do akordu.

Ryba zmáčkl všemi prsty deset kláves — dva pedály nohama — a na ten třináctý tón sklonil hlavu nad klaviaturu — a klávesu zmáčkl nosem! Jako na kouzelníka se hudebníci dívali — jen regenschori jaksi provinile přistoupil až k Rybovi a oslovil jej: »Prosím Vás — kdo jste?« A uslyšel odpověď: »Já jsem RYBA z Rožmitála.«

A zase tu byl ministrant s novým poselstvím: »Pan probošt vzkazuje, abyste toho pána pozval na oběd do kláštera!« Ale to již regenschori objímal a celoval Jakuba J. Rybu, jako nějakou nadzemskou bytost — rovněž hudebníci i všichni zpěváci se k němu tlačili s touhou, alespoň se rukou dotknout mistra varhan — mistra královského nástroje.

Tuto historku mě před léty vyprávěl dobrý přítel — violincellista Jan Toman — poslední člen staré muzikantské rodiny v Rožmitále pod Třemšínem. Jeho pradědeček hrával v Rybově hudebním souboru jako klarinetista na pětiklapkový klarinet.

Jsem ode dávna velkým ctitelem skladeb Jakuba J. Ryby — a zvláště jeho vánoční mše »Hej mistře« — která i v zahraničí jest velmi oblíbená — a u nás ve městě J. J. Ryby — Rožmitále pod Třemšínem — se tradičně každý rok hraje a zpívá o vánocích. Jsem již stár — světlo světa jsem spatřil již v minulém století — proto předkládám tuto vzpomínku všem Jeho ctitelům, k uctění Jeho památky!

NEJVYŠŠÍ ÚROKY USTANOVENÉ ZÁKONEM VYPLÁCÍ

FIDELITY FEDERAL SAVINGS

	STUPEŇ ÚROKŮ	NEJMENŠÍ VKLAD	LHŮTA	VÝTĚŽEK
CERTIFIKÁTY:	6½%	$1,000	1 rok	6.81%
	6¾%	$1,000	2½ roky	7.08%
	7½%	$1,000	4 roky	7.90%
	7¾%	$1,000	6 roků	8.17%

Úroky platíme ode dne vkladu. Vyzvednuté vklady před splatnostním časem, zákonem ustanovené vyplatí pouze 5¼% se srážkou 90 dnů.

SPOŘITELNÍ VKLADY:	5¼%	$10	—	5.39%

Vklady do desátého každý měsíc nesou úroky od prvního dne měsíce a ode dne vkladu po desátém až do dne vyzvednutí.

FIDELITY FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF BERWYN

6532 W. CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS 60402
Telefon GUnderson 4-2250

FRANK R. KAŠPAR, ředitel

HODINY: Pondělí a pátek 9—8; úterý a čtvrtek 9—4:30; sobota 9—12:30; středa zavřeno

— ACCOUNTS INSURED BY F.S.L.I.C. TO $40,000 —

Zákazníkům a přátelům
přeje
VESELÉ VÁNOCE A ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK
1978

WEST END IMPERIAL CAMERA Corp.

6308 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
telefon: 788-5660

Zákazníkům a přátelům
starousedlíkům i exulantům

přeje

veselé vánoce a šťastný Nový rok 1978

VANEK TRAVEL AGENCY

3707 W. 26th St., Chicago, Illinois 60623
tel.: RO 2-2326

CAMILLE M. VANĚK, majitelka

KAREL VRÁNA:

BETLÉMSKÁ UDÁLOST

VŽDY ZNOVU A ZNOVU PRO ZÁCHRANU ČLOVĚKA A NAŠEHO LIDSTVÍ

"V těch dnech — tak čteme hned na začátku druhé kapitoly Lukášova evangelia — **vyšlo nařízení od řím. císaře Augusta, aby se vykonal soupis celé říše. To byl první soupis a konal se, když v Sýrii byl místodržitelem Kvirinius".**

Tyto věty zní zcela světsky a mluví o naprosto světských událostech. Velmi dobře jim rozumíme a zdá se nám, že vyslovují něco o nás, o dnešní době a o dnešních vánočních dnech. I my žijeme v době velkých a nepřetržitých soupisů, stálého sčítání a přepočítávání. Už ani nevíme, kolikrát jsme se museli nechat zapsat a kolikrát jsme byli spočítáni a kolikrát byly propočteny a sečteny naše potřeby, naše práva a naše a to hlavně — povinnosti. Nejen vladaři římské říše, ale i všichni jejich potomci a příbuzní vládnoucí ve státech a říších této naší země stále nařizují sčítání lidu, aby měli přehled o své moci, aby mohli lépe a důkladněji vyměřovat daně, zajišťovat výrobu a spotřebu, upevňovat svou moc a slávu. Přepadne nás někdy taková dusivá úzkost z těch čísel, soupisů, nařízení, z té nadmíry moci, která zachází nejen s našimi věcmi ale i s naší duší podle přísného řádu čísel.

Vzpomeňme si jen na úzkost jednoho z největších vědců našeho století, Alberta Einsteina, který napsal tyto závažné věty: "Vidíme, že vědecký člověk prožívá vpravdě tragický osud. Nesen snahou dosíci svobody a vnitřní nezávislosti, stvořil téměř svou nadlidskou námahou prostředky svého vnějšího zotročení a svého vnitřního zničení". Tolik Einstein. Jímá nás úzkost právě z té číselné dokonalosti všech nařízení a nápadů, z té neprodyšné stavby změřené, sepsané a zorganizované existence. Ptáme se: kde zůstal člověk, jeho naděje, jeho srdce?

V těchto dnech nechceme vzpomínat jen na úzkost Alberta Einsteina; chceme vzpomenout také na to, co se událo za Augustova sčítání lidu a co se děje vlastně za všech sčítání a soupisů až dodnes. Evangelista Lukáš píše:

"Také Josef se odebral z galilejského města Nazareta vzhůru do Judska do města Davidova, které se jmenuje Betlém, ... aby se nechal zapsat spolu s Marií, — která "porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plenek a položila do jeslí."

I tyto věty sv. Lukáše k nám promlouvají řečí srozumitelnou a pochopitelnou, všem, kteří žijeme v prostoru křest'anské tradice. Do světa soupisů, sčítání a přepočítávání člověka člověkem vstupuje Bůh. Stává se jedním z nás, dává se zapsat do seznamů tohoto světa a jeho minulých i přítomných císařů. Svým narozením v městě Davidově, v Betlémě za dnů velkého sčítání Ježíš Kristus a Mesiáš, syn člověka a Syn Boží, vnesl do našich čísel, plánů, starostí něco zcela nového. Vnesl do tohoto našeho lidského světa nové míry a nové zákony počítání a hodnocení. Vnesl do našich dějin jednou provždy jistotu, že člověka nelze sčítat, propočítávat, proměřovat jako věc, nebo číslo či funkci.

V betlémské jeskyni právě za dnů císaře Augusta byly položeny meze a hranice lidské moci nad člověkem, protože se zde narodil nový Člověk, který je zcela a naprosto svobodný, protože je zároveň Bůh. — Zde v Betlémě, městě pastýřů a městě královském, přišel sám Bůh v lidské podobě a přirozenosti. Vešel tak do řady stále sčítaných životů, aby je rozsvětlil a otevřel do nové naděje a do nové svobody.

Svět politické a i obyčejné domnělé lidské moci, organizace a čísel to nějak tušil, a proto Mu odepřel vstup do své zájezdní hospody. Kolikrát už byl zakázán vstup Bohu do "hospod" našeho světa, který se stále pře a dohaduje o ceně člověka a duše. Ale stále tu je a bude Betlém, stáj a pastýři a chudí a andělé, stále a vždy tu je a bude Dítě, které nám, unaveným nepřetržitým sepisováním věcí a dnů života a smrti, připomene jedinou naději, na níž stojí všechno naše doufání: "Kdybyste měli víru, která hory přenáší, a lásky přitom byste neměli, nic nejste. Kdybyste zkřížili dráhy všech planet a změnili běh slunce vesmírem, a sečetli všechny zdravé a nemocné, narozené a nenarozené, minulé i budoucí, nic nejste. Bůh není výkon, Bůh je láska."

"Bůh je láska." — Vyslovili jsme tak téměř bezděky poslední tajemství vánoc, poslední tajemství lidského osudu a poslední tajemství vesmíru. Vyslovili jsme slovo tolikrát ponižované, zesměšňované karikaturou almužny i sexu, znásilňované a pošlapané — a přece stále znovu zářivé a přitažlivé. Slovo "láska" dovede rozezpívat všechny hlasy, a nejvíc právě ty umlčované; dovede vdechnout do zledovatělého a mrznoucího života novou naději. Snad právě proto básníci vždy dovedli rozezpívat svá slova a dovedli se radostí i dojetím rozplakat nad tajemstvím vánoc, nad událostí Narození Dítěte v jeslích, nad narozením nové naděje a nového člověka.

Vánoce nevznikly z poetických představ a snů, ale naopak; jedna celá "poetická" tradice jesliček a vánočního stromku se zrodila z vánoc a navázala tak přímo na zpěv andělů. Rozumářský moderní člověk se může pohoršovat nad vánoční poezií, může mluvit o mýtech a bájích; pravá podstata vánočního tajemství mu však unikne. V jeho světě k jeho vlastní veliké škodě není místa pro zázrak Boží lásky. Citlivý básník ovšem obývá a vidí svět jinak. Proto vždy chápal a chápe zázračnost existence; vždy tuší pravdu, která mluvila hvězdami. Velký ruský básník našeho století, Boris Pasternak, pojal do své sbírky Básní doktora Živaga i svou skladbu "Betlémská hvězda". Přečtěme si několik jejich slok, a všimněme si, jak ruský básník s františkánskou prostotou, s věřící pokorou roubuje na betlémskou událost svůj svět, své zkušenosti a lidský osud své země.

*

Zima byla.
Větry, které ze stepi se nesly,
provívaly žebřinami jeslí.
Dítěti se líčka ojínila.

Hřál je vlažně dýchající vůl.
Osli hýkali
v teplé maštali,
opar dechu nad jeslemi plul.

Pastuchové snící pod rouny
lože ustlali,
avšak nespali.
Noční dálka přivábila zvlouny.

Tato noc se zjevovala
ve znameních.
Nevěděli pastýři, že závějí
chodci nezření je doprovázejí.
Jen psi, jdoucí za pastevci
šlépějí,
k novým stopám přimkli
ostražitý čenich.

Pastýři šli s několika anděly,
kteří, do zástupů jdoucích
přivoláni,
neviditelní v svém beztělí,
zanechávali jen bílé stopy
v pláni.

Svítalo. A hvězdy matně hořící
naposledy v peci nebe
zadoutnaly.
Maria však pouze moudré
trojici
dovolila vstoupit do otvoru
skály.

Ležel v jesličkách, když vešli
do jeskyně,
spal, jak záblesk měsíce
se ligotal.
Nehověl si v měkké ovčí
kožešině,
avšak oslíček a vůl ho
dechem hřál.

Stáli v stínu stáje, jež se
setměla,
převraceli v ústech slova,
šeptajíce.
Náhle v temnotě se čísi
nesmělá ruka
lehce dotkla mudrcovy líce.
Ohlédl se. Přes práh dovnitř
hleděla hvězda vánoc
na Pannu jak návštěvnice.

* * *

Milostiplné vánoce z plného pochopení a prožívání betlémské události přeje všem čtenářům H.N. a všem našim lidem dobré vůle

redakce

Čas radosti, veselosti
světu nastal nyní;
neb Bůh věčný, nekonečný
narodil se z Panny!

Našim českým, slovenským, polským
a jihoslovanským zákazníkům přejeme

ŠŤASTNÉ A VESELÉ VÁNOCE
A
POŽEHNANÝ NOVÝ ROK 1978

ŘEDITELSTVO, ÚŘEDNÍCI A ZAMĚSTNANCI

SECOND FEDERAL SAVINGS
& LOAN ASSOC.

na rohu 26. ul. a Pulaski Road, Chicago, Ill. 60623
Tel.: CRawford 7-8500

RADOSTNÉ VÁNOCE
A
ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK 1978

všem milým zákazníkům přeje

BAŠTA-MUSIL TRAVEL CENTER

6011 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. 60650
(312) 652-0063

Zastavte se u nás! Všechna cestovní přání nebo vyřízení cesty a formalit při pozvání drahých z Československa vyřídíme odborně a spolehlivě. Zastupujeme veškerou TUZEX službu!

Vždy mile vás uvítají

WANDA ZACHARDA
EDWARD ZUBBRICK

PŘÍJEMNÉ PROŽITÍ VÁNOC,
HOJNOST ZDRAVÍ A BOŽÍ POMOCI
V CELÉM NOVÉM ROCE 1978

přeji

svým zákazníkům, přátelům, známým
a všem našim roztroušeným lidem po světě

CHRISTIE'S
REAL ESTATE

Sales — Appraisals — Mortgage
26th Street Area — Southwest Suburban
3617 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623
phone 277-7800

Kristina Mojsiácha — Alexandra Lála
brokers

OBRAZY NAROZENÍ PÁNĚ

(Dokončení ze str. 1)

jako folkloristické prvky, které vyjadřují spíš duši národa, než pravé poselství evangelia. Stojí tedy za to, udělat konfrontaci s přísně náboženským a liturgickým podaním, jak je vidíme na tradičních řeckých a ruských ikonách narození Páně.

*

Zastavme se nejdřív u motivů, které v našich betlémech chybějí. Západní člověk se obyčejně hned ptá, co znamenají na pravoslavných ikonách dvě ženy na okraji obrazu s mísou, ručníky a dítětem. Dnešnímu člověku hned napadne, že jsou na jednom obraze současně dvě různé scény. Ježíšek ležící v jeslích a dvě porodní babičky, umývající dítě po narození. Jistě však není náhodné, že jsou tu dvě. Malíř ikon vidí všecko v historické souvislosti zjevení a vzpomíná si na dvě zbožné porodní báby, které z rozkazu faraonova měly zahubit židovské chlapce, ale ony je uchovaly (Ex 1, 15 násl.) a zachránily tak národ, ze kterého vyšel Spasitel jako syn příslibů. I tu už je tedy jakýsi náznak lidské spolupráce k tomu, aby Bůh přišel na svět.

Druhá scéna na okraji vlevo je ještě tajemnější. Sedí tu zamračený člověk a před ním podivný pastýř v jakési zvířecí kůži barvy tmavě zelené, záhadného vzhledu. Jde o sv. Josefa a ďábel v podobě pastýře mu našeptává pochybnosti o početí dítěte z Ducha sv. (Mt 1 ,18 násl.). I tato episoda má velký smysl dogmatický. Je to symbol věčného pokušení lidstva neuznat skutečnost vtělení, příchod Boha na tento svět. I barvy a tvary ďábla jsou symbolické: temná zeleň je znak pozemskosti, zvířecí kroj znamená tělesnost. Obojí nám překáží v rozpoznání Boha v chudém Dítěti.

Ale teď přejděme k centrálnímu zobrazení. Ikony jsou částí liturgie a jejich smysl se čte obyčejně v textu bohoslužby. V našem případě vystihuje obraz nejlépe vánoční tropar (část liturgického zpěvu): — "Co ti nabídneme, Kriste, za to, že jsi se pro nás objevil na zemi jako člověk? Každé stvoření, které vyšlo z tvých rukou, ti skutečně přináší svědectví vděčnosti: andělé — svůj zpěv, nebe — hvězdu, mudrci — dary, pastýři — klanění, země — jeskyni, poušť — jesle. Ale my ti přinášíme panenskou Matku! O Bože, který jsi byl před všemi věky, smiluj se nad námi!"

Ikonografické znázornění odpovídá textu. Uprostřed je temná, tmavá jeskyně. Z neproniknutelného, nevyzpytatelného Božího tajemství přišlo na svět, zjevilo se Boží Slovo v podobě malého dítěte. A teď celý vesmír spěchá, aby mu — podle možností — nabídl co má svého: země jeskyni, nebe hvězdu, protože dobře vědí, že byly stvořeny Otcem toho Dítěte, jemuž — jako Dědici — vše patří. Kosmický prvek obyčejně nechybí v úvahách řeckých Otců, a zde pak má docela zvláštní význam.

Víme, jak byla na konci starověku rozšířená astrologie. Dokonce ji potvrzovali logickými důvody, asi takto: To, co je méně dokonalé se musí řídit podle toho, co je dokonalejší. V pořádku vesmíru však jsou nejdokonalejší cběhy hvězd. Tedy lidský život, který je sám o sobě dost zmatený, se musí podřídit hvězdným kruhům, oby našel smysl a pořádek. Tuto logiku však vyvrací už sv. Ignác z Antiochie krátkou poznámkou: při narození Ježíše přišla hvězda za ním. Bohočlověk je daleko víc než celý vesmír a proto i hvězdy mu musí sloužit. Křest'an, který je s Kristem, se "osudu" a astrologie už nebojí. Tato nadřízenost člověka je na ikonách vyjádřena i tím, že se i skály i stromy naklánějí ke Kristu. Stromy ostatně bývají daleko menší než lidské postavy.

Kosmos však byl pro Řeky dvojí: viditelný a neviditelný. Zástupci neviditelného světa idejí jsou andělé. Proto se objevují při zrození Vykupitele a uctívají ho svými zpěvy. Kromě tohoto kosmického motivu přichází motiv antropologický. I lidské bytosti přinášejí ke Vtělení to, co mohou: pastýři a mágové z Východu dary. Ale k tomu se připojuje v troparu velice krásná a hluboká teologická myšlenka: "My lidé ti dáváme Bohorodičku." Na obraze je proto ve zvětšené velikosti uprostřed na červeném plátně jako nesený dar.

Bůh je ovšem Bůh, ale potřebuje někoho, aby se stal Bohočlověkem, potřebuje nás lidi, i když jsme také Jeho tvorové. K tomu, aby se uskutečnil od věčnosti předurčený plán spasení, bylo potřeba, aby v čase jedna dívka v Nazaretě vyslovila svůj souhlas: "Staň se! At' je tomu tak!" (Lk 1, 38). Tím se pak najednou celý svět stal krásným, harmonickým, zazářil v plném lesku. (My lidé se tedy najednou chceme před Bohem "blejsknout"; říci Mu, že nejsme tak docela zlí, když jedna jediná dívka z celého lidského pokolení se zcela svobodně rozhodla nosit Božího Syna pod srdcem, dát mu tělo ze svého těla a tím se Bohu obětovat a nemít "lidsky" ze života nakonec nic než vidět svého Syna umírat na kříži za všechno dobro, které lidem prokázal.)

Jsou tu tedy na ikonách vědomě vyzdviženy ty prvky, které jsou naznačeny i v našich lidových betlémech: obrození světa milostí Krista, s nímž všechno spolupracuje podle svých sil.

Nebylo to jenom v jednom historickém okamžiku před 2.000 lety. Ikony jsou nadčasové, ukazují to, to je věčné. Lidový folklor pak přenáší Betlém do svého národního, místního typického prostředí, do kterého má přijít Kristus, vtělit se do svých nejmenších bratří, do svého mystického těla — církve, jako král všech věků. Tak je pak snadno porozumět našemu Třebechovickému betlému, Alšovu i všem jiným a zároveň vidíme, že naši předkové ve své víře velmi dobře pochopili skutečný a pravý obsah vánoc: "Lidský život není pouhá nesmyslná náhoda, když Stvořitel má lidi tak rád, že jim podal svého syna v lidském těle, aby jim ukázal svou lásku k nám a "posvítil" nám tak křížem na cestu k Sobě."

Příjemné prožití vánočních svátků
a hodně štěstí a úspěchů do Nového roku

všem zákazníkům, příznivcům a přátelům

přeje

WEBER
TRAVEL AGENCY, INC.

JERRY A. RABAS, president

6805 W. Čermák Rd., Berwyn, Ill. 60402
Tel: (312) 749-1333 nebo (312) 242-1512

OBLASTNÍ VÝBOR
ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ
V CHICAGU, ILL.

Srdečně přeje krajanské veřejnosti i našim drahým doma

ŠŤASTNÉ VÁNOČNÍ SVÁTKY A HODNĚ ZDARU DO NOVÉHO ROKU 1978

František Kalkus
předseda

Milada Ferjenčíková — místopředsedkyně
Ing. Vladimír Richter — místopředseda
Marie Langová — tajemnice
Václav Ženíšek — pokladník

VESELÉ VÁNOCE

a ve všech směrech

PŘÍZNIVÝ NOVÝ ROK 1978

přeje

všem svým zákazníkům, přátelům a známým

KAREL ŠVEC

DOPRAVÍME VÁS KAMKOLI NA SVĚTĚ,
A PROTOŽE JE ZEMĚ KULATÁ,
VŽDY VÁS OPĚT PŘIVEZEME DO VAŠEHO
ÚTULNÉHO DOMOVA

Abyste měli chuť a odvahu
už při štědrovečerní večeři dělat
plány na rodinné cestování

přeji vám všem
zákazníkům, přátelům, krajanským klubům
a spolkům

PŘÍJEMNÉ VÁNOCE
A
V NOVÉM ROCE 1978

dobré zdraví, veselou mysl a osobní spokojenost

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL 60402
Phones: (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

(SPECIAL TRIPS TO CZECHOSLOVAKIA IN 1978)

MERRY
CHRISTMAS
AND A
HAPPY NEW YEAR

TO ALL THE PEOPLE OF CICERO
AND ALL OF OUR FRIENDS

CHRISTY S. BERKOS ..... PRESIDENT
JOHN F. KIMBARK ..... CLERK
ANTON SMETANA ..... ASSESSOR
LEROY J. LAWNICZAK ..... SUPERVISOR
GERALD B. RESNICK ..... COLLECTOR
BEN DARDA ..... TRUSTEE
GERALD DOLEZAL ..... TRUSTEE
JOHN KOCIOLKO ..... TRUSTEE
MICHAEL A. LONGO ..... TRUSTEE

ELECTED OFFICIALS
TOWN OF CICERO

ŠŤASTNÉ A VESELÉ VÁNOCE,
ÚSPĚŠNÝ A SPOKOJENÝ NOVÝ ROK 1978
přeje
HOLEČEK PHARMACY
6800 West 26th Street, Berwyn, Illinois 60402
GU 4-0106
VLADIMÍR HOLEČEK, R.Ph.

Krásné prožití svátků vánočních,
hojnost zdraví a úspěchů
v celém roce 1978
přeje
svým členům, zákazníkům, zaměstnancům
a ředitelství
JAROMÍR KOUDELÍK
CHICAGO COOPERATIVE
SAVING & LOAN ASSOCIATION
3821 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623
Tel. 521-3270

FRANTIŠEK SVEJKOVSKÝ:

ANGLICKÁ KOLEDA "GOOD KING WENCESLAS"

Každým rokem zaznívá v atmosféře anglo-amerických vánoc píseň o "dobrém králi Václavu" — a málokdo přitom vzpomene už na to, kdo to vlastně byl ten král Václav, nebo jak se dostal do anglické koledy. Uvažujeme o tom společně u příležitosti letošních vánoc, a to nejen z hlediska písně samé, ale i osudů svatováclavského motivu, který jejím prostřednictvím teď bloudí světem všude tam, kde zasáhly ohlasy anglické literatury nebo kultury:

V koledě "Good King Wenceslas" ožívají prvky středověké legendy o českém světci, knížeti Václavu, a z jejího nápěvu se ozývá středověká melodie. Není proto divu, že se tato skladba jevila a stále jeví jako hlas přicházející z dávnověkosti — jako starobylá součást vánoční poezie, u které se nikdo neptá ani na původ, ani na stáří. A přece jde ve skutečnosti o skladbu starou dnes asi jedno a čtvrt století, o skladbu, v které její autor pouze oživoval témata a melodii středověku.

Strohá fakta o ní jsou tato: Kněz anglikánské církve, dr. John Mason Neale (1818—1866) vydal v roce 1853 soubor vánočních písní "Carols for Christmastide" a v něm i píseň Good King Wenceslas. (1) Založil ji na několika episodách známých už od středověku z legend o sv. Václavu: 1. mladý kníže obdarovával chudé různými potřebnými věcmi a v zimě jim přinášel i dříví; 2. jednou se přihodilo v zimní době, že služebník, nazývaný v některých legendách Podiven, vstoupil do stop Václavových a cítil teplo, které zahřívalo ve sněhu jeho promrzlé nohy. Na základě motivů zimy a obdarovávání chudých uvedl Neale tyto legendární prvky ve vztah s obdobím vánočním, s vánoční tradicí koled o svátku sv. Štěpána. Melodie, na kterou skládal svůj text, je známa ze středověké písně "Tempus adest floridum", oslavující jaro. Neale se s ní však setkal už jako s melodií užitou v náboženské písni, zařazené do kancionálu Piae Cantiones. Tento kancionál byl zpracován Finem, jehož jméno bylo Theodoricus Petrus. Vytištěn byl v roce 1582 a stal se populárním protestantským kancionálem v severských zemích. Ze Švédska jej přinesl britský diplomat a daroval Nealovi. Piae Cantiones měly pro Neala velký význam. Některé písně odtud přeložil, z jiných užil melodie a skládal na ně vlastní texty, jak tomu bylo i v případě koledy Good King Wenceslas. Hudební spolupráci mu poskytl Rev. Thomas Helmore.

*

Zatímco obliba písně rychle rostla, odborníci se zabývali toliko textem koledy samé a obraceli pozornost k melodii. Původ legendární látky nepoutal pozornost. Ten zaujal nejvíce ty, pro něž "král Václav" nebyl pouhým hrdinou prostého příběhu o dobrém vládci, ale historickou osobností, postavou jejich dějin — tedy ty, kdo měli vztah k Václavově zemi. Odtud také vyšel dosud vlastně jediný závažný pokus zabývat se otázkou vztahu anglického autora k látce českého původu. Stalo se tak už dávno, na hranici 19. a 20. století. Tehdy se J. Kalousek setkal s touto koledou prostřednictvím hraběte Lützowa, pobývajícího s anglickou společností na zámku Žampachu v Čechách. Poznal tuto skladbu už jako natolik zlidovělou, že mu zpočátku nikdo nemohl podat bližší informace o jejím stáří a původu. Zaujala ho mimořádně, neboť se ve své badatelské činnosti zabýval právě osobností sv. Václava. Proto se také pokusil získat z Anglie další údaje. O jejich shromažďování svědčí tři malé články vydané během roku 1900 (2). Z nich na jedné straně vysvítá, jak se s pomocí anglických přátel a odborníků pomalu přibližoval některým rysům odpovědi na otázky o původu skladby, ale zároveň to, co shromáždil, svědčí, že ani z Anglie tehdy nedostal mnoho důkladných a přesnějších dat. Stačí srovnat data, která jsme shrnuli výše, s Kalouskovým závěrem v posledním jeho článku: Anglický badatel Morfill zjistil, "že píseň Good King Wenceslas napsal Reverend Neale D.D., správce koleje Sackvilleské v Sussexu (Warden of Sackville College), a nápěv složil Reverend Thomas Helmore od královské kaple. Určitého data udati nemůže, kdy vznikla, ale bylo to okolo roku 1856." Ovšem jedině toto, co J. Kalousek shromáždil v uvedených článcích zůstalo v české odborné literatuře až do dnešní doby základním souborem poznatků o anglické koledě a přecházelo odtud do dalších prací. Kalousek připojil do svých výkladů nakonec i pokus určit pramen, z kterého Neale asi čerpal vyprávění o zimní příhodě knížete Václava. Setkal se totiž s básní českého autora Václava Aloise Svobody "Sanct Wenceslaw und Podiwin", vydanou v Praze roku 1847 (3). Svoboda zpracoval tam toto téma paralelně v češtině, němčině a latině, takže bylo přístupné i těm, kdo neznali česky, ale ovládali latinu nebo němčinu. Shodné téma i časová relace (Kalousek totiž předpokládal, že píseň vyšla až v roce 1856) posílila jeho dohad o vztahu obou textů. Spíše než rozdíly poutaly jeho pozornost rámcové shody a veršová forma obou

děl. Tak se stalo, že závěr o souvislostech mezi Nealem a Svobodou, vyslovený původně hypoteticky, byl brzy přijímán jako prokázaný, aniž by byl důkladněji ověřen. Jen jediný vážný hlas, naznačující určité pochyby, jsem nalezl v literatuře. Ozval se z knihy F. Dvorníka Svatý Václav (1968). Velký znalec české středověké historie a jejích evropských souvislostí tam připomíná jiný okruh možných zdrojů pro látku anglické písně. Zmiňuje se o středověké legendě začínající slovy "Ut annuncietur" (Aby bylo zvěstováno...). Cílem prof. Dvorníka ovšem nebylo obírat se podrobněji touto otázkou. Proto se také dále nezamýšlel nad důsledky své poznámky a nerozpracoval ji v argumentech.

*

Toto všechno ukazuje, že v otázce Nealova vztahu k svatováclavské látce zůstáváme na půdě, kde je třeba v práci ještě pokračovat. Chceme-li se v dalším pokusit přispět k tomu některými pozorováními, je třeba seznámit se nejprve více s osobností a činností autora. Je prospěšné rozšířit pohled z isolovaného dílka na ostatní jeho literární práci, neboť tak vystoupí širší souvislosti a s nimi i možnosti nalézt další doklady potřebné pro odpověď položenou tady před chvílí.

*

Jednou z hlavních částí Nealovy činnosti byl zájem o to, co se v dějinách anglikánské církve označuje jako "the Catholic revival of the Church of England". (4) Je to úsilí o obrodu, o zintensivnění náboženského života v Anglii. Jeho oporou se nejednou stával obrat k minulosti, ke starým křesťanským tradicím. Také Nealovy snahy jsou poznamenány tímto historickým ohlížením k starším, zvláště středověkým formám náboženského života a umění — a k liturgii církve římskokatolické a pravoslavné. V odborných studiích i v překladech textů seznamoval Neale své čtenáře s těmito tradicemi a nacházel v nich inspiraci nejen pro reformní návrhy v anglikánské církvi, ale i pro své vlastní literární práce, především písně a povídky. Součástí těchto jeho zájmů byla zvláštní pozornost věnovaná dětem, kde bylo podle jeho názoru třeba začínat s náboženskou výchovou v duchu nových ideálů. Proto právě dětem určená literatura stala se součástí jeho vlastní tvorby.

*

Někde na křižovatce těchto stručně charakterisovaných Nealových snah a zájmů je třeba hledat i podněty pro jeho pozornost věnovanou svatováclavské látce. Rozhlédneme-li se po jeho literární činnosti v této šíři, zjistíme něco, co zatím unikalo badatelům, kteří se zajímali o pramen písně o "dobrém králi Václavu": Neale nezpracoval svatováclavské téma toliko v této písňové verzi, nýbrž ještě v jiném díle — v povídce. Jeho knížka dětských povídek vydaná v roce 1850, "Deeds of Faith: Stories for Children from Church History", vypráví pod titulem "The Legend of St. Wenceslaus" tytéž episody jako koleda — a co víc, časově je ještě starší. Předmluvu k této knize dokončil Neale v roce 1849, což znamená, že tehdy už měl texty hotovy. Věnována je jeho dcerce Anežce, tehdy pětileté.

*

Povídka o sv. Václavu má v Nealově podání ovšem jiný cíl nežli koleda. Odpovídá povaze celé dětské knížky, do níž je zařazena. Vyprávěné příběhy mají být dětem příkladem dobrého života ve smyslu mravním a zároveň východiskem k náboženskému přemýšlení na tomto stupni života. Ideál lásky k bližnímu i oddanosti Bohu nacházel v činech a příhodách "krále" Václava vhodného výrazu pro Nealovy cíle: Lásku "dobrotivého krále" srovnával ve svém vyprávění s láskou Krále králů. A Václavova cesta s otepí dříví na ramenou připomínala dětem křížovou cestu Kristovu. Odtud i moralita: Václav následoval Krista. Proto i vy jděte v jeho stopách!

Vyplývá už z rozdílu v typu skladby, že povídka je obsáhlejší nežli pozdější koleda. Jednotlivé motivy jsou rozvedeny mnohem bohatěji a jsou podány formou prosaického vyprávění, nikoli veršem. Zvláštní úsilí vynaložil autor na to, aby popsal prostředí a zařadil události do místních souvislostí. Způsob, jak to udělal, svědčí, že neměl příliš přesné znalosti o "českém království". Nedá se zatím říci s jistotou, jsou-li tyto údaje jeho vlastním dodatkem k zpracování legendární látky, nebo zda byly přejaty z některého jeho pramenu. V každém případě je však jeho představa o české zemi a jejím vládci mlhavá, takže není příliš vzdálena od té, která se kdysi ozvala v díle jeho staršího slavného krajana W. Shakespeara. Václav je Nealovi králem, nikoli knížetem, a jeho země je součástí Německa. Z okna svého paláce viděl tento král slunce zapadající "nad Erzgebirge a nad vrchy Rabensteinu". Zato o Praze tam výslovná zmínka není. V další části textu slyšíme o mrazivém větru, který vane z "pustých vrchů Haliče" (Gallicia). Jména osob, užitá v povídce, jsou německého původu. Václavův služebník není Podiven, ale Otto. A chudák, kterého zahlédne Václav z okna svého hradu se jmenuje Rudolf. Je pasákem vepřů a bydlí v podhradí u "Brunweiss". — To je tedy pozadí, na kterém Nealova povídka rozvíjí příběh krále Václava obdarovávajícího chudáka, a také příběh s jeho stopami ve sněhu.

* * *

(Dokončení v příštím čísle)

A VERY MERRY CHRISTMAS
and
BEST WISHES FOR
1978
to our patrons and friends
COURTESY OF
COLUMBIA FEDERAL SAVINGS
a division of
LINCOLN FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
9101 West Cermak Road, North Riverside, Illinois 60546
phone 447-7500
Savings insured up to $40,000 F.S.L.I.C.
MILDRED R. JANDA, president
FRANK J. KINST, Chairman of the Board

Hodně duchovních radostí
z narození Spasitele
a spokojený rok 1978
přeje
lidem dobré vůle
ADOLF
BERWYN FUNERAL HOME
HEART OF THE WESTERN SUBURBS
BERWYN, ILL.

Příjemné prožití vánočních hodů,
zdraví, štěstí, úspěch a spokojenost
v celém novém roce 1978
ze srdce přejí
všem svým zákazníkům, krajanům, exulantům
a jejich rodinám
FRANTIŠEK a MARIE MINAŘÍKOVI
MINARIK'S BAKERY
5832 West Cermak Road, Cicero, Ill. 60650
Tel.: OL 2-2854

Všem svým milým přátelům
a známým
MILOSTIPLNÉ SVÁTKY VÁNOČNÍ
a hojnost Božího požehnání, zdraví a spokojenosti
do Nového roku
z hloubi srdce přeje
KATEŘINA TOMŠIČ

VESELÉ VÁNOCE
a
ÚSPĚŠNÝ
NOVÝ ROK 1978
všem krajanům a zákazníkům
přeje
importérská firma
MACH
3720 West 26th St.
Chicago, Illinois
Tel.: 521-3999

VILÉM MRŠTÍK:

POHÁDKA MÁJE

(Pokračování z min. čísla)

Vlaštovička zase osaměla a dětskýma svýma očima bloudila sálem. Chvíli se tak dívala na poletující kolem párky, pak se ohlédla po stojících pánech, až utkvěla na jednom z nich, který ani nevypadal jako ostatní; měl na sobě čamaru a jako dvě černá pírka rozkládaly se mu na obě strany dvě čárky jemně přihlazených knírků. Zdálo se, jakoby i on byl přišel více, aby se díval, nežli se bavil: stál ve dveřích hlavu loktem podpíraje o veřeje dveří a po rtech mu přecházel poloútrpný jakýsi úsměv.

Líbilo se jí to sebevědomé jeho usmání a ráda by byla věděla, kdo je ten pán... Ale v tom už zase byla očima na druhém konci sálu, odtud na stropě, na zemi a konečně sklopila oči a nedívala se nikam. Rozpačitě rovnala si vlasy na spáncích a ani se neodvážila oči pozvednout, aby se nezdálo, že vyhledá někoho k tanci. Trvalo chvíli, než se zahleděla zas do vířícího kola tanečníků. U dveří do vedlejší místnosti jak u česna úlu hejno černých včel tlačilo se jich několik.

Z dlouhé chvíle prohlížela si Helenka svoje okolí; kolem dokola sálu posedaly obstarožné dámy a s jakýmsi usmívavým klidem v očích dívaly se, jak se kolem vznášejí mladé jejich dcerky, černě odění páni jak je tisknou na vyžehlená prsa.

Nejživěji bavily se dvě židovky v bílých šatech jako sníh, s rudě tmavou růží v hrubých, až do modra přecházejících černých účeskách. V Helence vzbouřil se všechen mravní stud, když je tak viděla ve tvářích červené; na prsou nahé, jak těma očima svítí, rameny kroutí a bílé svoje zuby ukazují přes obruhu bělostného vějíře. Netančily v tu chvíli a bavily se v rohu s jakýmsi...

Cosi jako stín přeletělo čistým jejím čelem, když viděla baviti se s nimi toho, jehož před chvílí viděla ve dveřích. V pravé ruce držel kapesník a cosi jim vysvětloval; židovky kroutily hlavou, jakoby říkaly "ne, ne, ne" — a ta starší na to pravila hrubým, mužským skoro hlasem tak, že to i Helenka slyšela:

"— To nám nepotřebujete povídat, to my už dávno víme!" — a dala se do smíchu.

"Čemu se směje?" ptala se Helenka sama sebe, nechápala. Nevěděla ještě, že se ženy dovedou smát i tehdy, když se není ani čemu smát.

Zavolala Cilku a ptala se jí, kdo jsou ty dvě dámy.

"Ale, — takové kokety," — odpověděla Cilka — "židovky". Jmenovala je jménem; jedna se jmenuje Saba, druhá Berta, ale pak nechala židovek a dala se do hovoru o černém jejich vis-à-vis.

Ptala se Helenky, zná-li toho pána tam.

Helenka neznala.

"Ani si's ho nevšimla?"

Helenka se začervenala a zapřela ho jako Petr Krista.

"Nevšimla."

Cilka přisedla k ní.

"Přijel z Brna, schválně na ples. — Ale ty ho jistě znáš."

Jmenovala Ríšu jménem.

"Ríša — — — — Ríšu neznáš? Vždyt' k vám chodíval."

"Kdy?" — obrátila se Helenka na Cilku příkře a zdála se být urážena.

"— Za Stanislavem, o prázdninách."

Na jméno se Helenka pamatovala, podoba jí vymizela z paměti.

"Co na tom," pravila Cilka a otevřela hubičku jakoby čekala, že vlítne něco do ní. Pojednou, jakoby procitla, přerušila mlčení a vypravovala Helence, co všechno věděla o tom, jehož jmenovala Ríšou.

"Studuje v Praze, v Brně byl na svátcích. Za pár let může být doktorem práv nebo státním nějakým úředníkem, nezludračí-li se. Tatínek povídal, že se z něho stal hrozně lehký člověk. Špatně se učí, při maturitě jen proklouz' a v Praze do přednášek prý ani nechodí. Studenti z Rosic to o něm vypravovali, jak tu byli o Vánocích, a povídali, v kavárně prý až do rána někdy hraje v karty."

A ještě mnoho jiných věcí vypravovala Cilka o Ríšovi, ale Helenka už jí neposlouchala. To všechno byly pro ni příliš cizí věci: maturita, karban, kavárny, co jí bylo právo, universita, doktorát, hluchý pojem úřednických kariér!? Koketerie židovek byla pro ni větší hádankou než celá právnická fakulta.

Když Cilka odešla, rázem na všechno zapomněla, co jí Cilka vypravovala, a oddala se pozorování nevysvětlitelného zjevu nebojácných židovek. Měly kolem sebe pánů mnoho, už je téměř ani vidět nebylo pro černou hradbu nastavěných zád, jen spodem prosvítaly bílé obruby jejich šatů a koketně, stranou lehce vyvrácené jejich střevíčky.

Co jí bylo nejdivnější, byly rozpustilé jejich způsoby a pak to, jak se jen taková dotěrnost' může někomu líbit. Ta mladší, Sama ,počínala si jako posedlá. Hlavu hned na pravo, hlavu hned na levo, toho se dotkla vějířem, s tím zažertovala slovem, pak šeptla komusi něco do ucha a na konec vyběhla a oběma dlaněma tisknouc svoje spánky, jakoby nechtěla ničeho slyšet, utíkala z kruhu ven. Brzy se však do něho vrátila a jakoby se nic nebylo stalo, žertovala s pány dál. — Všude jí bylo plno, volala i přes celý sál a v tanci byla jak vítr.

Berta byla už jemnější; za to si libovala v jakési příjemné hře očí a ještě svůdnější hře zubů, ve kterých se každý mohl vidět jako v zrcadle. Také se víc usmívala nežli smála, rozhrnujíc při tom ústa na celou šíř, aby dobře bylo vidět obě ty sanice opravdu nádherných zubů.

Polka přehlušila jejich smích, páry daly se do tance.

* * *

Hrála venkovská muzika, ta lkavá, ta divná, smutná píseň moravského kraje, jejíž srdcejemná vroucnost' tolik rozehřívá a rozteskňuje zároveň...

Helenka naslouchala měkké té lahodě tanečních zvuků a cosi jako sladké zemdlení, milostiplná bolest' sevřela jí útroby. V tom zapomenutí sebe jen jako snem viděla, jak se před ní ruce točí, plave mušelín, šátky jak věnečkem se vinou kolem do kola... Zvuky se rozlévaly sálem, sténaly housle, křídlovka plakala, klarinet s ní... A srdce zrovna zmíralo v sladké té dřímotě snivého nářku, nevýslovná úzkost' projímala údy a duše její všechna se ztrácela v náhlém tom probuzení blouznivého toužení, chladná a přísná až doposud roztála jak sníh a aniž tušila, rozmar tance strhl ji s sebou.

Na pravo, na levo, věncem splynula s ostatními, kam jí smýkal hoch, kam jí točila hudba, tam letěla s ní. Malá závrat' ji pojala při pouhém pomyšlení, že by také tak jednou mohla tančit, také tak žít... Srdce se v ní lehce třáslo strachem o každé pohnutí, o každý krok... Stěny se s ní točily, muzikanti letěli kamsi na levo a hlava na hlavě, na mraku mrak, celá houšť ohromných a strašných těl valila se proti ní a hrozila ji povalit... Násilně roztrhla víčka... černá ta massa se rozpadla v nic a jak voda splynula zase s ní v rozmarný, barevný vír — — — Tančila s sebou.

Co tak snila, ani nevěděla, že přestali hrát. Tleskot několika rukou vyrušil ji z opojného snění.

Hlava se jí mile točila, nožky se pod ní třásly.

"Oh!" sáhla si na čelo a zase tak zhluboka, zhluboka si povzdychla jako před chvílí. A teprve nyní viděla: kolem přecházejí uřícené tváře, rychle oddychují prsa... V hovoru ploval smích, ve smíchu umíral šepot zamilovaných. A muzikanti už zase brali housle do rukou, kapelník smyčcem měřil znamení a tanec začal znova. Ještě rychlejší, ještě divočejší nežli byl první, polka překotná a prudká zamíchala všemi barvami; bílé skvrnky, nahé krky, lokty obtůlená poprsí jen jen se míhala kolem, zase těla se točila přitisknuta k sobě, prsa se dotýkala prsou, mizela v letu, nohy se proplétaly... tam sukně bílá, tam stuha tmavá, za ní růže v černých kadeřích, — — — všechno jako letem vlnilo se světlým prostorem; — obrysy se mátly, kontury svíjely, na stranu kamsi padaly hlavy, jak pěna ve středu se stáčel šatů sníh a jen chvílemi vždy v žlutém svitu lamp zazářila převrácená plocha čel. — Helence bylo až úzko při pohledu na překotný ten chvat, divoký úprk honících se soudruží, oči se přivíraly, dech se v ní užil, smutno jí bylo a byla ráda, když vřeštivá a závratná ta honba kvapíku přešla zase v snivou, lahodnou, v tu divně lkavou píseň sentimentálního tria, v jehož kouzlu všechno se jí zdálo mírnější a krásnější. Rozšířila oči a cítíc volno na prsou, pila do sebe tu horkou atmosféru tance, v jehož vlnách potácel se před ní celý svět. Spita víc nežli ty, které se tu před ní kolíbaly hudbou jako zmámené, s rozkoší se poddávala radostnému hýření, jehož smysl tušiti se zdála i rozechvěná její krev...

A tanci nebylo konce... Těla už jen se motala, jak na vodě zvířené vlnky převalovala se přes sebe, jedna vrážela do druhé, hned ta odpadla stranou, hned zas druhá a jiná se přihrnula na její místo; tu černá hedvábná záda se zableskla v světle, tam šáteček jak pěna bílý převrátil se na vzduchu, pak černé vlasy vystřídaly rusé, bílé šaty černé, za těmi zas Cilka proklouzla — v růžových šatech — a roztála hned, jakoby ji vítr zdych'. A vesměs kolem a kolem na jednu stranu třely se ty kruhy o sebe, proplétaly se navzájem, hned na různo se braly, hned do sebe se kladly, barva s barvou proplétaly se za sebou a všechny najednou kroužily kolem jednoho bodu uprostřed sálu, nad kterým lampa visela a ohromným svým stínítkem dolů srážela své jasné světlo po temenech hlav a rozkřídlených ramenou. Jako kleštěmi drželi se všichni navzájem, páni dámy kolem pasu, dámy pány kolem krku a všichni spiti, všichni rozehřáti, nedbali ústrků, nedbali ran, bez paměti hnali se kruhem, až naposled se zatočili, naposled se přitiskli k sobě a v náhlém spádu finále rozpadli se na dvě strany, páni dveřmi se hnali ku svému pivu, dámy uřícené, červené v tváři, se šátečky v rukou na stranu vedly se k oknu, kde bylo chladněji.

(Pokračování příště)

Victoria Voller

IN MEMORIAM

It is hard to bid some people farewell. Such was the case when we last saw Victoria Voller, the deceased wife of the illustrious Czech American leader, John Voller.

We admired and loved her for many things. She was a good mother, exemplary Christian, a thoroughly human person, and a socially amiable friend.

To some of us of the older generation she stood as a symbol of all the Czech-American woman of the past, who surmounted difficulties and deprivations which a half century or more ago followed our people.

Victoria Voller was not born of an affluent family. She spent her youth among the working classes of South Omaha, where the focus of the spiritual and social was the Catholic parish. She truly rose above the manual labor of her class to become a choir leader and office employee.

That she rose above the ordinary was testified by the interest which Jan Straka, the foremost fraternal and ethnic leader of the 1900s, took in her and introduced her to John Voller, her future husband.

The Vollers grew to represent the ideal type of the Czech family. Their marriage was blessed by a number of children, all of whom became a testimony of their father and mother's sense of industry and social responsibility.

Above and over the usual family tasks, Victoria Voller found time to render service to her church as an organist, fraternal leader, and a delightful host to the many distinguished guests who visited their always busy home.

She served as an inspiration to her husband's civic, patriotic, and ethnic duties in which he acquitted himself with merit as the President of the National Alliance of Czech Catholics, member of the Catholic Charities of the Archdiocese of Chicago, chairman of the Catholic Sokol movement, and successful businessman, to name several of his interests. Her inspiration was climaxed in the recognition which John received as the Papal Knight of Saint Gregory.

As we stood at the coffin to bid Victoria Voller our last farewell, these and many other thoughts ran through our mind of this good woman, outstanding in many of her ways and yet typical of the generation of our Czech-American Catholic women of the bygone, and yet not too far distant, years.

Dr. Joseph Cada

VOICE OF THE NATION

REFUGEES LIVING WITNESS OF COMMUNISM

The influx of Vietnamese refugees trying deseperately to enter Australia are living witnesses of inhumanity and cruelty of a Communistic regime.

Why else would thousands of ordinary people risk their lives by escaping their homeland to embark on a perilous trip across the ocean in small boats

And all this tragedy is the consequence of the Vietnamese war.

America, Australia and their allies have not enough moral fibre and last the will to win the conflict.

In reality it is a repetition of history which occurred in Europe more than 30 years ago.

When Soviet Russia extended the boundary of the communist empire into the very heart of the continent millions of refugees fled their homes.

Thanks to magnaminity of countries such as U.S., Canada, Australia and even the defeated West Germany, those homeless people were able to find and establish new homes.

Thousands of them came to Tasmania. They worked, paid taxes, brought up decent families — in short, most of them became good neighbours and citizens.

That now is past history. The present is more ominous, because another stage of the drama has moved on to Australia's doorstep.

Everybody with a little common sense was expecting it to happen, as for decades the pattern has remained the same.

For the Communist it is impossible to be benevolent and human in their drive for power —they are indictive and perverse.

The marxist doctrine teaches them only hate, materialism and cruelty.

The witnesses of this truth are landing on Australia's shores and thousands more including little children are floating in small boats in the open seas.

To force them back to Vietnam would be a worse fate than to send them to the bottom of the ocean.

Thirty years ago when nations were impoverished by a long war, the Western democracy showed greatness of heart by accepting and assisting millions of victims of communist oppression.

But at that time the influx of emigrants to Australia was easy to control.

Every newcomer was carefully screened and underwent a rigid health examination before being allowed to board the ship or the plane to come here.

Now they are coming directly to our shores. To scrutinize them before landing is just not possible.

Yet it is nearing Christmas and these homeless, desperate people knock on the nation's doors and hearts.

The question is: Will our political leaders be mature enough to represent the best quality of the Australian people, or will they degrade themselves and score political points over the tragic fate of the victims of the Red aggresors?

HARRY NERMUT
Launceston, Tasmania

PŘÍJEMNÉ PROŽITÍ VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ
V HŘEJIVÉ RODINNÉ POHODĚ
A V CELÉM NOVÉM ROCE 1978
hodně zdraví, pracovních úspěchů
a osobní spokojenosti
přeje
všem svým zákazníkům, přátelům a známým
MILOŠ FRANK
z české začouzené hospůdky
"THE WAGON INN"
3102 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill. 60623
(247-9307)

Nechť Bůh žehná všem,
kdo se nezištně snaží o uchování našich
kulturních a národních tradic v USA

PRÍJEMNÉ SVIATKY
ČITATIELOM
HLASU NÁRODA

preje

DR. JURAJ PODZÁMSKÝ

Všem svým milým zákazníkům,
holeným i vousatým,
plešatým i vlasatým,
které vždycky podle přání,
vyparádí bez čekání
český holič

LOU BORIL & SON
BARBER SHOP
3611 W. 27th St., Chicago, Ill. 60623
Phone 277-3608

Společně vám přejí
veselé vánoce
a úspěšný a spokojený Nový rok 1978

A BLESSED CHRISTMAS
and a
HAPPY NEW YEAR 1978
To Our Many Patrons and Friends
courtesy of
CIVIC FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOC.
Robt. L. Vanek, President
3522 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623
phone 521-6200
— ALL ACCOUNTS INSURED UP TO $40.000 —

A BLESSED CHRISTMAS
and a
HAPPY NEW YEAR
1978
TO OUR MANY FRIENDS
NOWORUL
MEMORIAL CHAPELS
2658 So. Central Park Ave., Chicago, Ill. 60623
phone 762-2233

★
Our 94th Year
A FRIENDLY SAVINGS INSTITUTION
SERVING A GREAT COMMUNITY
Saving Is Convenient Here!
Every feature of our association is designed with safety, increased earnings and convenience for you in mind. For your convenience: a Save-by-Mail plan, easy-to-serve-you office facilities, fast service, free parking. Come in.
Member of Federal Home Loan Bank System
INSURED SAVINGS
UP TO $40,000.00
by Federal Savings and Loan Insurance Corporation
SATISFYING FRIENDLY SERVICE
SECOND FEDERAL SAVINGS
Corner 26th and Pulaski
CHICAGO, ILLINOIS 60623
277-8500

SOME ASPECTS OF THE SLAVIC-AMERICAN PEOPLE

DR. JOSEF ČADA:

(Conclusion from last issue)

Those who lived in the Pilsen neighborhood earned a wage of eight to twelve dollars per week as adults and one dollar-fifty cents as employed children. Many of the latter had to work from their fourteenth year to supplement the income of the family. The families could not rely on unemployment insurance or assistance of charitable institutions — (as the Latinos crowded Pilsen neighborhood of today). When misfortune struck, the Slav family sought help from neighbors or from gifts of fraternal lodges and charity of the parish church. The local butchers and grocers, seeking an existence among the poor, frequently extended credit to the limit to indigent households.

Those of the native or assimilated group, who brought the second criticism against the ethnic community as an instrument in perpetuating a way of life not in accord with the American lifestyle, lost view of the function for which it was intended. It met a sorely needed necessity as a means of reducing the shock and emotional discomfort to which any human is subject when it is exposed abruptly from his lifestyle to a new culture. The ethnic community sought to reduce the pain of that neglect and indifference with which America tended to greet the newcomers to its shores. It is erroneous to maintain that the ethnic neighborhood was intended to be an imitation of the old world life in miniature. It was rather an **institution in which old and new currents fused together and interacted on one another** in adjusting the Slav to conform with the American norms of life to the degree to which his personality could absorb it.

The pure Slavic community began to erode about 1930. The average workingman no longer found it necessary to live in a crowded neighborhood or hoseholds. The demand for labor during World War I doubled and tripled wages, so that money in the community was no longer as scare as it had been, and the Slav family was increasingly able to afford forms of higher education for its children and thereby rear a generation of professionals and trained individuals able to come to its defense materially, socially, politically, and spiritually.

In 1919 the Slav-Americans embarked upon a process which might be regarded as a form of secondary migration. In urban areas they left the crowded quaters, moving to the suburbs and more desirable sections of the city. In the countryside the Slavs farmers improved the old homestead or purchased better farming land.

The leaving of the original settlements tended to scatter the Slav-Americans. The compactness of their colonies was gone, and in many instances families were isolated from all ethnic or national contacts with those with whom they had lived at one time and who professed the same culture they did.

After 1930 the Slav population became increasingly native born and outnumbered the first generation in greater ratios. The American born Slav gradually lost interest in the land of his European antecedents and culturally melted with his immediate American environment. For the most part he denationalized the fraternal unions, churches, and social organizations which sustained the ethnic feeling of the past. Many psychological elements have participated this movement toward a complete assimilation, especially in the American Catholic Church, where the official theory of American "Melting pot" has found an easy way to be implemented by the Irish Hierarchy searching to avoid the problems of national and ethnic parishes. All Slavic ethnic groups very soon accepted patterns of organizations which pertained to American models of their kind.

Today not a few of those who earlier sought to withdraw from the norms, values, and lifestyles of their Slav-American ancestors are attempting to find an avenue to the restoration of certain aspects of the latter. They are seeking "Roots" and hope to secure some degree of consciousness of that national or ancestral way of life and spirit which gave their parents and grand-parents sustenance in a world generous to them by European standards in the material quality of life but rather unfriendly to the continuation of cultures which were in existence and sustained generations of men long before anything was known about the new world across the Atlantic. May God bless their efforts for one simple reason: The restoration of ancestral cultural and religious traditions of all ethnics groups in the United States in a new perspective of American multicultural mosaic may be the answer to many of our problems of today and the condition of a free and beautiful America of tomorow.

Looking Ahead

by
Dr. George S. Benson
President
NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Searcy, Arkansas

EXPERIMENTING ON CIVILIANS

I have great respect for the Armed Forces of the United States. I deeply appreciate the fact that they stood between us and Hitler's totalitarianism, and that they now stand between us and the Communist foes who are a greater threat to us than was Hitler. However, mistakes are made from time to time. We should oppose the wrong decisions in such a way that we do not undermine confidence in the Armed Forces or in our governmental structure, regardless of the mistakes of some individuals.

In 1967-1968, we were at war in Vietnam. Civilians in our government so tightly controlled the military that even though our civilian authorities had committed troops to battle in Vietnam they would not permit the Armed Forces to overthrow the aggressor—North Vietnam.

With such strict control being exercised by civilians over the army, while the army was fighting a war in Vietnam at the command of our government, surely you would not expect the Armed Forces in the United States to make any kind of attack on our own civilian population without authorization from Washington. But in the fall of 1967 and in the spring of 1968 the Army through a contract with a civilian organization attacked with a toxic substance civilians from the ground and the air. "The tests were conducted in a pentagon shaped area entirely in White County.(Arkansas) The area enclosed the towns of Searcy, Judsonia, Kensett, Garner, Higginson, and Griffithville." (Arkansas Department of Health, Bureau of Medical Care Services, Division of Communicable Diseases, Little Rock, Arkansas 72201, June 8, 1977, p. 1) "The tests were done by the Travelers Research Corporation under contract with the army.

"In the Fall of 1967 and Spring 1968, 131 releases of tracer material were made in the test area. Most of the releases were from an aerosol generator on the back of a moving pick-up truck and each test released about 3 kilograms of fluorescent material. This material was yellow and green powdered pigments. . . The powder was 18-20 percent cadmium sulfide and 80-82 percent zinc sulfide."

Is cadmium toxic? The above reported quote said: "Cadmium fumes or dust may cause acute symptoms of pain in the throat and chest with cough and dyspnea, headache, nausea, vomiting, weakness, diarrhea. Fumes appear to be more toxic than dust. There's a characteristic chronic syndrome of rhinitis, anosmia, dyspnea, emphysema and renal failure. Both the emphysema and the renal lesion may persist or progress after exposure to cadmium has ceased. The renal damage is characterized by a tubular defect causing an increased relative excretion of characteristic proteins—the beta-2 microglobulins. There is some evidence from animal studies suggesting that simultaneous administration of zinc may protect against this tubular damage.

"Emphysema may also follow exposure to cadmium but usually does not occur until after at least two years of exposure.

"There has been speculation that some cadmium compounds may pose a carcinogenic risk to humans. Prostate, renal and respiratory tract cancers have been mentioned. Available data is inconclusive.

"Zinc sulfide is a relatively benign compound and illness has not been reported in workers with chronic exposure to high doses."

It is maintained in the report that no illness in the county was linked to these attacks but it is admitted that: "To determine if a fluorescent dye disseminated in the atmosphere nearly 10 years ago was toxic to the population is a difficult task. In the case of cadmium toxicity the characteristic renal and pulmonary lesions may allow a retrospective diagnosis." The fact remains, as the report pointed out, that White County citizens were "unknowing subjects of an experiment that changed the constituents of the air they breathed." The same paragraph spoke of the material as "potentially toxic." The material is not merely potentially toxic, it is toxic. If enough was not released to have an effect, why were there 131 releases? Did the Army conduct an experiment knowing that not enough toxic material was placed in the atmosphere to enable them to learn anything about the effects of the substance?

It should be realized that all 131 attacks were made under a liberal administration in Washington and in an area where Harding College is located. Harding College is known as one of the most conservative schools in the United States, and has been called the West point of anti-communism. Why was this area selected? If other areas were also placed under assault, will the Army, or the civilians involved, tell us when and where? Were conservative schools in these areas?

What civilian authorities, if any, authorized these experiments on the civilian population? Why was White County selected? Were there other places? If so, where? In view of the fact that almost everything, except communism, in this country is being investigated by some Committee of Congress, why doesn't Congress find the answer to these questions?

A JOYOUS CHRISTMAS
and a
HAPPY NEW YEAR 1978
TO OUR MANY PATRONS AND FRIENDS
courtesy of
GUARANTY SAVINGS & LOAN ASSOC.
3854-58 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623
phone 277-5300
Serving Chicagoland for the past 90 Years
— ALL ACCOUNTS INSURED UP TO $40.000 —
Stanley Dvorak, President

May the Christ Child Bless You
on Christmas Day and Bring You
Joy and Happiness in the New Year
1978
courtesy of
MIDWEST PRESS
4150 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623
phone 762-4920
OFFSET ● LETTERPRESS ● BINDERY SERVICE